L'Amic

REVISTA DE **SANT JULIÀ DEL LLOR I BONMATÍ**

4a època - Setembre 2026

54

Serveis

DADES D'INTERÈS

Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí
Tel. 972 42 22 96 – Fax 972 42 33 34
info@stjuliabonmati.cat
www.stjuliabonmati.cat
Facebook /Twitter/Telegram: @stjuliabonmati
Instagram: @stjuliadelloribonmati
Canal d'informació WhatsApp: sol·licitar accés al 621 125 074

Atenció municipal
· Oficines horari d'hivern: dilluns, dimarts, dijous i divendres de 7 a 14 h, i dimecres de 7 a 18 h.
Horari d'estiu: dilluns, dimarts, dijous i divendres de 7 a 14 h, i dimecres de 8 a 15 h.
· Secretaria: Cal concertar visita prèviament
· Alcaldia: Cal concertar visita prèviament
· Oficina tècnica: Cal concertar visita

Serveis Socials
Treballadora social: Cada divendres al matí
Educadora social: Cada divendres al matí
Cal concertar entrevista: tel. 617 252 156 (laborables, de 9 a 14 h)

Jutjat de Pau
Tel. 620 063 091
jp.stjuliallorbonmati@xij.gencat.cat

Escola Sant Jordi
Tel. 972 42 10 70 – Fax 972 42 31 50
b7000123@centres.xtec.es
https://agora.xtec.cat/ceipsantjordi/

Ràdio Bonmatí
Tel. 972 42 44 92
radiobonmati@gmail.com
www.radiobonmati.cat

Parròquia de Bonmatí*
Horari de misses:
Missa anticipada (dissabtes i vigílies de festius), a les 18 h.
Despatx parroquial de Mn. Josep M. Castellà i Marcet: Dissabtes de 17.30 a 18 h i hores convingudes (Tel. 972 42 02 53 666 643 136).
*Aquestes dades són provisionals, atès que a partir del 15 de setembre del 2026 hi ha un relleu al capdavant de les parròquies del nostre poble

Telèfon d'Emergències
(urgències sanitàries, incendis i salvaments, seguretat ciutadana, protecció civil) Tel. 112

Atenció a les Dones en Situació de Violència
Tel. 900 900 120

Servei d'Atenció Integral a la Diversitat afectivo-sexual i de gènere de la Selva (SAI La Selva)
Tel. 872 973 003 / sai@selva.cat

Servei d'Assessorament Jurídic en Llei d'Estrangeria
Tel. 972 20 49 80 (Càritas)

Consell Comarcal de la Selva
Oficines: Tel. 972 84 21 61
Dies laborables, de 9 a 14 h
comarca@selva.cat
www.portal.selva.cat

Xaloc (gestió tributària)
C/ Dr. Castany, 68, bxs. – Salt
Tel. 972 40 27 77 – 972 10 40 48
salt@xalocgirona.cat

Correus (Anglès)
Horari d'oficina: De dilluns a divendres, de 9.30 a 14.30 h. Dissabtes, de 9.30 a 13 h.

Teisa
Oficines centrals: 972 20 48 68

Fecsa Endesa
Avaries: 800 76 07 06

CaixaBank
Tel. 972 24 74 20

RESTAURACIÓ

Bar Centre Cívic de Bonmatí
Tel. 600 078 068

Bar El Racó dels Amics
Tel. 972 19 17 66

Bar Restaurant Can Jans
Tel. 972 42 32 39

Bar Restaurant La Cantonada
Tel. 972 42 11 61

Restaurant Duc de l'Obac
Tel. 972 42 09 77

Restaurant La Barca
Tel. 972 42 09 63

ALLOTJAMENTS

Turisme Rural Can Vila
Tel. 972 42 37 12 / 679 821 406

Habitatge d'ús turístic El Vidals
Tel. 609 340 627

FARMÀCIES

Farmàcies de guàrdia (informació)
www.cofgi.com

Farmàcia de Bonmatí:
Marta Vilà Sagué: Tel. 972 42 22 31
De dilluns a divendres, de 9.30 a 13.15 h i de 16.30 a 20 h. Dissabtes, de 9.30 a 13 h.

SALUT

Atenció Mèdica Consultori Local
Metgessa: Dra. Hanka Lancova
Infermeria: Arantxa Martínez
Cita prèvia: citasalut.gencat.cat / lamevasalut.gencat.cat / 93 326 89 01
972 42 14 98

CAP d'Anglès (de 8 a 20 h)
Tel. 972 42 14 98

Atenció Continuada de Santa Coloma de Farners (de 20 a 8 h) Tel. 972 84 30 16

Urgències i Ambulàncies Tel. 112

CatSalut Respon
Tel. 061 (temes de salut que no són emergència)

RESIDUS

Recollida porta a porta
Dies de recollida (cal treure els residus a la porta de casa els dies indicats al vespre, entre 20 i 22 h):
· Dimarts: orgànica i paper, sanitaris i petites quantitats d'esporga
· Dimecres: cada 15 dies rebuig o vidre segons calendari
· Dijous i diumenge: orgànica i envasos, sanitaris i petites quantitats d'esporga

Àrees d'emergència
Recintes tancats amb contenidors i accés controlat. Cal disposar de clau d'obertura.
Situades: a Bonmatí, al costat del camp de futbol, i a Sant Julià, al costat de l'Esplai.

Deixalleria Supramunicipal de la Cellera de Ter
Dilluns, dimecres i divendres, de 15 a 18 h (del 15 de juny al 15 de setembre, de 16 a 19 h)
Dimarts, dijous i dissabte, de 9 a 14 h
Per accedir-hi, cal portar la "clau verda" electrònica

Minideixalleria
Minicontenidors fixos situats al darrere de l'ajuntament per llençar-hi CD o DVD, mòbils i carregadors, bombetes, cartutxos de tinta, piles i altres objectes d'electrònica de mida petita.

Recollida d'olis domèstics i càpsules de cafè
Cal llençar l'oli de cuinar en una ampolla de plàstic tapada.
Els contenidors per l'oli usat i les càpsules de cafè estan al costat del camp de futbol (Bonmatí) i al costat de l'Esplai (Sant Julià).

Trastos voluminosos
Retirada a domicili cada primer dijous de mes (la nit abans s'han de deixar els trastos al davant del vostre habitatge).
Cal trucar prèviament, abans del dimarts anterior al dia de recollida, al 872 01 20 18 (Nora empresa de recollida), de 9 a 15 hores, o a l'ajuntament al 972 42 22 96, en horari laboral.

Restes d'esporga i poda
Contenidor situat al costat del camp de futbol (cal demanar la clau a l'ajuntament)

L'Amic

Índex

Serveis..... 2
Salutació de l'alcaldessa... 3
Ajuntament..... 4
Entitats..... 6
Actualitat..... 28
Història..... 34
Entrevista 48
Relats 54
Reportatge..... 56
Efemèrides 59

Edita:

Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí

Amb la col·laboració de:

Diputació de Girona

Consell de redacció:
Anna Pagès, Xevi Pijaume,
Rosa Taberner, Marta Cos,
Josep M. Quer,
Anna Serrat Graboleda
Mei Brescó

Contacte:
revista.lamic@gmail.com

Impressió:
Impremta Pagès
Tel. 972 420 107 - Anglès

Portada:
1r premi del 16è Concurs de Pintura Ràpida de Bonmatí (01/05/2026), obra de Julio García Iglesias

Dipòsit Legal: GI-1210-1993

El Consell de Redacció no s'identifica necessàriament amb les opinions dels articles publicats.

Salutació | 3

Benvolgudes i benvolguts,

Quan una nova edició de L'Amic arriba a les nostres mans, veiem una revista acabada: les fotografies, els textos, les notícies, els records, les activitats... Girem les pàgines i descobrim, una vegada més, una part de la vida del nostre municipi.

Però darrere de cadascuna d'aquestes pàgines hi ha molta més feina de la que es veu: hi ha hores buscant informació, recopilant fotografies, escrivint, corregint, ordenant continguts, decidint què hi entra i què haurà d'esperar. Hi ha coordinació, imprevistos, terminis que s'acosten massa de pressa i, segurament, algun maldecap. Però, sobretot, hi ha compromís, dedicació i esforç perquè, finalment, tot encaixi i la revista pugui arribar a les nostres llars.

Salvant totes les distàncies, penso que aquesta feina té alguns paral·lelismes amb la que fem cada dia des de l'Ajuntament.

Sovint, el que es veu és el resultat final: una obra acabada, un carrer arranjat, una activitat, un nou servei o un equipament que es posa en funcionament. Però darrere de cadascun d'aquests resultats hi ha una feina que no sempre és visible. Hi ha projectes, reunions, informes, subvencions, pressupostos, permisos, gestions, decisions i, moltes vegades, entrebancs que obliguen a buscar alternatives i tornar-ho a intentar.

Hi ha coses que surten com havíem previst i d'altres que costen molt més del que imaginàvem. N'hi ha que avancen ràpidament i d'altres que necessiten mesos, o fins i tot anys, abans no es poden convertir en una realitat.

Però tant en una revista com en un Ajuntament hi ha una cosa imprescindible: les ganes de tirar endavant.

Perquè darrere de la feina hi ha persones.

Persones que hi dediquen temps, que s'hi impliquen, que assumeixen responsabilitats i que intenten fer-ho tan bé com saben.

I és precisament aquesta suma de petits esforços la que permet que els projectes avancin i que el nostre municipi continuï creixent i millorant.

Perquè mantenir viva una revista local és molt més que publicar unes pàgines: és guardar la nostra memòria, explicar el nostre present i deixar escrit un trosset de la nostra història.

I, d'alguna manera, això també és fer poble.

Que aquesta nova edició ens serveixi per mirar enrere i valorar el camí recorregut com també per conèixer millor tot allò que passa al nostre voltant i, sobretot, per continuar mirant endavant amb la il·lusió i el compromís de continuar construint, entre tots, un millor Sant Julià del Llor i Bonmatí.

Gràcies a totes les persones que feu possible L'Amic i gràcies a totes les que, cada dia i des de llocs molt diferents, contribuïu a fer poble.

Una abraçada,

Elena Ribas Sitjà
Alcaldessa de Sant Julià del Llor i Bonmatí

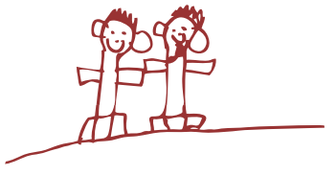

Més de 843.00 euros per continuar millorant Sant Julià del Llor i Bonmatí

Quan parlem de la gestió d'un ajuntament, sovint en veiem el resultat final: una obra acabada, un equipament renovat, una nova instal·lació o un servei que es posa en funcionament. Però darrere de moltes d'aquestes actuacions hi ha una feina menys visible i igualment important: buscar recursos i aconseguir finançament d'altres administracions.

Per a un municipi de les dimensions de Sant Julià del Llor i Bonmatí, aquesta tasca és especialment necessària. Els recursos propis són limitats i poder accedir a les diferents línies de subvencions de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, l'Agència Catalana de l'Aigua i el Consell Comarcal de la Selva, entre altres organismes, ens permet ampliar considerablement la capacitat d'actuació de l'Ajuntament.

I les xifres dels darrers dos anys en són una bona mostra.

733.614,96 EUROS ACONSEGUITS DURANT EL 2025

L'any 2025, l'Ajuntament va aconseguir **733.614,96 euros en subvencions**, destinats a actuacions molt diverses i en àmbits tan importants com els equipaments municipals, l'esport, la via pública, la prevenció d'incendis, la salut, la cultura, la joventut o l'abastament d'aigua.

Entre les aportacions més destacades hi ha les corresponents al **Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC)**, que permetran afrontar dues actuacions importants en equipaments municipals.

D'una banda, s'han concedit **215.711,78 euros per a la reforma de la nau municipal**, una actuació que permetrà adaptar una part de la seva superfície per destinar-la a **taller i magatzem de la brigada municipal,** dotant aquest servei d'un espai més adequat per al treball diari i per a l'emmagatzematge de material i maquinària.

De l'altra, s'han concedit **229.772,25 euros per a la reforma de l'envelat.** L'actuació preveu retirar els tancaments metàl·lics que actualment f**ormen les façanes, mantenir l'estructura de l'envelat i renovar-ne la coberta**, per transformar-lo en un **espai cobert i polivalent** que podrà acollir diferents activitats i usos.

En conjunt, aquestes dues actuacions suposen **445.484,03 euros de finançament extern** destinats a transformar i millorar dos equipaments municipals; això sí, a partir de l'any vinent.

En l'àmbit esportiu i cultural, així com en la via pública i en les franges de protecció contra incendis, també hem estat beneficiaris de la captació de recursos i per això s'hi han pogut fer actuacions tant a Bonmatí com a Sant Julià del Llor.

Però no totes les subvencions han de ser de grans quantitats per ser importants, perquè els recursos aconseguits contribueixen al manteniment del consultori mèdic, al control de plagues, a les polítiques de joventut, al funcionament de la zona esportiva, al Jutjat de Pau o a actuacions relacionades amb l'abastament d'aigua i les analítiques corresponents. A més, en l'àmbit cultural, ajuden a programar concerts, la Fira de Nadal, la Mostra de Tardes de Tardor de Teatre i, enguany, també, els Divendres a la Fresca del mes de juliol (a les fotos de la pàgina següent, David el Mag i les Cherry Sisters).

Són actuacions molt diferents entre elles, però totes tenen un mateix objectiu: **millorar els serveis, els equipaments i la qualitat de vida al municipi així com posar la cultura a l'abast de tothom.**

EL 2026 CONTINUEM SUMANT

La feina per aconseguir nous recursos no s'atura amb el canvi d'any.

En el **primer semestre del 2026,** l'Ajuntament ja ha aconseguit **109.630,74 euros més en subvencions.**

La partida més important fins ara correspon als **44.506,74 euros de la Diputació de Girona per a inversions financerament sostenibles,** que permetran executar diferents millores al municipi, entre les quals hi ha la segona pista de pàdel i l'adaptació d'un nou espai a la zona esportiva per a la pràctica del vòlei, la col·locació de bancs nous, la substitució de

la tirolina –actualment en desús– per una de nova i la substitució de les tanques per a la plaça dels Pins.

S'han aconseguit **18.000 euros per actuar a la coberta del pavelló municipal,** als quals se sumen altres recursos destinats al manteniment d'aquest equipament, i també altres subvencions destinades a les despeses de secretaria municipal, manteniment de franges de protecció contra incendis i la programació del Taller de Memòria que començarà aquest setembre i s'acabarà el juny del 2027, o altres aportacions que es destinen a polítiques de joventut, manteniment de les càmeres de videovigilància i altres serveis municipals.

Així, sumant les subvencions corresponents a l'any 2025 i les concedides en el primer semestre del 2026, l'Ajuntament ha aconseguit: **843.245,70 euros en recursos externs.**

UNA FEINA QUE SOVINT NO ES VEU

Darrere d'aquesta xifra hi ha també una feina administrativa constant que sovint passa desapercebuda.

Les subvencions no arriben soles. Cal estar pendents de les convocatòries que publiquen les diferents administracions, estudiar quines poden encaixar amb les necessitats del municipi, preparar projectes i memòries, elaborar pressupostos, presentar les sol·licituds dins dels terminis establerts i, un cop concedides, executar les actuacions i justificar correctament les despeses.

Algunes convocatòries permeten finançar grans inversions; d'altres cobreixen només una part d'una despesa. N'hi ha de més de 200.000 euros i n'hi ha de quantitats molt més petites. **Però totes sumen.**

I aquesta és una feina que considerem imprescindible. Perquè cada euro que aconseguim d'altres administracions és un recurs que podem destinar al nostre municipi sense haver-lo de finançar íntegrament amb els ingressos propis de l'Ajuntament.

843.245,70 EUROS QUE ES TRANSFORMEN EN POBLE

Més enllà de la xifra global, el que realment importa és veure en què es transformen aquests recursos.

Es transformen en **un espai adequat per al taller i magatzem de la brigada municipal,** en **un envelat renovat que es convertirà en un espai cobert i polivalent**, en la renovació del camp de futbol, en millores al pavelló, en noves instal·lacions esportives, en prevenció d'incendis, en manteniment de la via pública, en salut, en joventut, en gent gran, en cultura, en equipaments i en serveis.

Durant el 2025 vam aconseguir **733.614,96 euros.** Durant els primers sis mesos de 2026, ja n'hem sumat **109.630,74 més.**

En total, **843.245,70 euros que reverteixen en Sant Julià del Llor i Bonmatí** i que ens permeten afrontar actuacions que, només amb recursos municipals, serien molt més difícils d'assumir, per no dir pràcticament impossibles.

Continuarem treballant i presentant-nos a totes aquelles convocatòries que puguin representar una oportunitat per al nostre municipi, ja que som molt conscients que gestionar bé els recursos municipals també vol dir saber buscar finançament, aprofitar les oportunitats i aconseguir que aquests recursos acabin revertint en benefici de tots els veïns i veïnes. Perquè, buscant recursos a fora, podem invertir més a casa.

L'Equip de Govern
Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí

ABS Anglès

MOLT MÉS QUE VISITES AL CAP: LA SALUT COMUNITÀRIA A L'ABS D'ANGLÈS

Quan pensem en un centre d'atenció primària (CAP), sovint ens ve al cap la visita amb medicina, amb infermeria, amb odontologia o ginecologia per tractar algun problema de salut concret. Aquesta és, sens dubte, una part fonamental de la feina que es duu a terme als centres de salut: l'atenció assistencial individual.

Però hi ha una altra línia de treball, sovint menys coneguda, que té un paper igualment important: la salut comunitària. Aquesta té com a objectiu promoure hàbits de vida saludables, prevenir l'aparició de malalties i millorar el benestar físic, emocional i social de la població abans que aparegui el problema de salut.

A l'ABS d'Anglès, aquesta tasca es desenvolupa principalment a través de diverses figures comunitàries: la Samantha Vidal, psicòloga i referent en benestar emocional comunitari (RBEC); el fisioterapeuta Nil Jodar; la dietista nutricionista Glòria Gómez, i l'Arantxa Martínez, infermera referent de salut comunitària, que combina aquesta funció amb l'activitat assistencial. Tot i això, molts altres professionals del CAP també hi participen activament segons les necessitats dels diferents projectes.

La salut comunitària va molt més enllà d'organitzar tallers. Es basa en escoltar les necessitats reals de la població i treballar conjuntament amb els diferents agents del territori. Per això l'ABS col·labora de manera estreta amb ajuntaments, el Consell Comarcal de la Selva, llars d'infants, escoles, instituts, biblioteques, serveis socials i nombroses entitats locals, entre altres. Aquesta xarxa permet detectar necessitats, crear recursos adaptats i oferir activitats amb una mirada integral sobre la salut.

Al llarg de l'any s'organitzen nombrosos grups i xerrades adreçats a persones de totes les edats. En l'àmbit del benestar emocional, la RBEC coordina i lidera els grups de gestió de l'ansietat, de millora de la qualitat del son, de benestar emocional per a infants, adolescents i adults, de persones cuidadores, i de dol, i espais dirigits a persones amb fibromiàlgia.

Des de fisioteràpia s'ofereixen i es lideren grups per a persones amb lumbàlgia i dorsàlgia, així com activitats orientades a millorar la mobilitat i mantenir l'autonomia de les persones grans, entre altres aspectes.

Pel que fa a l'alimentació, la dietista nutricionista impulsa grups sobre alimentació saludable, alimentació per a persones amb diabetis, control del pes i altres activitats relacionades amb la nutrició.

Pel que fa a la part d'infermeria comunitària, la infermera lidera el grup de cessació tabàquica així com diverses activitats comunitàries.

A nivell de grupals, també cal destacar la tasca de la llevadora, que acompanya moltes famílies a través dels grups de preparació al part, postpart, lactància i menopausa.

Totes aquestes activitats són gratuïtes i estan pensades per oferir eines pràctiques que ajudin les persones a cuidar la seva salut i millorar la seva qualitat de vida. **Si us interessa participar en algun dels grups o voleu conèixer quines activitats hi ha previstes, podeu demanar informació al vostre CAP o consultori. Potser descobrireu que, darrere d'una porta que ja coneixíeu, hi ha moltes més oportunitats per cuidar la vostra salut de les que us imaginàveu.**

Donants de Sang

AMB L'AJUDA DE TOTHOM

Des de l'última revista de L'Amic s'han fet dues campanyes de donació de sang al nostre poble. Una va ser el 3 de desembre del 2025 i hi va haver 18 donacions de sang (2 es van fer per primera vegada) i 4 de plasma, i 2 persones no van poder donar per diferents raons. La campanya següent va ser el 3 de juny del 2026, amb el balanç final de 26 bosses de sang (5 persones van donar per primer cop) i 3 plasmafèresis; aquest cop van ser 5 els oferiments que, per motius diversos, van quedar descartats. En la jornada del juny van tornar a col·laborar els alumnes de 6è de l'escola Sant Jordi, ajudant en la promoció i organització de la campanya. Uns mesos abans, a la seva aula, havien rebut la visita d'una tècnica del Banc de Sang i Teixits, que els va fer una formació per aprendre diferents aspectes de la sang i les donacions. Moltes gràcies a tots ells i també a la tutora, Virgínia Díaz, i a totes les persones que vàreu passar pel Centre Cívic responent a la crida.

D'altra banda, volem destacar que aquest any es compleix el 50è aniversari de la fundació de l'Associació de Donants de Sang-Girona (anomenada, entre el 1976 i el 2006, Germandat de Donadors de Sang de Girona). Del recorregut d'aquests 50 anys de l'entitat, el municipi de Sant Julià del Llor i Bonmatí n'ha format part, fonamentalment a través de la representació ostentada per en Joan Vélez Berenguer com a delegat local des del 1996 i durant una bona colla d'anys. L'objectiu de l'associació continua sent vigent i invariable: fomentar, divulgar i promocionar la donació de sang i plasma de forma altruista, voluntària i no remunerada. Perquè, indiscutiblement, donar és un gest que ajuda a salvar vides.

La pròxima cita al nostre poble serà abans no acabi la tardor!

Bonmatí CF

NO PERDRE MAI LES GANES DE JUGAR

Aquesta temporada 2026-2027 el Bonmatí Club de Futbol afronta un nou curs amb dos equips, dues realitats diferents però un mateix escut i una mateixa manera d'entendre el futbol: d'una banda, el nostre equip sènior, que aquesta temporada competirà a 3a catalana després d'haver assolit un ascens que ens omple d'orgull i d'alegria; i, de l'altra, els nostres alevins S12, un equip de nens que competirà en futbol 7 i que representa el present i, sobretot, el futur del nostre club.

Però per explicar qui som avui no podem parlar només dels equips que tindrem aquesta temporada. Hem de mirar enrere i recordar tots aquells que han format part del camí.

I aquests darrers tres anys ens han ensenyat una cosa: en el futbol, com en la vida, no totes les victòries es poden comptar en el marcador.

Tres anys de camí, molt més que resultats

Fa tres anys, en Narcís Tallada *Nene* i en Marc Losilla *Losi* van iniciar un projecte amb una idea molt clara: construir un equip que tornés a fer créixer la il·lusió pel futbol a Bonmatí. No es tractava només de guanyar partits o d'aconseguir una categoria. Es tractava de crear un grup, recuperar el sentiment de pertinença i aconseguir que els jugadors sentissin que defensar aquesta samarreta significa alguna cosa més.

Tres anys després, aquell projecte ha assolit una fita importantíssima: el Bonmatí torna a 3a catalana.

És un ascens que celebrem molt i que és el resultat de moltes hores de feina, compromís i constància.

De dies bons i de dies difícils. D'entrenaments, victòries i derrotes, encerts i errors, però sobretot de persones que han cregut en el projecte i no han deixat de treballar per fer-lo possible.

Aprendre jugant

Aquests tres anys també han significat molt per al nostre futbol base. Des de l'inici d'aquesta etapa, en Sergi Sampaio ha estat al capdavant de l'equip aleví: primer acompanyat per l'Arnau Nierga i actualment amb en Pol Pascasi. En Sergi ha anat fent créixer un grup de nens amb una manera d'entendre el futbol que encaixa plenament amb els valors que volem transmetre com a club. Qui l'ha vist entrenar sap que una de les seves grans virtuts és la paciència. La paciència d'explicar, de repetir tantes vegades com calgui, d'acompanyar cada jugador al seu ritme i d'entendre que, en aquestes edats, formar és molt més important que guanyar. Amb ell, els nostres alevins aprenen a dominar la pilota, a entendre el joc i a jugar en equip, però ho fan d'una manera que per a nosaltres és encara més important: es diverteixen jugant a futbol. Volem que aprenguin, que millorin i que competeixin, és clar, però sobretot volem que tinguin ganes d'arribar al camp, que gaudeixin dels entrenaments, que facin amics i que cada partit sigui una nova oportunitat per aprendre.

Quan un gol és una victòria

I si hi ha un equip que la temporada passada ens va donar una autèntica lliçó sobre què significa formar part d'un club, aquest va ser el nostre equip cadet. Un equip, a més, molt especial: era mixt, format per nois i noies que van creure en el nostre club, i era l'únic equip mixt de la seva categoria, cosa que els va portar a sortir en un programa d'esports de TV3. Una singularitat que per a nosaltres va acabar representant amb tota naturalitat una de les coses més boniques del futbol: quan la pilota comença a rodar, el que importa és l'equip, els companys i les ganes de jugar. I no ho van tenir gens fàcil. Els resultats no els van acompanyar i van viure molts partits complicats. Però ens van ensenyar una cosa molt més important que qualsevol classificació: que es pot estimar el futbol sense necessitat de guanyar. Per a ells, marcar un gol podia ser una victòria, fos quin fos el resultat final. I aquell gol es

celebrava. Perquè al darrere hi havia l'esforç de tot un equip. Hi havia abraçades, somriures i les ganes de continuar jugant.

Per damunt del marcador, hi havia el grup, hi havia l'equip.

Probablement va ser l'equip que més pinya va fer. Nois i noies que van saber estar junts, van saber animar-se, ajudar-se i continuar gaudint del futbol quan hauria estat molt més fàcil quedar-se als vestidors. I una part molt important d'aquest esperit va ser possible gràcies a en Mahamadou Sabally i l'Hugo Coelho. Tampoc per a ells va ser fàcil posar-se al capdavant de l'equip: ser entrenador quan arriben les victòries és agraït; continuar motivant, ense-nyant i mantenint unit un grup quan els resultats no arriben, és molt més difícil. Però ells ho van fer. Van estar al costat dels jugadors i jugadores, van continuar creient en ells i van aconseguir que, malgrat les dificultats, les ganes de jugar i de viure el futbol no desapareguessin mai.

Potser els cadets no ens van deixar una temporada plena de victòries al marcador, però ens van deixar alguna cosa que, com a club, val molt més: una lliçó de companyonia, perseverança, igualtat i amor pel futbol.

Això també és el Bonmatí CF

Perquè si alguna cosa volem que defineixi el Bonmatí CF són precisament els seus valors. Som un club petit, d'un poble petit, i precisament aquí rau una part de la nostra força. Volem ser un club proper, familiar i compromès; un club on importi competir però també saber guanyar i saber perdre; on el respecte pels companys, pels rivals, pels àrbitres i per l'afició passi sempre al davant de qualsevol resultat. Volem companyonia, esforç, respecte, humilitat, compromís i ganes de superar-se.

I si mirem aquests tres anys, potser tenim davant nostre la millor manera d'explicar què significa tot això:

- El sènior ens ha ensenyat que el treball, la constància i el compromís poden acabar convertint un somni en un ascens.
- Els alevins ens recorden que el futbol comença amb una pilota als peus, amb les ganes d'aprendre i, sobretot, de passar-s'ho bé.
- I els cadets ens han ensenyat que també es pot guanyar quan el marcador diu que has perdut. Que nois i noies poden compartir un mateix equip amb tota naturalitat, ajudar-se, fer pinya, celebrar cada gol i continuar sortint al camp amb les mateixes ganes que el primer dia, independentment del resultat.

Aquesta temporada serem només dos equips. Però un club no es mesura únicament pel nombre d'equips que té, ni tampoc pels punts o les categories. Es mesura per la gent que hi creu, per les persones que s'hi impliquen, pels valors que transmet i per la il·lusió que és capaç de generar. I d'il·lusió, a Bonmatí, en tenim molta!

Comencem una temporada especial. Una temporada per gaudir de la 3a catalana, per veure créixer els nostres alevins i per continuar treballant perquè el Bonmatí CF tingui cada vegada més futur.

Gràcies als jugadors i les jugadores que heu cregut sempre en el Club. Gràcies als entrenadors, delegats, famílies, junta, col·laboradors, patrocinadors i afició. Gràcies als que hi sou ara i també als que heu format part d'aquest camí. Perquè cadascun de vosaltres heu ajudat a construir el club que som avui. Uns ens heu ensenyat a guanyar. Altres, a aprendre. I alguns ens heu recordat que el més important és no perdre mai les ganes de jugar.

Som Bonmatí. Som equip. Som club. Força Bonmatí! Súper Bonmatí!

La Junta del Bonmatí Club de Futbol

C. F. BONMATÍ

Associació Anar-hi Anant

A PUNT DE 40!

Sense deixar d'"anar-hi anant", xino-xano, vet aquí que el 2027 arribarem a la 40a edició de la nostra Marxa Popular. Desafiant el temps, la pandèmia i altres circumstàncies, la Marxa Anar-hi Anant s'ha fet cada any, ininterrompudament, des del 1988. I tot gràcies a un piló de voluntaris, col·laboradors i participants que han ajudat a recórrer aquest camí. El 28 de febrer de l'any que ve, doncs, us convidem a celebrar aquest número rodó que ens impulsa a continuar "anar-hi anant" molts anys més! Mentrestant, en aquest espai, mirem enrere i fem un repàs de les nostres activitats de l'últim any.

▲ *El diumenge 22 de febrer passat, 1.000 persones en total van respondre a la convocatòria de la 39a Marxa i 14a Trail i més de 60 voluntaris van treballar per tenir-ho tot a punt.*

▲ *Vam tornar a col·laborar amb La Marató de 3Cat, organitzant la "pujada a la capella". En aquesta ocasió hi vam fer una aportació de 550 euros. A la imatge, el diploma d'agraïment de La Marató.*

▲ *A la Marxa de Nit, l'1 d'agost passat, no va faltar l'avituallament de síndries per a les 130 persones que van participar en la ruta nocturna.*

Associació Escola d'Art de Bonmatí

UN ANY MÉS, I JA EN SÓN 9!

El dibuix i la pintura ens ha ofert la possibilitat de trobar-nos cada dimarts des del 2017. Cada dimarts fem curset amb l'Enric Rubió, en horari de 4 a 7 de la tarda, i també obrim l'aula cada dijous perquè si us n'han quedat ganes de fer més en pugueu gaudir plenament.

Tenim el millor professor en paisatge: l'Enric Rubió, artista professional que ha voltat per mig món exposant les seves obres, des d'Olot fins al Japó passant per Dubai, Noruega, Taiwan, els Estats Units o Rússia.

Així, doncs, ho teniu tot per apuntar-vos: bon ambient, bon curs i bon professor.

Hi ha tres cursos diferenciats: Iniciació al dibuix, Iniciació al pastel o Iniciació a la pintura a l'oli.

El curs té un preu de 45 € al mes.

L'Enric us farà seguir un programa on ben segur aprendreu la tècnica i l'ofici d'artista.

En apuntar-vos, sereu socis de la nostra associació i podreu participar en totes les activitats que anem programant: exposicions en diferents indrets i una mostra al final del curs al Centre Cívic.

Ens sentim molt contents de poder col·laborar amb qualsevol activitat artística que ens ofereixin les diferents entitats del poble.

Demaneu-nos informació per inscriure-us als telèfons següents:

Jordi Quer (president): 659 10 00 55
Enric Rubió (professor): 636 56 10 40

No espereu més i apunteu-vos!

Associació Esportiva de Caça Amer

TEMPORADA MARCADA PER LA PPA

Aquest any les societats de caçadors hem estat en boca de tothom per l'aparició de la pesta porcina africana (PPA) en senglars a Catalunya. Una malaltia animal que a la Península s'havia donat per erradicada l'any 1995 i que és molt contagiosa i d'alta mortalitat entre porcs, tant senglars com domèstics. En aquesta ocasió, des del moment que es va detectar el primer cas (el novembre del 2025, a Collserola), ens hem implicat per ajudar a evitar l'expansió de la pesta, tenint en compte els efectes que, en cas de contagi als porcs de granja, hi podria haver sobre la producció i comercialització de carn de porc.

L'aparició de la PPA ha provocat, entre altres coses, que la Generalitat hagi ampliat el període hàbil per a la caça del senglar: si abans la temporada començava habitualment al setembre, aquest any el període hàbil ja va començar el mes de juny passat i no acabarà fins al 31 de març de l'any que ve; i encara després, els mesos d'abril i maig del 2027, també estarà permesa la cacera amb el mètode d'aguait diürn o acostament o amb batudes amb permís especial. Cal dir que estem satisfets d'aquesta ampliació perquè ajuda a fer més àgil la tramitació amb l'administració per comunicar les batudes.

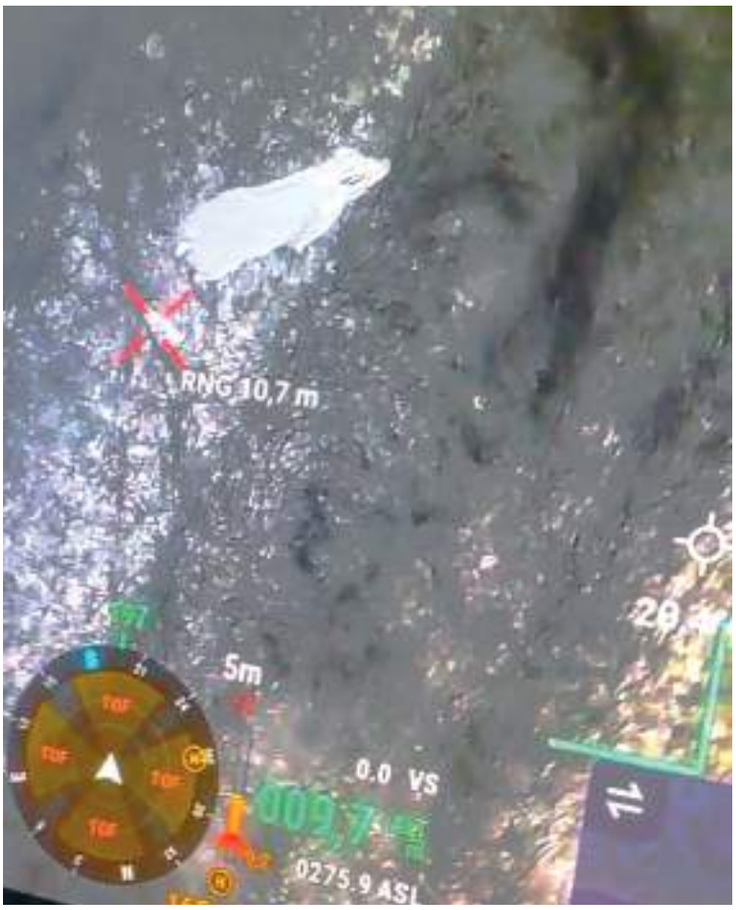

▲ *Dins d'aquest pla de control de l'àrea de Rocacorba, també es fan observacions nocturnes amb un dron equipat amb càmera tèrmica, per detectar la presència de senglars (a la foto, imatge nocturna aèria d'un senglar captat pel dron en un dels controls al nostre vedat, al pla de Sant Climent d'Amer). En el nostre vedat, aquestes inspeccions es fan aproximadament cada mes en 6 punts fixos, que cobreixen en total 120 hectàrees de les aproximadament 6.000 que tenim. Després de cada observació, rebem el resultat (es van detectar 7 porcs el 21 de juny i 21 a principis de juliol) i això ens serveix d'orientació per saber per on es mouen i quants n'hi pot haver.*

D'altra banda, una altra novetat és que la nostra associació està inclosa des de l'any passat en el "Pla de control poblacional del senglar a Rocacorba", elaborat pel Departament d'Agricultura de la Generalitat i que serà vigent fins al març del 2030. L'àmbit territorial d'aquest pla de control inclou 12 àrees privades de caça. Una és la nostra, que comprèn els termes municipals de Sant Julià del Llor i Bonmatí i Amer, i també una part de Susqueda i de les Planes d'Hostoles; i les altres onze s'estenen per Sant Martí de Llémena, Sant Gregori, Canet d'Adri, Sant Julià de Ramis, Sarrià de Ter, Sant Aniol de Finestres, Mieres, Sant Ferriol, Camós, Porqueres, Palol de Revardit i Cornellà del Terri. Aquest pla té com a objectiu principal disminuir la densitat de senglars (la temporada 2023/24 la Generalitat va calcular que hi havia a la zona 9,2 senglars/km^2) per tal de reduir tant els danys als cultius com els accidents de trànsit que provoquen, i també reforçar la prevenció de malalties entre els animals. Per això, el programa estableix un mínim de captures per a cada colla i any i també obre la porta perquè siguin els mateixos pagesos els que puguin caçar animals.

En el nostre cas, l'objectiu era de 318 captures i n'hem fet 192 entre l'estiu passat i aquest (fins al 31 de juliol passat).

Esportiu Bonmatí

QUINZE ANYS JA! I SEGUIM

El Club Esportiu Bonmatí afronta aquesta temporada amb la il·lusió de sempre i amb un objectiu clar: competir a un bon nivell i preservar el bon ambient que fins ara hi ha hagut, amb una bona fornada de jugadors que segueixen fent créixer l'equip.

Juguem els nostres partits al Camp Municipal de Bonmatí, com a entitat del municipi de Sant Julià del Llor i Bonmatí. Comptem amb una plantilla de 27 o 28 jugadors, amb una mitjana d'edat d'entre 34 i 36 anys. Encara estem pendents de completar la plantilla amb algun reforç, tot mantenint una bona base consolidada.

Estem oberts a noves incorporacions. Per jugar al Club Esportiu Bonmatí només són necessaris els requisits següents:

* Tenir més de 30 anys o complir-ne 30 abans del mes de juny del 2027.
* També hi ha una vacant per a un jugador de menys de 30 anys.

Aquest any, a més, és molt especial per a nosaltres. Ja fa 15 anys que juguem a futbol a Bonmatí i aquesta serà la nostra 16a temporada defensant els colors del nostre club.

Durant tots aquests anys hem viscut grans moments, hem fet moltes amistats i hem contribuït a mantenir viu l'esport al nostre poble.

Més enllà dels resultats, al club donem una gran importància al bon ambient dins i fora del vestidor. La companyonia, el respecte i les ganes de gaudir del futbol són els valors que ens defineixen i que volem transmetre cada cap de setmana.

Per acabar, volem mostrar un agraïment als nostres patrocinadors: Girovending, Pintures Pol i El Ferrer d'Osor.

Per estar al dia de totes les novetats, els horaris i els cartells dels partits, ens podeu seguir a les nostres xarxes socials:

@EsportiuBonmati

Esportiu Bonmatí

Escola Sant Jordi

LEMES, LLUITA I ESCOLA PÚBLICA

Veus del professorat i de la comunitat educativa

LEMES QUE HAN MARCAT EL CURS

- DIGNIFIQUEM LA PROFESSIÓ
- MENYS BUROCRÀCIA, MÉS EDUCACIÓ
- RECUPEREM SALARI I DRETS
- MÉS RECURSOS PER A L'EDUCACIÓ INCLUSIVA

ACCIONS VISIBLES ALS CENTRES

- pancartes
- murals
- cartells
- concentracions
- claustres reivindicatius

LA PÚBLICA ENS FA CRÉIXER A TOTES!

ENS FALTEN RECURSOS NO VOCACIÓ

PER QUÈ IMPORTA?

Defensar les condicions laborals del professorat és defensar una educació pública de qualitat, inclusiva i transformadora.
És defensar el futur dels nostres infants i joves!

CUIDAR QUI EDUCA ÉS CUIDAR QUI APRÈN

Església

REDISTRIBUCIÓ PARROQUIAL AL BISBAT DE GIRONA

Aquesta revista acostuma a sortir al mes de setembre. És el temps d'anar "endreçant" l'estiu i preparar-ho tot per tornar a començar un nou curs.

Com que parlo des de la Parròquia (i com a rector), he pensat que podria avançar unes pinzellades del panorama que es preveu per al futur d'aquestes parròquies de la "vora del Ter".

▲ *Comiat en l'última missa a l'església parroquial de Sant Julià (30/08/2026).*

El Bisbat de Girona ha posat en marxa una redistribució de les Parròquies i dels Arxiprestats. La mobilitat de les persones i l'escassedat de capellans motiven unes noves estructures per atendre el culte i els sagraments de manera adequada. El nostre bisbe, Fra Octavi, després d'un temps dedicat a conèixer tots els racons del bisbat i les persones que atenen les moltes parròquies, ha presentat el projecte que ha fet un equip que ho ha treballat. Es tracta d'un "projecte" que admet canvis. A cada Parròquia, el Consell Parroquial s'ho ha mirat i ha proposat alguns canvis. Quan escric això (a mitjans de juliol) encara no s'han fet públics ni definitiu el nou projecte.

▲ *Nova distribució dels arxiprestats del Bisbat de Girona (2026). (Font: bisbatgirona.cat)*

No desapareix cap Parròquia, però es proposa una "agrupació de parròquies" per unificar i centralitzar els serveis. Per tant ens trobarem una "macroparròquia" (se'n dirà "Unitat Pastoral") que anirà des d'Amer fins a Bescanó. Aquesta Unitat Pastoral tindrà una parròquia de "referència", que serà Anglès, amb "Despatx i Arxiu" per a totes les parròquies.

Cada "Unitat Pastoral" haurà de poder comptar amb un capellà, un diaca i un Consell de Laics col·laboradors.

Les parròquies (Sant Julià, Bonmatí, Constantins, Vilanna, etc.) no desapareixen. S'haurà de respectar les festes dels patrons de cada lloc. I caldrà tenir un calendari dels llocs on hi haurà celebració de la Missa (o de la Paraula) cada dissabte o diumenge.

Quant a l'Arxiprestat del Ter-Brugent, ara quedarà integrat en un de més gran que agruparà, a més del nostre, els arxiprestats de la Selva i de Farners-Montseny i que passarà a dir-se "Arxiprestat de la Mare de Déu de Farners". Serà, doncs, una realitat més gran, ja que inclourà les Unitats Pastorals d'Anglès, Santa Coloma, Arbúcies, Maçanet i Cassà de la Selva, i probablement tindrà com a centre Santa Coloma de Farners.

Tot això portarà una mica d'enrenou, però ja ens hi anirem acostumant. De fet, ja en tenim una certa experiència, de fer actes i serveis en comú: el treball de Càritas, els Aplecs, les Xerrades, els Pelegrinatges, la Vetlla Pasqual, les Catequesis... La gent es mou i participa allà on li va millor. A la Missa del dissabte a Bonmatí veiem que

hi participa gent d'altres parròquies i entre tots hem procurat que ningú se senti estrany enlloc.

I, arribant al terreny més personal, jo li vaig dir al Sr. Bisbe que em semblava que ara era ja el moment de fer un relleu en el meu càrrec de rector i d'arxipreste. En una nova organització s'hi haurà de posar una altra persona. Per tant, quan el Sr. Bisbe tingui pensat quin capellà posarà al capdavant de la Unitat Pastoral d'Anglès, serà el moment oportú per fer "un pas al costat", de deixar lloc a un altre mossèn, de retirar-me i de jubilar-me.

Últimament la meva salut està trontollant una mica i les responsabilitats se'm fan una muntanya. Procuraré ajudar allà on vagi, però sense tenir-ne el pes de la responsabilitat.

Els capellans anem canviant, però vosaltres, els laics, els fidels, sou els qui quedeu i cada dia sou més imprescindibles per al funcionament de cada parròquia. Em sembla que esteu molt preparats per anar assumint responsabilitats i aconseguir que cada parròquia tingui vida.

Aquestes ratlles són un comiat i un encoratjament. Sé que podeu fer una bona feina pastoral a la vostra parròquia sota la coordinació d'un altre capellà. Així ho espero.*

Mn. Josep-Maria Castellà

▲ *Mn. Antoni Coll i Casals (Font: bisbatgirona.cat)*

*El 31 de juliol, després d'haver estat escrites aquestes ratlles, el Bisbat va donar a conèixer els nous nomenaments parroquials. Substituint Mn. Josep M. Castellà, que es jubila canònicament i continuarà com a adscrit a Santa Maria de Banyoles, hi haurà Mn. Antoni Coll i Casals, que serà rector de Bonmatí i Sant Julià del Llor, a més d'Amer, Anglès, la Cellera de Ter, Constantins, Sant Climent d'Amer i Sant Martí Sapresa. A la jubilació de Mn. Josep M. Castellà s'hi afegeixen també la de dos diaques, coneguts a la nostra zona: Josep Farrerons (deixant el servei a les parròquies de Bonmatí i Sant Julià del Llor, a més d'Anglès, Constantins, Sant Martí Sapresa, Santa Maria del Coll i Sant Pere d'Osor) i Miquel Figarola (després d'haver exercit a Celrà, Flaçà, Juià, Sant Joan de Mollet i Sant Llorenç de les Arenes).

Agrupació d'Activitats Culturals i Festives de Bonmatí

16è CONCURS DE PINTURA RÀPIDA

L'1 de maig passat, en el 16è Concurs de Pintura Ràpida, hi va haver una alta participació: en la categoria d'Adults, 27 concursants, i en la d'Infantils, 36. El 1r premi d'adults va ser per a Julio García Iglesias (imatge de la portada).

▲ *3r premi Adults – Albert Giménez Torrent*

▲ *2n premi Adults - Josep Plaja López*

Coral Ipso Lauro

SEMPRE BEN ACOMPANYADES

Foto 2

Foto 5

Foto 4

Foto 3

El curs 2025-26, a part de fer els assajos cada setmana amb el nostre director, l'Euken Ledesma, vam tenir l'oportunitat de poder mostrar en públic les cançons que preparem. Així, per ordre cronològic, vam cantar per la Festa d'Homenatge a la Gent Gran del nostre poble (el 5 d'octubre, a l'església de Bonmatí), per la Festa del Remei d'Anglès (l'11 d'octubre), per la 5a Trobada de Corals Ramon Bosch d'Osor (el 30 de novembre, i hi vam celebrar també el 10è aniversari de la Coral Rosó d'Osor), pel Concert de la Puríssima de la Cellera (el 8 de desembre) [foto 1], pel concert de la Torronada (el 20 de desembre), a l'església de Bonmatí), per la Festa de la Segregació (el 3 de maig, a l'església de Sant Julià) [foto 2], per la missa de la festa major de Bonmatí (el 24 de maig) i per la Trobada de Corals de Bonmatí (el 7 de juny). Val a dir que en algunes d'aquestes cantades no vam cantar soles, sinó que vam tenir la sort d'estar acompanyades per diferents guitarristes (a qui els en donem les gràcies) dirigides també pel nostre director, i, en el cas del concert de Nadal, acompanyades també per alumnes de l'escola Sant Jordi, sota la direcció de la Marta Torner [foto 3]. Fora d'aquest calendari, algunes components de la nostra coral han participat en altres celebracions, com ara la missa de l'Aplec de Calders (el 22 de març passat) [foto 4] i la missa de la festa major de Sant Julià [foto 5, el 30 d'agost del 2026], amb l'acompanyament d'en Josep Maria Quer a l'acordió o bé al piano. A ell li agraïm també la seva dedicació.

En definitiva: allà on ens convidin, sempre que puguem, allà serem.

Foto 1

Grup Il·lusió

IL·LUSIÓ I COMPROMÍS

El Grup Il·lusió és una entitat formada per persones voluntàries que treballem amb entusiasme perquè la nit de Reis sigui un moment inoblidable per als petits i també per als grans. El nostre objectiu és omplir els carrers de màgia, emoció i esperança cada 5 de gener.

Any rere any continuem fent créixer aquesta tradició gràcies a la implicació de persones voluntàries, empreses i establiments col·laboradors, i entitats que ens donen suport. I també gràcies a la contribució de totes les persones que participen en la nostra parada de la Fira de Nadal o consumint a la barra del bar durant el Parc Infantil de Nadal, o bé provant sort amb la nostra panera.

Cada cavalcada és possible gràcies al treball en equip i a la il·lusió compartida. Si voleu formar part de l'equip del Grup Il·lusió, podeu enviar un correu electrònic a grupil.lusiobonmati@gmail.com.

La màgia es crea entre tots i totes.

▲ *Panera gentilesa de La Botiga, Duc de l'Obac i Impremta Pagès*

▲ *El Carter Reial al pavelló, esperant per recollir les cartes.*

▲ *Equip de motoristes que obren la cavalcada, concentrats a Sant Julià.*

▲ *Arribada de Ses Majestats a l'altura del carrer Vell de Sant Julià.*

▲ *Representació del naixement, abans de l'ofrena de Ses Majestats.*

▲ *Ses Majestats amb alguns dels voluntaris que els preparen la benvinguda.*

Joventut

ACCIONS A SANT JULIÀ I BONMATÍ

Un any més aprofitem aquest espai per donar a conèixer i explicar alguns dels projectes i intervencions que s'han dut a terme des de la regidoria de Joventut amb la participació de la tècnica compartida de l'Oficina Jove de la Selva. Cal deixar constància, però, que per temes de salut va haver d'estar de baixa des de l'octubre del 2025 fins a mitjans del gener passat, i alguns projectes es van haver d'adaptar a aquesta situació.

Com ja és costum, els dies de setmana santa escolar es va fer la formació de premonitor/a Ter-Brugent, aquest cop al gimnàs i al pati de l'escola Pompeu Fabra d'Anglès. Amb un total de 29 adolescents de la zona interessats/des en el món del lleure –7 eren de Sant Julià del Llor i Bonmatí–, vam introduir-los en les tasques del premonitor/a i sobretot els vam donar molts recursos pràctics: jocs de tot tipus, dinàmiques, tallers... Valorem de molt bona la resposta dels i les participants i per això és un projecte que repetim cada any –enguany arribava la 5a edició.

D'altra banda, el 28 d'abril es va fer a la sala de Ca les Hermanes de Sant Feliu de Pallerols el lliurament de premis del 12è Concurs Literari, 10è Fotogràfic i 4t de Dibuix Jove Ter-Brugent. En una sala que feia goig, per la notable participació en els concursos, es van revelar les persones guanyadores de cada modalitat i categoria. *El llibre en blanc*, de Snovet Guru Kaur (Sant Feliu de Pallerols), va ser el microrelat guanyador de la categoria de 12-16 anys, i *Allò que no vaig fer,* d'Abril Aibar (Bonmatí), el de 17-25 anys. Pel que fa a les fotografies, *Paisatge cala dels Frares*, de Nora Parramon (Sant Julià del Llor), va ser la guanyadora de la categoria de 12-16 anys, i *Parnassius Mont*, de Duna Munill (Anglès), la de 17-25 anys. Finalment, en el concurs de dibuix, *La cercadora d'històrie*s, d'Estel Carreras (la Cellera de Ter) va guanyar en la categoria de 12-16 anys, i *Del llibre a la intel·ligència artificial*, d'Arshpreet Kaur (Anglès), en la de 17-25 anys. Enhorabona a les persones guanyadores, dues d'elles del nostre municipi, i un fort agraïment a totes les que vau participar! (A la foto de l'entrega de premis, l'Abril Aibar i la Nora Parramon són al davant, al mig –totes dues amb pantalons curts.)

També van finalitzar els projectes als centres educatius de referència. Amb l'alumnat de 6è de l'escola, el curs passat només s'hi va anar a fer un taller de coneixença abans que fessin el salt a l'institut, amb l'objectiu que comencessin a conèixer la tècnica de joventut. A l'institut Rafael Campalans, el de referència per als i les adolescents del municipi i on llavors s'hi fan intervencions, el curs passat s'hi van fer en total 19 xerrades, des de 1r d'ESO fins a cicles formatius, de temes molt diversos en funció del moment vital i les necessitats de cada curs.

A més a més, es va continuar el projecte Patis Artístics, que vol promocionar joves artistes de la comarca fent una actuació al pati i alhora vol apropar disciplines artístiques variades al públic adolescent. Només es van realitzar 3 actuacions, pels motius de salut explicats anteriorment, que van tenir molt bona rebuda per part de tota la comunitat educativa.

Així mateix, també es va participar en la Trobada de delegats/des de 2n d'ESO de la comarca, que enguany es va fer a Maçanet de la Selva.

Cal comentar que també s'ha continuat amb l'Àgora Jove, el projecte socioeducatiu per a l'alumnat d'ESO del municipi que pretén acompanyar-los tant en les tasques de reforç acadèmic com de treballar i promocionar les habilitats per a la vida i competències personals. Es va fer durant tot el curs escolar, una tarda a la setmana, al menjador de l'escola. A nivell comunitari es valora com a molt necessària i positiva aquesta intervenció i per això de cara al curs vinent es continuarà oferint.

Com a novetat, al febrer es va iniciar el projecte Fem Dissabtes!, consistent en una proposta d'activitats de lleure i lúdiques gratuïtes els dissabtes a la tarda per a infants de primària i secundària, dinamitzat per dues monitores. Així, doncs, a través fonamentalment del joc, es va voler afavorir els vincles entre iguals i potenciar la pertinença al municipi, al mateix temps que s'oferia una proposta de lleure al poble mateix. Per tal d'adaptar les propostes d'activitats, es van fer dos grups d'edat en horaris diferents: de 1r a 5è de primària, de 16 a 18 h, i 6è de primària i ESO, de 18 a 20 h. Les activitats van ser diferents i variades, com per exemple una tarda de creps, una gimcana pel poble, un taller de henna... La valoració general és molt positiva, ja que en el grup de petits cada dissabte hi havia molts infants, quasi arribant al límit de la ràtio, i en el d'adolescents s'havia consolidat força un grup ben avingut i que havia fet molta pinya i propostes d'activitats.

Recordem que hi ha el compte d'Instagram @joventut.santjuliabonmati, que vol ser un canal de difusió d'informació juvenil de Sant Julià del Llor i Bonmatí i voltants (cursos, ofertes de feina, activitats d'oci...). Així que, si vols estar al dia, segueix-nos!

Per qualsevol informació o proposta, no dubteu a contactar amb la Tanit, la tècnica de joventut, a través del mòbil (620203300) o del correu (tbaldiz@selva.cat)

Nova Frontera

CUINAR I MÉS

Aquest setembre ja iniciem una nova temporada d'activitats a la nostra associació. Però aprofitem aquest espai per fer balanç del curs passat. A les activitats setmanals que vam organitzar (cant coral, gimnàstica suau, "consciència a l'esquena", Pilates/ estiraments, "control del moviment", català escrit, country-balls en línia) hi vam afegir dos tallers de cuina, impartits per la Maria Lluïsa Torrent, filla de Bonmatí i mestressa de l'antic restaurant Vilanova de Salt junt amb el seu marit. El primer taller el vam fer setmanes abans de Nadal, pensant en els àpats nadalencs (vam fer 4 sessions), i el segon, abans de la festa major de Bonmatí, pensant en plats adients per a la primavera i les festes de poble (amb 3 sessions). També com a novetat, el grup de gimnàstica suau va fer una petita exhibició i coreografia per la festa major de Bonmatí. I al mes de març, per commemorar el dia internacional de la poesia, el grup de classes de català va fer una selecció de poemes que van emmarcar i exposar al Centre Cívic durant tot el mes. De cara a aquesta temporada que comencem, si voleu informar-vos sobre les nostres activitats, ens podeu seguir al canal de difusió "Nova Frontera" que trobareu als Canals de WhatsApp o bé enviar-nos un correu electrònic a novafrontera@gmail.com.

D'altra banda, també us fem saber que la nostra associació ha entrat a formar part de l'Associació de Casals de Gent Gran de la Comarca de la Selva, a través de la qual esperem establir vincles de col·laboració amb altres entitats de la comarca.

D'entrada, per a aquest mes d'octubre, hem convidat els membres de la resta de casals a fer una caminada/visita guiada per conèixer el naixement i desenvolupament de la colònia Bonmatí, que es culminarà amb un dinar al Centre Cívic. Aquesta serà una activitat oberta a tothom, amb inscripció prèvia, i se'n farà difusió a través dels canals habituals.

Societat de Pescadors Esportius d'Anglès i Comarca

CONCURSOS FESTA MAJOR BONMATÍ 2026

Els dies 23 i 24 de maig passat, dins el marc de la festa major de Bonmatí, l'SPEAC va organitzar la trobada infantil de pesca i el tradicional concurs sènior, amb la col·laboració de l'Ajuntament i l'ajut incondicional d'empreses i comerços de Bonmatí i de Vilanna, cal dir-ho.

El Concurs Júnior es va fer el dissabte 23, amb 7 nens disposats a passar una estona de pesca, lluny de la tele i d'instruments electrònics. En tenien ganes, van venir tots puntuals, tots a punt per al que va acabar sent un magnífic matí de pesca, on les captures varen ser molt importants, arribant un participant a pescar quasi 11 kg de peix, i tots varen passar dels 4 kg. En dues hores de pesca, no varen tenir temps de pensar en res més.

No hi ha classificació, tots guanyen, el premi és per als organitzadors: veure les cares dels nens, la il·lusió d'algun de pescar el seu primer peix, dels que cada any van perfeccionant la seva tècnica, acompanyats de la mare, el pare, l'avi o l'amic, no té preu.

Gràcies, col·laboradors: Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí, la simpàtica regidora que cada any està amb nosaltres i els més petits; gràcies al Centre Cívic de Bonmatí; gràcies a la Rosa, la tresorera de l'SPEAC per cuidar tots els detalls; a la Mari, pel fantàstic cartell de festa major; als pares, mares, avis, que ens van acompanyar, moltes gràcies a tots. I als més petits: diguin el que diguin, no perdeu l'afició a la pesca, cap esport us permetrà compartir-lo de tan a prop amb la gent que estimeu.

Per al Concurs Sènior, el diumenge 24 de maig, ben d'hora, ben d'hora, ens vam concentrar 36 pescadors. El riu baixava ple, amb molt corrent, amb la dificultat que comporta en la pesca. Des de Pedret a Colomers, vam posar els 36 pescadors amb ganes d'emportar-se el trofeu de l'Ajuntament i els premis dels comerços i empreses col·laboradores.

La pesca, difícil i escassa –aquesta temporada no canvia–, les picades eren poques i tardaven a arribar, però els ànims i les ganes no hi faltaven. L'esdeveniment era important, era el 2n concurs de festa major de la temporada, la classificació de la lligueta SPEAC més ajustada que mai, ningú es rendia i van aguantar en el seu lloc les 4 hores. Arribats al final, vam pesar les captures i les vam tornar a l'aigua vives. Hi tornaríem.

Els tres primers classificats van ser:

1r Jaume Jordà (a la foto), amb una peça de 3.600 g
2n Enric Esteve, amb un pes de 2.080 g
3r Ernest Gamell, amb un pes de 1.780 g
I així fins als 36 classificats, 12 dels quals capot.

Ens van rebre al pavelló de Bonmatí. La comissió de festes ens tenia preparat un bon refrigeri després de la jornada, en l'entrega de premis per part de l'alcaldessa de Bonmatí. Ens van rebre també la Pubilla i l'Hereu de la festa, que es van emportar un bon aplaudiment dels assistents.

De nou, gràcies als col·laboradors; a l'Ajuntament, en especial al regidor Eduard Pallí, atent dies abans que tot estigués en ordre; a la comissió de festes per la rebuda com cada any. Gràcies i fins l'any que ve.

Pessebre Vivent

QUINA FANTÀSTICA UBICACIÓ!

En la revista L'Amic de l'any passat, us anunciàvem que el Pessebre Vivent 2025 es faria el diumenge 21 de desembre al parc de la Rovira. Doncs bé, per circumstàncies alienes a la nostra voluntat i que molts ja sabeu, no va ser possible fer-ho allà i vam haver de buscar un altre emplaçament. I vam tenir la gran sort que, com a alternativa, se'ns oferís un lloc únic i molt singular del nostre poble: els jardins de can Casals; una finca privada que, per aquesta ocasió, es va obrir al públic. Des d'aquí donem les gràcies a la família Piedra-Espinal per haver-nos obert les portes de casa seva i per la gran ajuda que ens van dispensar i l'admirable paciència que van tenir. També un gran agraïment a totes les persones col·laboradores i a tothom qui no es va voler perdre aquesta nova edició del Pessebre Vivent. Moltes i moltes gràcies!

Us deixem una mostra de les escenes del pessebre

Grup de veïns i veïnes de Bonmatí

(Fotos: Pere Martí)

Pubillatge

UNA FAIXA, UN POBLE I UNA HISTÒRIA QUE NO PODEM DEIXAR PERDRE

El pubillatge és una tradició catalana que representa molt més que ser hereu o pubilla. És una manera de mantenir vives les nostres arrels, la cultura popular i el vincle amb el nostre poble. A Sant Julià del Llor i Bonmatí, però, mantenir aquesta tradició no sempre és fàcil. Tot i que arreu de Catalunya el pubillatge s'està recuperant en diferents municipis, com Tossa de Mar, al nostre poble cada vegada costa més trobar joves disposats a assumir aquest compromís. Per això crec que és especialment important valorar-lo i fer tot el possible perquè aquesta tradició no es perdi. Ser hereu significa representar Sant Julià del Llor i Bonmatí en actes, festes i celebracions, però també portar el nom del nostre poble arreu de Catalunya. És una responsabilitat que assumeixo amb molt orgull, però que també m'ha aportat moltíssim a nivell personal. Al principi pot semblar simplement una manera de representar el poble, però amb el temps t'adones que és una experiència que va molt més enllà. Personalment, ser hereu m'ha permès gaudir molt d'aquesta tradició i viure experiències que difícilment hauria pogut viure d'una altra manera. He tingut l'oportunitat de fer sortides arreu de Catalunya, conèixer pobles i ciutats, descobrir festes i tradicions diferents i compartir moments amb persones que, sense el pubillatge, probablement mai hauria conegut. Cada sortida, cada acte i cada viatge acaba convertint-se en un record especial. Però si hi ha una cosa que destaco per sobre de totes les altres són les persones. Una de les parts més boniques del pubillatge són les amistats que es creen al llarg del camí. Compartir hores de viatge, nervis abans d'un acte, converses, rialles i tants moments amb altres hereus i pubilles fa que, sense adonar-te'n, es creïn vincles molt especials. Persones que al principi són desconegudes i que, amb el temps, acaben formant part d'una etapa molt important de la teva vida. Aquesta és, sens dubte, una de les coses que més valoro d'aquesta experiència. El pubillatge m'ha fet descobrir una Catalunya que potser d'una altra manera no hauria conegut. He pogut veure pobles, paisatges i celebracions diferents, però sobretot he pogut entendre que cada lloc té la seva manera de viure i estimar les seves tradicions. I això m'ha fet valorar encara més les nostres, les de Sant Julià del Llor i Bonmatí. Ser hereu també m'ha fet sentir encara més orgullós del meu poble. Cada vegada que porto la faixa i represento Sant Julià del Llor i Bonmatí, sento que no ho faig només en nom propi, sinó en nom de totes les persones que formen part del nostre municipi. És un orgull poder dir d'on soc i portar el nom del nostre poble arreu de Catalunya. Per això penso que hem de continuar apostant pel pubillatge. Potser no sempre serà fàcil trobar joves que vulguin assumir aquest paper, però crec que val molt la pena intentar-ho. Perquè quan una tradició es perd, no només desapareix una figura o una activitat, sinó també una part de la nostra identitat. I, en canvi, quan la mantenim viva, donem l'oportunitat a altres joves de viure tot allò que jo he pogut viure. Mirant enrere, em sento molt afortunat d'haver pogut formar part d'aquesta tradició. M'emporto molts records, molts llocs descoberts, moltes vivències i, sobretot, persones que espero continuar tenint a prop durant molts anys. Ser hereu de Sant Julià del Llor i Bonmatí és, per mi, molt més que portar una faixa. És portar el nom del meu poble amb orgull, representar-lo amb estima i formar part d'una tradició que espero que pugui continuar viva durant molts anys. I, sobretot, és una experiència que guardaré sempre amb molt d'afecte, perquè m'ha ensenyat, m'ha fet créixer i m'ha regalat moments i amistats que no oblidaré.

Pol Noguer i Rodríguez, Hereu 2025-2026

Assoc. Radiofònica de Bonmatí

REPTE SUPERAT

Aquest any Ràdio Bonmatí, i concretament l'equip de l'espai radiofònic *Posa't al Dia*, ha superat el repte de la retransmissió en directe de la Baixada de Carretons, dins els actes de la festa major, el 16 de maig passat.

La proposta ens va arribar per part de l'organització i, abans de veure clar si es podia fer o no i de decidir com es podia fer, els programes ja ho anunciaven, per la qual cosa el repte estava servit!

Calia trobar alguna fórmula que ens donés mobilitat pel poble i alhora poder retransmetre en temps real. Després de donar-hi moltes voltes, en Xavier Sarsanedas va trobar una aplicació de codi obert, Sonobus. Aquesta aplicació, tal com diu la pàgina web del projecte, "és una aplicació fàcil d'utilitzar per a la transmissió d'àudio peer-to-peer d'alta qualitat i baixa latència entre dispositius a través d'internet o una xarxa local", és a dir una aplicació amb què un telèfon mòbil es pot convertir en una unitat mòbil radiofònica. Ja ho teníem!

Les proves, però, van demostrar que no seria tan fàcil: en alguns telèfons mòbils no es podia instal·lar l'aplicació, en altres es podia instal·lar però o bé hi havia restriccions de la companyia telefònica o bé el mòbil no tenia els connectors que necessitàvem.

Es van comprar adaptadors per poder connectar al mateix temps micros i auriculars, per als aparells que no tenien jack per als auriculars, i tampoc no hi va haver manera que funcionessin. S'havia d'aconseguir mòbils Android que tinguessin un USB-c, jack per a la connexió d'auriculars i una targeta SIM d'una companyia que no tingués restriccions, o bé poder compartir dades amb algú que tingués contracte amb alguna d'aquestes companyies. Addicionalment es necessitaven carregadors portàtils per no quedar-nos sense bateria durant la retransmissió.

Es varen demanar mòbils a l'organització de la Baixada i a l'Ajuntament i, al final, després de moltes proves i d'intentar-ho també amb ordinadors i tauletes compartint dades, se'n varen aconseguir fer funcionar dos. Just els que necessitàvem! Però just, just..., esperant que no sorgís cap contratemps, com així va ser.

La idea era que el control central estaria a la ràdio, sota el lideratge d'en Xavier Sarsanedas, i la Mei Brescó i l'Andrea González, situades a la sortida i a l'arribada, anirien retransmetent el que anava passant i anirien entrevistant participants i públic per captar opinions i l'ambient. En Josep Maria Quer, des de l'estudi de la ràdio, aniria retransmetent el pas dels carretons per la plaça Massana.

El dia abans, en les últimes proves, es va veure que un dels mòbils no acabava de funcionar a l'hora de compartir dades, només anava funcionant intermitentment... Primer contratemps!

El dia clau, el 16 de maig, no gaire estona abans del directe, el mòbil que funcionava va deixar de fer-ho i, al revés, el que es desconnectava semblava que anava bé... Segon contratemps, a contrarellotge!

Al final es va prendre la decisió que les dues reporteres anirien juntes, garantint, amb sort, que un dels dos mòbils sempre funcionaria. Elles s'anirien movent per copsar la baixada des de diferents llocs i copsant impressions.

I així es va fer.

La retransmissió, fent una valoració a posteriori, creiem que va ser molt lluïda i que es va defensar molt bé, malgrat les dificultats a què es va haver de fer front i a la falta d'experiència en aquest tipus de directe.

No sabem la repercussió que vàrem tenir, és a dir la gent que ens va seguir per la ràdio; ara bé, a l'equip ens queda l'orgull de poder dir: "Repte superat!"

Equip de "Posa't al Dia"

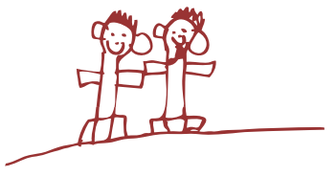

La prevenció sona

L'any 2024 es va constituir el comitè d'implantació del Pla d'emergència de les preses de Susqueda i el Pasteral, integrat per representants d'Endesa (com a titular d'aquests dos pantans), Protecció Civil de la Generalitat, Protecció Civil de l'Estat i l'Agència Catalana de l'Aigua [vegeu *L'Amic*, núm. 52, pàg. 34]. Aquest pla, fent una previsió de possibles avaries greus o fins i tot del trencament de les preses, defineix les àrees que es podrien inundar i estableix les normes d'actuació amb l'objectiu de reduir l'impacte i les afectacions, sobretot sobre les persones.

El Pla d'emergència, a part d'establir tant l'organit-zació interna de l'empresa titular dels pantans com la coordinació amb els cossos de protecció civil per respondre a qualsevol incident, també preveu un seguit d'actuacions per informar la població. És en el marc del compliment d'aquesta planificació que, el 22 d'abril passat, es va fer una xerrada informativa sobre el Pla d'emergència al Pavelló de Bonmatí.

ID	Descripció	Velocitat màx. cabal (m/s)	Des del trencament	
			Temps d'arribada (dd:hh:min)	Temps al màxim (dd:hh:min)
58	EDIFICACIONS CAN MAGESTI	4,61	0:00:10	0:00:19
59	EDIFICACIONS CAN MAGESTI	4,02	0:00:10	0:00:18
60	VIA DE COMUNICACIÓ CAMÍ DEL PONT	4,20	0:00:10	0:00:18
70	PONT VELL DE SANT JULIÀ	9,27	0:00:10	0:00:26
71	EDIFICACIONS GAN GALLINA	2,51	0:00:10	0:00:28
72	EDIFICACIONS CARRER VELL	5,58	0:00:10	0:00:28
97	VIA DE COMUNICACIÓ CAMÍ DE SANT JULIÀ	12,62	0:00:15	0:00:36
98	EDIFICACIONS CARRETERA AMER	0,60	0:00:19	0:00:38
99	EDIFICACIONS NOU	0,38	0:00:25	0:00:38
100	EDIFICACIONS CAN SERRA DEL BOSC	11,00	0:00:15	0:00:38
101	EDIFICACIONS ANGLESELL	1,31	0:00:15	0:00:38
102	VIA DE COMUNICACIÓ CARRER NOU	1,20	0:00:19	0:00:38
103	EDIFICACIONS DISSEMINAT NOU	1,09	0:00:15	0:00:38
104	EDIFICACIONS CAN TULSÀ	2,52	0:00:19	0:00:37
105	VIA DE COMUNICACIÓ CTRA. SANT JULIÀ	6,04	0:00:15	0:00:38
121	EDIFICACIONS INDUSTRIALS PONENT (Exide)	1,16	0:00:25	0:00:40
122	EDIFICACIONS INDUSTRIALS MOLÍ	7,54	0:00:19	0:00:39
125	VIA DE COMUNICACIÓ GE-532 (Ctra. Serres)	3,44	0:00:19	0:00:39
126	VIA DE COMUNICACIÓ CAMÍ DEL PONT	5,99	0:00:19	0:00:39
127	NUCLI URBÀ BONMATÍ	5,46	0:00:25	0:00:38
128	NUCLI URBÀ BONMATÍ	1,78	0:00:25	0:00:38
129	AJUNTAMENT DE BONMATÍ	7,45	0:00:19	0:00:39
130	NUCLI URBÀ DE BONMATÍ	6,21	0:00:25	0:00:39
133	VIA DE COMUNICACIÓ GE-532	8,44	0:00:25	0:00:39
134	EDIFICACIONS CAN LLORÀ PETIT	5,06	0:00:25	0:00:39
136	EDIFICACIONS CAN LLORÀ PETIT	1,21	0:00:25	0:00:40
137	EDIFICACIONS CAL CARRETER	6,87	0:00:25	0:00:39

"Descripció" són els que consten en el pla. La velocitat de l'aigua està calculada en metres per segon i el temps d'arribada i durada de l'onada màxima, en minuts.

Font: "Plans d'emèrgencia de Susqueda i Pasteral I (Girona). Divulgació"

El Pla d'emergència de les preses de Susqueda i el Pasteral fa una estimació del que succeiria en cas de trencament de les construccions que retenen l'aigua embassada. Entre altres aspectes, fa una previsió de les zones que resultarien afectades i, també, de la velocitat que agafaria el cabal del riu i en quin moment arribaria l'onada més gran d'aigua i quanta estona duraria.

A la pàgina del costat, estan marcades de color verd les zones que resultarien afectades en la primera mitja hora a partir del trencament i de color fúcsia les que es negarien en la segona mitja hora. Els punts vermells corresponen a l'emplaçament de les sirenes d'avís.

En el quadre d'aquesta pàgina, els números que hi ha a la columna de l'esquerra corresponen als que hi ha marcats sobre el mapa de la pàgina següent. Els noms de la

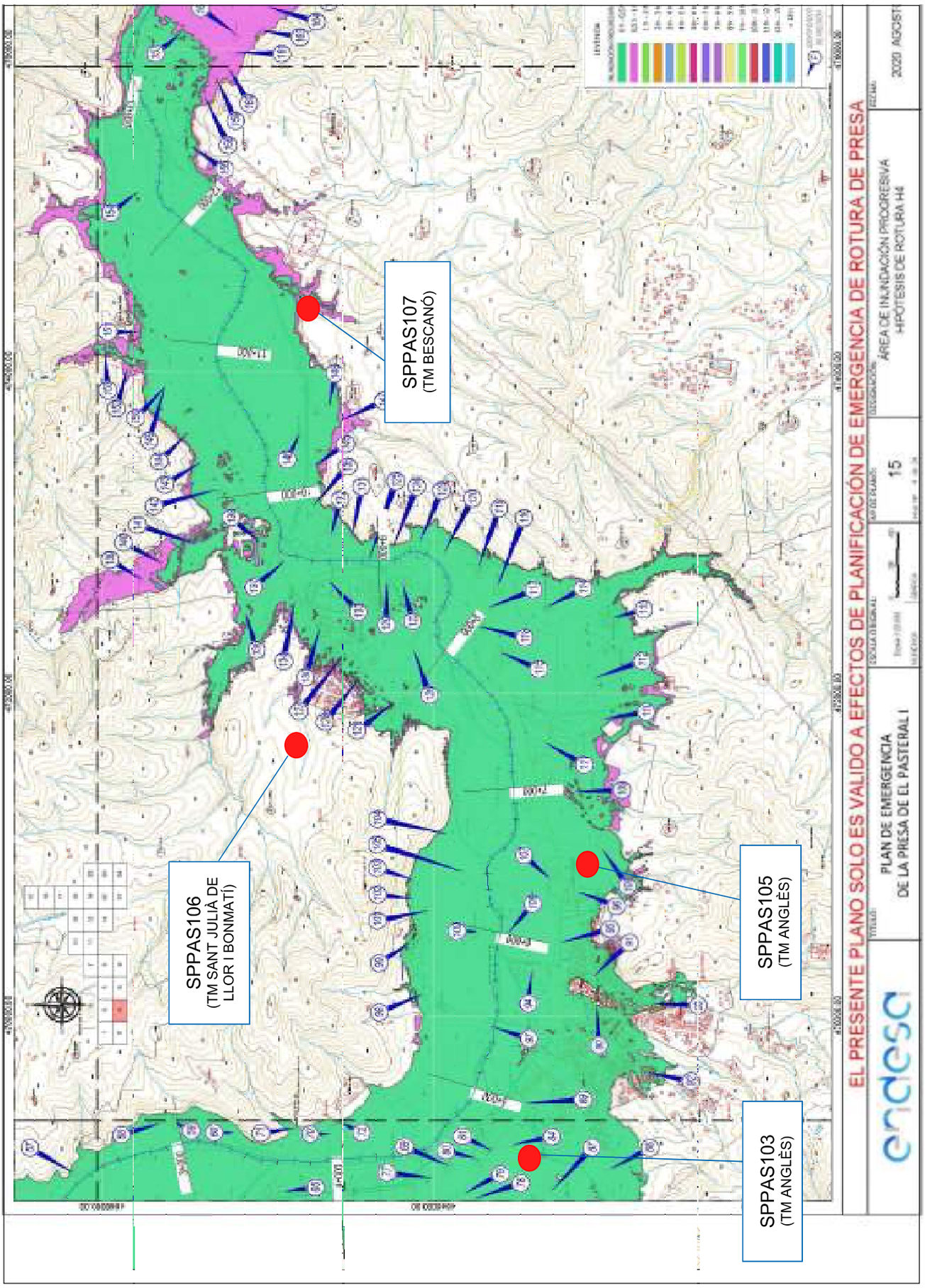
SPPAS107
(TM BESCANÓ)
SPPAS106
(TM SANT JULIÀ DE LLOR I BONMATÍ)
SPPAS105
(TM ANGLÈS)
SPPAS103
(TM ANGLÈS)
EL PRESENTE PLANO SOLO ES VALIDO A EFECTOS DE PLANIFICACIÓN DE EMERGENCIA DE ROTURA DE PRESA
PLAN DE EMERGENCIA
DE LA PRESA DE EL PASTERAL I
ÁREA DE INUNDACIÓN PROGRESIVA
HIPÓTESIS DE ROTURA H4
15
2020 AGOST

Com s'avisa la població?

Per tal de poder emetre un avís immediat, tant a la població resident com a la que hi hagués en trànsit a tota la zona que previsiblement s'inundaria en la primera mitja hora en cas d'augment sobtat del cabal del riu Ter, s'han instal·lat 17 altaveus, repartits seguint el curs del riu Ter entre l'embassament de Susqueda i el municipi de Bescanó. Al nostre terme municipal, les sirenes situades a la Cellera i Anglès emetrien l'avís per a la població de Sant Julià, i la que hi ha a la ronda de Dalt cobriria el nucli de Bonmatí.

L'avís acústic per fer una evacuació imminent es basa en tres senyals d'1 minut, separats per un silenci de 5 segons.

I per donar per acabada la situació d'alerta, s'emet un so continu durant 30 segons.

A part de les sirenes, per alertar i mantenir informada la població, els organismes oficials també emetrien avisos i comunicats, i els vehicles policials i de protecció civil farien servir els seus sistemes de megafonia.

Com s'ha d'actuar?

En el cas de sentir la sirena donant l'avís d'evacuació, cal:

- -allunyar-se ràpidament del riu i les rieres;
- -anar a llocs elevats (a Sant Julià, muntanya amunt i, a Bonmatí, més amunt de la plaça Massana);
- -seguir les indicacions de les autoritats i mantenir la calma;
- -mantenir-se informat a través de fonts fiables, com ara els canals oficials del servei de Protecció Civil de Catalunya (@emergencies.cat a Instagram, X o Facebook) o de l'Ajuntament, i els noticiaris dels mitjans de comunicació.

Si som a casa, hem de:

- -tancar tota la casa;
- -desconnectar l'electricitat i el gas;
- -agafar el que sigui imprescindible (equip d'emergències bàsic[1]);
- -tenir cura dels animals de companyia, si en tenim, i del seu equip d'emergència.

El que s'ha de tenir present és:

- -no telefonar si no és per una causa plenament justificada, ja que es podria col·lapsar el servei de telefonia i dificultar l'actuació dels cossos d'emergència;
- -no anar a buscar la mainada al col·legi (el centre ja en farà una evacuació ordenada);
- -no circular per carreteres potencialment inundables (dintre del nostre terme municipal, ho serien totes les que van paral·leles al curs del riu);
- -no intentar creuar ni el riu ni torrents.

Les preses són infraestructures segures, ja que estan sotmeses a controls i treballs de manteniment constants i s'hi fan obres de reposició i millora quan són necessàries. Però és important que la població propera conegui els riscos d'inundabilitat i les instruccions bàsiques en cas d'incident sobre què cal fer i què no. En definitiva, el que es pretén amb el Pla d'emergència de les preses de Susqueda i el Pasteral és evitar la falta de previsió i la descoordinació en el supòsit que es produís una situació crítica en la seguretat dels embassaments.

[1] Protecció Civil recomana tenir un *kit* d'emergències preparat, per tal de poder actuar amb rapidesa i tranquil·litat, que inclouria, com a mínim: aigua per beure; farmaciola i medicació crònica, si se'n necessita; llanterna amb piles de recanvi o frontal; ràdio amb piles o de manovella; documentació personal (DNI, targeta sanitària, pòlisses d'assegurances...), preferiblement en una bossa impermeable; diners en efectiu i targeta bancària; telèfon mòbil amb carregador i, si és possible, una bateria externa; roba i sabates de recanvi; productes d'higiene personal; claus de casa i del cotxe.

Ha passat...

EL GRAN PREMI LES BALES DE BONMATÍ, de ciclisme de carretera, es va tornar a disputar amb sortida i arribada a la nostra població. La segona edició d'aquesta prova, organitzada per GR Bikes i disputada el diumenge 31 de maig passat, era puntuable per a la Copa Catalana Màster. Fent un recorregut de 79,4 quilòmetres, 57 corredors van completar la cursa (de 78 inscrits). En aquesta ocasió, els ciclistes competien en 2 categories diferents: Màster 30 i Màster 40 (la 1a edició, del 2025, també incloïa Màster 50 i Màster 60). En la categoria Màster 30 va guanyar Aritz Arruabarrena (GR Bikes Grupo El Reloj) i en Màster 40, Sergi Brutau (Furore Cycling Club), tots dos amb un temps de 2.12:21. Pel que fa als corredors locals, Fèlix Castillo (Màster 40, Fast Forward Girona) va quedar classificat en 27a posició, a 1:52 del vencedor, i Arnau Rocasalva (Màster 30, Radikalbikes), en 35è lloc (després d'una avaria greu a la bici), a 4:27 del primer. A finals de juliol, en la classificació de la Copa Catalana Màster 2026, quan encara li faltaven 2 curses per finalitzar la competició, Fèlix Castillo (a la foto, el segon per la dreta, amb els companys del seu equip) ocupava la 12a plaça en Màsters 40. Molta sort!

▲ *Foto cedida per Fèlix Castillo*

LA JOANA JING PALOMO BUCH, antiga alumna de l'escola Sant Jordi i resident a Constantins, va ser una de les estudiants de l'institut Rafael Campalans seleccionades per participar en la XIV Mostra de Treballs de Recerca de la Selva Interior, del curs 2025/26 (a la foto, la Joana al mig, envoltada de part de l'equip directiu i companyes de l'institut, amb l'alcalde d'Anglès a darrere). Hi va presentar el seu treball "Anàlisi de la qualitat de la mel. Comparació entre la producció local i la producció industrial", tutoritzat per la professora Lourdes Rodríguez i puntuat amb un 10 de nota. La conclusió principal del seu estudi és que no totes les mels industrials són de baixa qualitat: n'hi ha algunes que presenten una qualitat similar a les artesanals locals, mentre que altres, generalment de marca blanca, són inferiors. La mostra dels treballs de recerca de la Selva interior es va fer el dissabte 21 de març passat, a l'INS Montsoriu d'Arbúcies, i se'n va muntar una exposició a l'espai de les naus Ayats de la mateixa població.

▲ *Facebook @ajuntangles*

L'IKER GONZÁLEZ MEGÍAS continua sumant èxits en la seva trajectòria esportiva. El 8 de juliol passat va participar en el Campionat d'Espanya Nacional Base de Gimnàstica Artística Masculina, celebrat a Guadalajara, on va aconseguir una destacada medalla de bronze en l'aparell de paral·leles (a la foto, l'Iker, amb la medalla, amb el seu company del club de la mateixa categoria). Aquesta medalla va posar el punt final a una temporada molt positiva. A principis de juny, l'Iker ja havia participat al Campionat de Catalunya, celebrat a Mataró, on va quedar primer en salt i segon en arcs i paral·leles, resultats que li van permetre assolir la segona posició en la classificació general. Durant aquesta temporada també ha tingut l'oportunitat de tornar a fer entrenaments al Centre d'Alt Rendiment (CAR) de Sant Cugat, una experiència que reconeix la seva evolució i la feina constant que realitza dia rere dia. Al darrere d'aquests resultats hi ha moltes hores d'entrenament, esforç, constància i, sobretot, molta il·lusió per continuar avançant en aquest esport. Enhorabona, Iker! Tot l'esforç té la seva recompensa. Continua treballant i gaudint de la gimnàstica. Endavant!

▲ *Instagram @saltgimnasticclub*

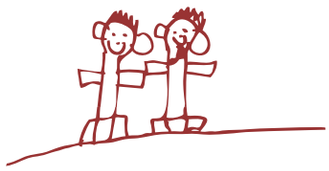

EL PLATER es va posar a exposició pública aquest any per a la presentació d'al·legacions –el termini va ser extraordinàriament de 3 mesos i va acabar el 29-30 de juliol passat– i ha estat àmpliament contestat des del territori. El PLATER (Pla Territorial Sectorial d'Energies Renovables) és un document normatiu de la Generalitat que ha d'establir on i com s'implantaran els sistemes de generació d'energies renovables a Catalunya, així com les seves línies d'evacuació i els elements d'emmagatzematge, amb l'objectiu de descarbonitzar el sistema energètic català l'any 2050. El Pla estableix les zones que es consideren aptes i/o prioritàries, per a la implantació de macroparcs de plaques solars i aerogeneradors, i quan estigui definitivament aprovat, serà de caràcter vinculant i tindrà un rang legal superior als plans urbanístics municipals.

El PLATER ha estat objecte d'una quantitat ingent d'al·legacions: 12.143. Les entitats ecologistes hi han objectat que està sobredimensionat, comporta la destrucció del territori rural, afavoreix grans corporacions privades i obliga a construir més infraestructures de transport elèctric, i és injust perquè les comarques rurals hauran de produir molt més del que consumeixen. Les organitzacions agràries també hi han al·legat. La Unió de Pagesos, per exemple, ha criticat que no s'hagi fet una anàlisi de les afectacions econòmiques i que no sembla clar que s'hagi tingut en compte el valor agrari dels terrenys afectats, i també retreu que no s'hagin previst mesures per compensar la possible pèrdua de productivitat. També des de les administracions municipals hi ha hagut oposició. I no només això, ja que molts ajuntaments han manifestat a la Generalitat les dificultats per donar una resposta adequada, a causa de la manca de recursos humans i tècnics especialitzats per analitzar el pla, sobretot en municipis petits. És per això que la Generalitat s'ha compromès a obrir un segon període d'informació pública i audiència, un cop hagi estudiat totes les al·legacions i aportacions presentades en el termini que va acabar aquest juliol.

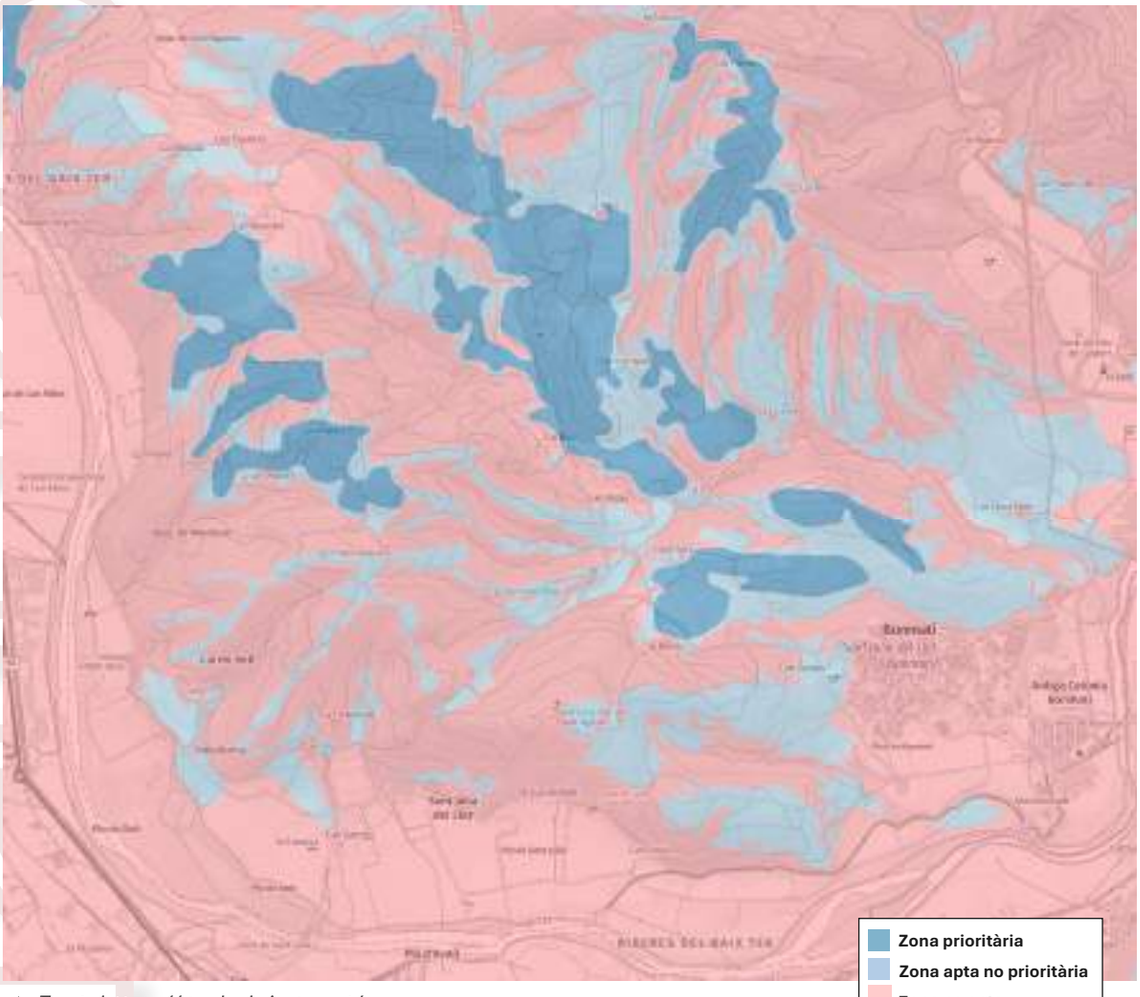

▲ *Font: https://geohub.icgc.cat/*

Segons el mapa provisional publicat per la Generalitat en el darrer període d'exposició pública del PLATER, el municipi de Sant Julià del Llor i Bonmatí no inclou cap previsió de sòl reservat per a instal·lacions eòliques (aerogeneradors). Però, en canvi, sí que n'inclou per a sistemes fotovoltaics (plaques solars), marcades al mapa. Segons explica l'Institut Català d'Energia de la Generalitat, les zones no aptes tindran una prioritat nul·la i les zones aptes no prioritàries tindran una prioritat baixa, ja que "a priori no són interessants per al conjunt dels elements analitzats en el PLATER i, per tant, segurament tampoc ho són per als promotors". Les zones prioritàries és on hi haurà més facilitats, des del punt de vista de l'administració, perquè s'hi puguin fer instal·lacions.
NOTA: La zonificació que apareix en aquest mapa és provisional, pot ser objecte de canvis abans no s'aprovi definitivament el PLATER.

"HISTÒRIES DEL TREN D'OLOT", de Josep Clara i Resplandis, forma part de la col·lecció El Caliu de la Memòria, d'Editorial Gavarres, i es va publicar l'any 2025 i presentar a la sala de plens de l'ajuntament, a Bonmatí, el 14 de desembre passat. El volum inclou més de seixanta capítols relacionats amb moments, episodis, personatges, tragèdies, anècdotes i vivències d'usuaris i professionals del tren d'Olot. Per a la confecció del treball, l'autor, que va viure de prop el món ferroviari gràcies a la feina del seu pare a l'estació de Girona, s'ha basat en dades inèdites d'arxiu, lectura de premsa periòdica, observacions i experiències, tot resseguint aspectes socials, incidències sonades i aspectes populars i quotidians del tren que ara és de llegenda.

▲ *www.grupgavarres.cat*

"ELS MASOS D'AMER", de Lluís Planas Noell, publicat aquest any 2026 per Editorial Oliveras, parteix de la col·lecció de fotografies que va fer i conserva l'amerenc Joan López Grau sobre totes les masies de l'antic terme municipal d'Amer (abans de la segregació de Sant Julià del Llor i Bonmatí) per fer una descripció històrica de cada mas. Algunes de les fotos daten del 1950 i altres, del 1970. Tot i que per a la confecció del llibre s'han exclòs les masies corresponents a les antigues parròquies de Sant Julià del Llor i de Constantins (per exemple, can Bonmatí, can Masjoan, can Nyony...), sí que inclou les que pertanyien a la parròquia de Sant Climent i que actualment estan dins del nostre terme municipal: la Pera, can Paradís, la Costica, cal Rei... El volum s'acompanya d'una introducció històrica sobre les masies i de documents extrets de l'Arxiu Diocesà de Girona.

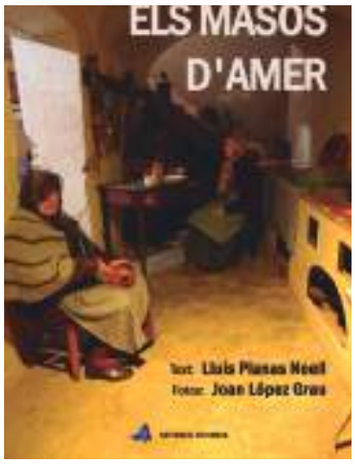

L'Amic ▶

EL NOMBRE DE NAIXEMENTS a Sant Julià del Llor i Bonmatí ha remuntat, després del descens que es va registrar els anys immediatament posteriors a la pandèmia. En el període 2018-2025, la xifra més baixa es va registrar el 2022 (8) i la més alta, els anys 2019 i 2024 (16).

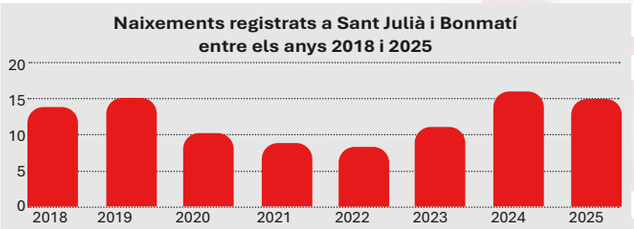

Font: Oficina del Registre Civil de Sant Julià del Llor i Bonmatí

LA COMPANYIA D'AUTOBUSOS TEISA té ampliats des de l'any passat la cobertura horària diària (de 6 a 21 h) i el nombre d'expedicions en hores punta de la línia que uneix Girona i Olot per Amer. L'horari de pas dels busos per la parada situada a la ctra. N-141e, a l'altura de can Rajolet, és:

De dilluns a divendres

• Direcció Girona (06:35h; 06:55h; 07:05h; 07:55h; 08:25h*; 08:55h; 09:55h*; 10:55h; 11:55h*; 12:55h; 13:55h; 14:25h; 14:55h; 15:25h; 15:55h; 16:25h*; 16:55h; 17:25h; 17:55h; 18:25h*; 18:55h; 19:25h; 20:25h*; 20:55h). (*busos que passen per l'hospital Santa Caterina)

• Direcció Amer (06:25h**; 07:25h; 07:55h; 08:25h**; 09:25h; 10:25h**; 11:25h; 12:25h**; 13:25h; 13:55h; 14:25h**; 14:55h; 15:25h; 15:55h; 16:25h**; 16:55h; 17:25h; 17:55h; 18:25h**; 18:55h; 19:25h; 19:55h; 20:25h**; 21:25h). (** busos que arriben fins a Olot)

Dissabtes, diumenges i festius

• Direcció Girona (07:55h; 09:55h; 11:40h; 11:55h; 13:55h; 15:55h; 17:55h; 19:55h; 20:55h).

• Direcció Amer (07:25h**; 09:25h; 11:25h**; 13:25h; 15:25h; 17:25h**; 19:25h; 20:55h). (** *busos que arriben fins a Olot)*

Segons avisa la companyia, aquests horaris no seran vàlids els dies de Nadal, cap d'any i Reis, i la puntualitat està condicionada a l'estat del trànsit.

UNA SELECCIÓ D'ALUMNES DE 2N D'ESO de l'institut Rafael Campalans va participar en el 65è Concurs de relats breus Joves Talents de Coca-Cola: el dijous 5 de març, en llengua catalana, i el divendres 6 de març, en llengua castellana. Entre els alumnes participants, hi havia la Mercè Duque Mayoral, la Gina Aibar Marcó i l'Albert Ribas Torner, de Bonmatí. Al final del concurs tots els alumnes van rebre un diploma de participació.

▲ *agora.xtec.cat/iesrafaelcampalans*

CF Bonmatí - Temporada 1975-76- La represa

L'any 2025 es complien cinquanta anys de la recuperació del CF Bonmatí i de la inauguració del camp de futbol de Vista Alegre. Atesa la rellevància de les dues efemèrides, de la història del camp se'n va parlar en la revista L'Amic de l'any pas sat i es va deixar per al número següent, aquest mateix que teniu a les mans, la rememoració d'aquella primera temporada de la represa del club.
Per fer un repàs d'aquella campanya futbolística del 1975-76, hem entrevistat al - gunes de les persones que, d'una manera o altra, hi van intervenir. I és per això que volem donar les gràcies a Jaume Costa, Josep Domínguez, Francesc Manel Fernández Martins, Josep Pagès, Josep Pibernat, Joan Piserra, Jordi Quer, Sebas - tià Serrano i Toni Vélez. Som conscients que són moltes més les persones que van contribuir a impulsar de nou el CF Bonmatí, i algunes, lamentablement, ja no hi són. Esperem que aquest modest reportatge serveixi per recuperar-ne la me mòria i, també, per donar a conèixer un capítol de la història ja centenària de la pràctica del futbol a Bonmatí.

Temporada 1975/76

El 17 de juliol del 1974 es va fer una reunió a l'efecte de constituir un club poliesportiu per al foment i la pràctica de l'esport[1] i el 16 d'abril del 1975 la Federació Catalana de Futbol va comunicar l'aprovació definitiva del Club Futbol Bonmatí i la seva inscripció per competir a tercera regional i al campionat provincial juvenil[2] .

La junta, doncs, ja estava formalitzada[3] i el club ja tenia els seus primers socis (55). Els estatuts que havien de regir l'entitat, però, encara van trigar un temps a ser acceptats per la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes. El fet és que el club ja havia aprovat el seu reglament intern el 15 d'octubre del 1974, però no va ser fins al 2 de febrer del 1976 que a Madrid hi van donar el vistiplau definitiu: entremig, defectes de forma i de contingut havien fet anar i venir el document en el *trajecte* Bonmatí-Girona-Barcelona-Madrid i viceversa. Als estatus definitius, a part de qüestions d'organització interna, hi constaven les quotes dels associats: 100 pessetes els socis, 50 pessetes les sòcies[4] i 25 pessetes els infants (menors de 15 anys).

Però els tràmits burocràtics no feien perdre de vista que calia posar-se a punt per a la nova temporada. Un dels aspectes que calia decidir i comunicar a la Federació era els colors de l'equipament, i es va optar per la samarreta blanc-i-vermella[5] i els pantalons de color blau. La segona samarreta seria de color vermell, i les botes anirien a càrrec de cadascú. Un calçat que s'havien arribat a intercanviar els jugadors si això servia per jugar millor.

En el vessant de la imatge, també es va renovar el disseny del segell de l'entitat, que, de fet, va acabar sent l'escut definitiu del club: en l'actualitat encara ho continua sent, cinquanta anys després, amb uns lleus retocs.

Segell del club del 1941

Segell del club del 1974

Escut dissenyat el 1975

[1] Vegeu L'Amic 52, p. 36-40.
[2] A part dels equips federats (amateur i juvenil), el club també disposava d'un equip d'alevins, que va disputar el Campionat Aleví Comarcal. De fet, la temporada anterior (1974/75) els alevins ja havien competit en la lligueta comarcal, jugant al camp de les fàbriques, fent servir la Sala Catequística com a vestidor i tenint com a entrenador en Quim Quer.
[3] La primera junta directiva la formaven Josep Pibernat Fortià, com a president; Josep Pujolràs Rigall, com a vicepresident; Toni Vélez Artigas, com a secretari; Quim Quer Coll, com a tresorer, i com a vocals: Pere Rabionet Rabionet, Pere Masachs Turon, Joan Masachs Crous, Manel Puig Comas, Francesc Caparrós Fernández, Francesc Cos Puigdemont i Josep Torrent Bosch.
[4] A la primera llista de persones associades, només hi consta una dona: Catalina Torrent.
[5] Eugeni Casacuberta i alguns membres de la junta eren grans seguidors del Girona, i per això es van adoptar els colors de l'equip gironí i, a més a més, es va posar el nom de Vista Alegre al nou camp municipal de Bonmatí, en homenatge a l'antic estadi on havien jugat els gironins fins al 1970. No es va mantenir, doncs, el mateix equipament que havia lluït l'equip federat del Bonmatí en l'etapa 1940-1943, que era samarreta blava amb els punys i el coll de color blanc.

L'equip de tercera regional

Sabent, doncs, que els equips ja estaven inscrits i que la competició del curs 1975/76 s'iniciaria a principis de setembre, calia assegurar les plantilles, sobretot la que havia de competir a tercera regional, que podríem dir que s'havia de crear de nou en nou. De la configuració del primer equip se'n va encarregar en Josep Pujolràs *(Pitu Sereno)*, aprofitant els contactes que tenia en el món del futbol. Així, a més dels jugadors que ja eren del poble, en Josep Pujolràs en va fer venir de l'Anglès –club al qual havia estat vinculat i on havia fet d'entrenador– i fins i tot del Llançà i d'altres equips de Girona.

Per fer la pretemporada, el nou camp de futbol de Vista Alegre encara no estava a punt i l'antic camp de les fàbriques (conegut també com "el camp del sorreig") no complia les condicions necessàries. Per això, en Josep Pujolràs va aconseguir el permís perquè alguns entrenaments es poguessin fer al camp de la UE Coma Cros, a Salt. Allà, en Josep Maria Garcia Bancells, conegut per *El Zurdo*[6] , va ajudar a fer algunes sessions preparatòries dels jugadors del Bonmatí.

Per anar "escalfant motors", es van fer alguns partits amistosos. Hi ha qui recorda haver jugat contra un equip de l'APSA (Autoescuela Provincial SA) o un partit amb l'Osor just abans de començar la temporada, amb el resultat d'empat a zero.

Sigui com sigui, el CF Bonmatí ja tenia data d'estrena a la lliga, el diumenge 7 de setembre del 1975, enquadrat en el grup 25 de la tercera regional, on tindria com a rivals el Blanes, el Camprodon, el Sant Esteve d'en Bas, el Bredenc, la PB Anglès, La Pinya, la UE Osor, el Blanenc, el Vilobí, el Santjoanenc, el Sant Hilari, el Lloret, el Sant Pere Tordera, el Tortellà, Les Planes, l'Hostoles, el Serinyà, l'Argelaguer i el Batet.

Per afrontar els partits d'aquella lliga, el CF Bonmatí, amb en Josep Pujolràs com a entrenador, va arribar a comptar amb un gran nombre de jugadors[7]: Jordi Alsina Nogué, Lluís Álvarez Fernández, Àngel Artigas Farrés, Pere Borrell Giralt, Narcís Casteyó Amat, Sixte Cornellà Roca, Jaume Cornet Camps, Francisco Manuel Fernández Martins, Francesc Horta Saguer, Joan Malagelada Triola, Lluís Mulleras Capella, Antoni Mur Vila, Josep Pagès Masdevall, Miquel Parramon Busquets, Joan Piserra Puigdemont, Antoni Puig Reverter, Jordi Recasens Recasens, Joan Ribas Burch, Manel Rodríguez García, Antonio Rodríguez Peral, Tomàs Roura Rovirola, Lluís Seriñà Raset, Pere Serrano Sánchez, Sebastià Serrano Sánchez, Àngel Torramilans Soler, Francesc Vall-llosera Brugada i Conrad Xifra Reverter.

▲ *Drets, Josep Pujolràs, Joan Ribas, Josep Pagès, Francesc Barnadas, Jordi Recasens, Antonio Rodríguez, Antoni Puig, Sixte Cornellà, Josep Pibernat i Julio Pineda. Ajupits, Jaume Costa, Conrad Xifra, Francesc Horta, Francesc Vall-llosera, Jaume Cornet, Lluís Álvarez i Sebastià Serrano.*
Foto cedida per Jaume Costa.

El primer partit de la temporada va ser un *derbi*, contra l'Osor, al seu camp. Segons l'acta, va començar a les 16.25 h. L'alineació va ser: com a titulars, Josep Pagès, Miquel Parramon, Antoni Puig, Lluís Álvarez, Jordi Recasens, Jordi Alsina, Conrad Xifra, Àngel Artigas, Pere Borrell, Joan Piserra i Ernest Pol; i com a suplents, Narcís Casteyó, Sebastià Serrano, Francesc Manel Fernández Martins i Francesc Vall-llosera. L'entrenador va ser en Josep Pujolràs.

El resultat va ser positiu, ja que el Bonmatí va aconseguir acabar amb empat a 1[8]. Segons sembla, els bonmatinencs devien quedar en 10 per l'expulsió d'un dels seus jugadors. L'àrbitre, F. Sebastián Marimón, va fer constar en l'acta: *"Por dos tarjetas blancas*[9] *por dos manos intencionadas, es expulsado del terreno de juego el jugador del equipo Bonmatí Luis Álvarez Fernández"*. D'aquell partit també cal remarcar la lesió de l'Àngel Artigas: es va fer mal a la tíbia i el peroné i de resultes d'aquella lesió no va poder jugar més a futbol.

La jornada següent tocava jugar a casa. I un dels aspectes que s'havia hagut de decidir era l'horari. S'havia establert que els partits del primer equip al nou camp de Vista Alegre es disputarien els diumenges al matí, a 2/4 de 12 del migdia. És per això que mossèn Àngel Pla va avançar l'hora de la missa dominical, començant-la un quart d'hora abans, a 3/4 d'11, de tal manera que fos compatible assistir a l'ofici i, tot seguit, al camp.

---

[6] Josep Maria Garcia Bancells (1928-2010) havia estat jugador i entrenador de diferents equips –just havia entrenat el Cellera el curs 1972/73– i professionalment estava vinculat al món de la fusteria, igual que en Josep Pujolràs.
[7] Alguns, però, tot i tenir targeta provisional expedida per la Federació Catalana de Futbol, no van arribar a tenir fitxa federativa ni tampoc van tenir continuïtat a l'equip. En el cas de l'Antonio Rodríguez, la seva fitxa va ser expedida el març del 1976, gairebé a final de temporada.
[8] En el *derbi* de tornada, al gener, el resultat va tornar a ser un empat, però, en aquest cas, de 3-3.
[9] L'ús de targetes per amonestar i expulsar s'havia implantat en el futbol a partir del mundial del 1970. Tot i que a l'estranger es feien servir targetes grogues i vermelles, el Col·legi Nacional d'Àrbitres espanyol va decidir l'any 1971 fer-les servir blanques i vermelles. A partir de la temporada 1976-77, ja es van igualar els colors amb els de la normativa internacional.

Un altre tràmit que també havia calgut fer era requerir la presència de la Guàrdia Civil. Si no hi havia agents al camp, l'àrbitre podia donar per suspès el partit –cal dir, però, que molts encontres es van portar a terme sense la presència de la parella de la *Benemérita*–. Els agents que venien eren els del *Puesto* d'Amer. Venien, però no sempre: sovint, amb el pretext que s'havien quedat sense el Renault 4L –o que no hi tenien gasolina!–, se'ls havia d'anar a buscar a Amer i tornar-los en acabat el partit. Ara bé, cada any, pels volts de Nadal, no faltaven a la cita a Bonmatí per recollir l'*aguinaldo*, com era costum regalar en aquella època.

El diumenge 14 de setembre del 1975, doncs, a 2/4 de 12 del migdia, es va donar inici al primer partit oficial que es disputava al nou camp de Vista Alegre de Bonmatí. Aquell va ser, de fet, extraoficialment, el partit *inaugural*, ja que el que s'havia previst oficialment per al 31 d'agost anterior es va haver d'ajornar a causa del mal temps[10]. El primer rival que el CF Bonmatí rebia a casa era el Sant Esteve "A". En l'acta, signada per l'àrbitre Alonso Carrascal Pérez, consten com a titulars Josep Pagès, Miquel Parramon, Antoni Puig, Jordi Alsina, Jordi Recasens, Conrad Xifra, Francesc Manel Fernández Martins, Jaume Cornet, Pere Borrell, Ernest Pol i Joan Piserra, i com a suplents, Sebastià Serrano, Pere Serrano i Francesc Vall-llosera. El resultat final, de 2 a 1, no podia ser més engrescador per als jugadors locals, que guanyaven per primera vegada en la lliga recentment estrenada, en el nou terreny de joc i davant una afició que va acudir en massa al camp.

L'afluència al camp de Vista Alegre solia ser molt nombrosa. El públic pagava entrada i també tenia l'opció de participar en la rifa que es feia a cada partit, uns ingressos que servien per pagar les fitxes dels jugadors i altres depeses del club, com ara els honoraris arbitrals i les revisions mèdiques dels futbolistes[11]. Aquella temporada 1975-76, la recaptació total per entrades va ser de 56.377 pessetes (339 euros) i per la rifa, de 87.398 pessetes (525 euros), i el pagament de les quotes arbitrals per arbitratges a tercera va pujar a 29.123 pessetes (175 euros), segons consta en el llibre d'actes del club.

Cal esmentar que, tal com ho comenten els qui ho van viure, els jugadors no cobraven i les despeses pels desplaçaments anaven a càrrec d'ells mateixos. A tot estirar es pagava un sopar a tota la plantilla i, excepcionalment, algun futbolista cobrava quilometratge. Tal com recorda un dels jugadors, "la gent del món del futbol lluitàvem per guanyar. Tu hi havies de posar ganes i esforç, perquè en aquell moment no hi havia res més".

El que sí que cobria el club era el rentat de la roba. Aquella primera temporada a 3a regional, les despeses en bugaderia van ser de 34.282 pessetes (206 euros). L'equip va acabar la temporada el 30 de maig del 1976 classificat a la part mitjana de la taula, que no estava gens malament sent la primera temporada que estaven en competició.

DATA	PARTITS ANADA
07/09/75	Osor 1 – 1 Bonmatí
14/09/75	Bonmatí 2 – 1 Sant Esteve
21/09/75	Tortellà 3 – 0 Bonmatí
28/09/75	Bonmatí 1 – 3 Bredenc
05/10/75	Serinyà 3 – 3 Bonmatí
12/10/75	Bonmatí 1 – 0 Argelaguer
19/10/75	Hostoles 2 – 1 Bonmatí
26/10/75	Bonmatí 4 – 6 La Pinya
02/11/75	Lloret 0 – 0 Bonmatí
09/11/75	Bonmatí 1 – 3 Sant Hilari
16/11/75	Les Planes 2 – 1 Bonmatí
23/11/75 (aj.)	Bonmatí 3 – 0 Santjoanenc
30/11/75	Vilobí 2 – 1 Bonmatí
07/12/75	Bonmatí 4 – 0 St. Pere Tordera
14/12/75	Bonmatí 3 – 0 Batet
21/12/75	Camprodon 3 – 1 Bonmatí
28/12/75	Bonmatí 3 – 1 Blanes
04/01/76	PB Anglès 1 – 0 Bonmatí
11/01/76	Bonmatí 5 – 2 Blanenc

DATA	PARTITS TORNADA
18/01/76	Bonmatí 3 – 3 Osor
25/01/76	Sant Esteve 2 – 0 Bonmatí
01/02/76	Bonmatí 1 – 2 Tortellà
08/02/76	Bredenc 0 – 1 Bonmatí
15/02/76	Bonmatí 3 – 1 Serinyà
22/02/76 (sus.)*	Argelaguer – Bonmatí
29/02/76	Bonmatí 4 – 1 Hostoles
07/03/76	La Pinya 2 – 0 Bonmatí
14/03/76	Bonmatí 3 – 2 Lloret
21/03/76	Sant Hilari 3 – 0 Bonmatí
28/03/76	Bonmatí 2 – 1 Les Planes
04/04/76	Santjoanenc 0 – 0 Bonmatí
11/04/76	Bonmatí 4 – 0 Vilobí
18/04/76	St. Pere Tordera 4 – 2 Bonmatí
25/04/76	Batet 1 – 5 Bonmatí
02/05/76	Bonmatí 2 – 0 Camprodon
09/05/76	Blanes 5 – 2 Bonmatí
16/05/76	Bonmatí 1 – 1 PB Anglès
23/05/76	Blanenc 2 – 0 Bonmatí

▲ **No s'ha trobat cap dada per saber si aquest partit, després de ser suspès, es va arribar a jugar. Disputat o no, el Bonmatí se'n devia emportar els 2 punts, si hem de fer cas de la puntuació que tenia al final de la temporada (38 punts, amb 15 partits guanyats –sense comptar el matx suspès de l'Argelaguer- i 6 d'empatats).*

[10] Vegeu L'Amic, núm. 53 (2025), pàg. 35.

[11] El patrocini comercial va aparèixer un parell de temporades després. El primer patrocinador del club va ser Autoter SA, representant de Ford España SA per a Girona i província.

Havia acabat la lliga, però encara quedaven compromisos. El diumenge 6 de juny, per la festa major de Bonmatí, el primer equip va convidar el Cellera per disputar un amistós que amenitzés la celebració festiva local. Els cellerencs jugaven en una categoria superior, a 2a regional, i això seria una raó per atreure més gent al camp. El resultat d'aquell encontre va ser favorable a l'equip local (4-2). La satisfacció dels bonmatinencs, però, devia contrastar vivament amb el disgust del cronista del diari *Los Sitios* encarregat de seguir l'*"Actualidad deportiva sellerense"*, que va deixar escrit:

> *"El Sellera demostró una desgana y una inoperancia tremenda. La defensa falló más de la cuenta y regaló más de un gol [...]. El Bonmatí, pese a ser considerado un David, venció merecidamente a un Goliat, que poco hizo por demostrar superior categoría. Visto la forma de jugar a los propietarios del terreno de juego, pueden hacer un buen papel en el próximo Campeonato. Dispone de muy buenos jugadores, se entregan a la lucha durante el tiempo reglamentario y su delantera nunca anda remisa en el disparo a puerta, al menos esta es la objetiva impresión que sacamos en el encuentro jugado ayer, frente al Sellera y al que vencieron merecidamente por el claro tanto de 4-2. Por tanto los bonmatinenses se hicieron acreedores del magnífico trofeo en litigio y que fue gentilmente donado por Transportes Barnadas de aquella población."*[12]

Abans d'encetar la temporada següent, la 1976-77, el CF Bonmatí va veure fet realitat el seu desig de tenir el Girona CF jugant al nou camp de Vista Alegre[13]. Així, el dia 29 d'agost va tenir lloc un partit amistós entre els primers equips dels dos clubs.

A l'acta d'aquell amistós hi consten:
Àrbitre: José López Plaza
Jutges de línia: Miquel Masferrer Suy i Josep Bonmatí Puigderrajols
Equip del Bonmatí: 1 Josep Pagès, 2 Joan Ribas, 3 Jordi Alsina, 4 Antoni Puig, 5 Lluís Álvarez, 6 Joan Piserra, 7 Sebastià Serrano, 8 Francesc Vall-llosera, 9 Jaume Cornet, 10 Jaume Crosas, 11 Ernest Pol.
Equip del Girona: 1 Francisco Hernández, 2 Pere Berrio, 3 Ildefonso Calleja, 4 Francisco Nieto, 5 Antonio Dapuente "Pechas", 6 Joan Bosch Compte, 7 Joaquim Camps Geli, 8 Alfonso Abete, 9 Jordi Soler, 10 Manuel (Daniel?) Cabezas, 11 Manuel Valle Estefanell.

El temps de joc va acabar amb el resultat d'1-6 i els bonmatinencs, tot i l'allisada, van considerar aquell partit com una segona inauguració del camp amb un visitant de luxe.

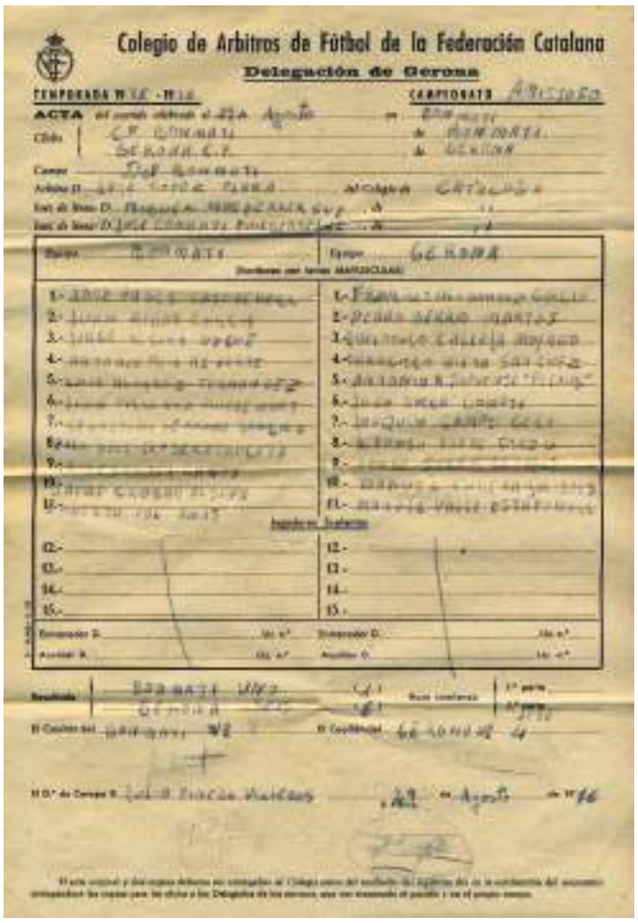
Colegio de Arbitros de Fútbol de la Federación Catalana
Delegación de Gerona

▲ *Xut d'honor previ al partit CF Bonmatí-Girona FC (1976).* Font: 1a Trobada d'Antics Jugadors CF Bonmatí. 3 de juliol de 2016.

Els juvenils

L'altre equip federat era el dels juvenils, que aquella temporada 1975-76 va competir dins el grup 14 de la seva categoria, tenint com a rivals l'Anglès, La Cellera, el Coma Cros, el Salt, el Bescanó, l'OJE Olot, La Canya, el Farners, el Girona B, el Sant Gregori i l'Amer.

[12] *Los Sitios de Gerona*, 09/06/1976. Crònica signada per Puigdemont.
[13] El Girona havia estat convidat per a la inauguració del camp prevista pel 31 d'agost del 1975, però el club gironí va declinar la invitació perquè tenia altres compromisos.

Per a la plantilla, es va arribar a comptar amb: Francesc Barnadas, Josep Bautista, Josep M. Blanch, Francesc Borrego, Francesc Campos, Jaume Crosas, Agustí Dalmau, Juan Antonio Expósito, Jaume Fauchs, Miguel Gil, Vicente González, Josep Lizana, Joan Matas, Ginés Moral, Eduard Núñez, Lluís Ortiz, Miquel Prat, Antoni Pulido, Antoni Rodríguez, Frederic Sagué, Pere Torramilans i Josep Trias Valentí.

La temporada per als juvenils va començar el dia 7 de setembre i va acabar el dia 1 de febrer del 1976. Segons el calendari inicial, el primer partit l'havien de jugar a casa contra la Cellera, però es va haver d'acabar disputant al camp cellerenc, ja que tan sols una setmana abans, el 31 d'agost, un gran aiguat no només havia *aixafat* la inauguració prevista del camp, sinó que també havia deixat força mal parat el terreny de joc dels bonmatinencs. El resultat d'aquest primer partit va ser un pèl descoratjador per a l'equip dels juvenils, ja que van perdre per 8 a 1.

El primer cop, que els juvenils van poder estrenar en partit oficial el nou camp de Vista Alegre va ser el 21 de setembre, contra l'Amer. El resultat tampoc va ser gens favorable per als locals, encaixant un resultat de 0-6.

La resta de la lliga, la sort no va acompanyar l'equip, que no va poder remuntar la tendència i va acabar en el darrer lloc de la classificació junt amb el Sant Gregori.

Grupo 14:

Bescanó - OJE Olot	**4—2**
San Gregorio - Gerona	**2—4**
Coma Cros - Amer	**0—3**
Farnés - Salt	**4—1**
La Caña - Sellera	**4—1**
Anglés - Bonmatí	**8—0**

Clasificación: Salt, 35 puntos; Farnés, 34; Anglés, 30; La Sellera y Gerona, 26; OJE Olot, 24; La Caña, 24; Amer y Bescanó, 21; Coma Cros, 15; Bonmatí y San Gregorio, 4 puntos.

▲ Los Sitios de Gerona, *4/2/1976. Últim partit i classificació*

Però els ànims dels juvenils no van decaure i posteriorment van participar en el Primer Torneig Memorial Joan Vinyets, en honor de qui havia estat delegat provincial de la Federació Catalana de Futbol a Girona. Aquesta competició va tenir lloc entre els dies 14 de març i 23 de maig del 1976, amb un total de 10 partits disputats entre el Farners, l'Anglès, l'Amer, La Cellera, el Bescanó i el Bonmatí. En aquesta competició els juvenils tampoc van tenir èxit.

Grupo 12:

Bonmatí - Farnés	**1—9**
Amer - Sellera	**3—2**
Anglés - Bescanó	**1—5**

Clasificación:

Farnés, 18 puntos; Anglés, 14; Amer, 12; Sellera, 10; Bescanó, 6, y Bonmatí, 0 puntos.

▲ Los Sitios de Gerona, *26/5/1976. Últim partit i classificació*

Els alevins

Els alevins, per la seva banda, no estaven federats i varen disputar el Campeonato Alevín Comarcal de Fútbol, que depenia de la Delegación Nacional de la Juventud.

La lliga del 1975/76 es va disputar entre els equips de Bescanó, les Planes, la Cellera, Anglès, Sant Feliu de Pallerols, Amer, Caldes, Sant Esteve d'en Bas i Bonmatí, inclosos en l'anomenat Grup Ter.

▲ *L'equip dels alevins. D'esquerra a dreta, drets: Jordi Arbat, Quim Vila, Quim Presas Ferrer, Jordi Quer Alsina, Pere Casas, Jordi Costa Cubarsí, Diego Gil i Joan Pont; ajupits: Lluís Rabionet, Josep Tulsà, Lluís Cos, David Bonadona i Ramon Roura.*

Per a aquell equip es va arribar a comptar amb els que ja havien competit com a a alevins la temporada anterior, la 1974-75: Francesc Xavier Alegre Rost, Jordi Arbat Taberner, Manel Bonadona González, David Bonadona Peracaula, Pere Casas Viñas, Lluís Cos Sagué, Jordi Costa Cubarsí, Diego Gil Marín, Pere González Llinàs, Xavier Planas Casamitjana, Jordi Quer Alsina, Lluís Rabionet Mulleras, Alfons Rost Llinàs del Torrent, Joan Sidera Pou i Joaquim Vila Puigdemont. I aquella nova temporada s'hi van afegir: Joaquim Presas Ferrer, Rafael Sabarí Vila i Josep Tulsà Fages.

La classificació final va ser molt bona per a l'equip aleví, que va acabar en una merescuda quarta posició amb 15 punts.

GRUPO TER

Amer — S. F. Pallarols	**7—2**
San Esteban Bas — Caldas M.	**3—2**
La Sellera — Anglés	**3—1**
Bescanó — Bonmatí	**0—0**

Clasificación:

La Sellera, 28; Bescanó, 21; Amer, 18; Bonmatí, 15; Caldas Malavella y Anglés, 11; San Esteban Bas, 10; San Feliu Pallarols, 5, y Las Planas, 3.

▲ Los Sitios de Gerona, *24/02/1976. Últim partit i classificació*

Els benjamins

Ja en la segona meitat de la temporada, el club va preparar un equip de benjamins que van disputar el Torneig Comarcal Benjamí. La competició va començar el 20 de març i va acabar el 22 de maig. En total, 10 partits entre els clubs de Bescanó, Amer, Anglès, la Cellera, Sant Gregori i Bonmatí.

Fútbol benjamín

Campeonato comarcal

Resultados de la última jornada:

San Gregorio - Anglés	1—6
Bescanó - Bonmatí	8—0
La Sellera - Amer	0—4

Campeón, Bescanó, 16 puntos; subcampeón, Anglés, 15; 3, Amer, 13; 4, La Sellera, 11; Bonmatí, 6, y San Gregorio, 1 punto.

▲ Los Sitios de Gerona, *29/05/1976. Últim partit i classificació*

Per a benjamins es va arribar a *reclutar*: David Bonadona Peracaula, Toni Canals Gelada, Josep Ferran Puig, Francesc Xavier Gil Marín, Juan Manuel Guerrero Bergós, Lluís Masgrau Salavedra, Pere Nadal, Lluís Planas Masias, Joan Pont Berenguer, Josep M. Quer Canaleta, Xavier Rabionet Mulleras, Ramon Roura Nadal, Joan Sidera Pou i Carles Sureda Serrat.

La junta de socis de final de temporada

Per cloure la campanya del 1975-76, el 26 de juny va tenir lloc la Junta de Socis per fer una valoració de la temporada acabada, dels projectes i reptes de cara a la següent i per fer un repàs de l'estat de comptes de l'entitat.

Pel que fa als resultats econòmics, l'exercici es va tancar amb unes pèrdues simbòliques de 6.990 pessetes (42 euros aproximadament). S'ha de tenir en compte que aquest resultat incloïa unes despeses inicials de condicionament del camp que va haver d'assumir el club: porteries, marcador, tribuna i la màquina per marcar el camp. Els números d'aquell any també incloïen una partida de 18.800 pessetes (113 euros) de despeses per la inauguració del camp que es va portar a terme al mes de desembre.

Al final de la temporada el club comptava amb 110 socis. La quota de soci per temporada oscil·lava entre les 1.500 pessetes (9 euros) i les 5.000 pessetes (30 euros), essent majoritàries les aportacions de 1.500 pessetes.

Aquell mateix estiu hi va haver canvis a la junta directiva. Hi continuaven en Josep Pibernat, en Josep Pujolràs, en Joan Masachs i en Josep Torrent, i s'hi incorporaven en Josep M. Torrent Güell com a secretari, i com a vocals, en Josep Pagès Masdevall, en Sebastià Serrano Sánchez, en Jaume Costa Cubarsí, en Joaquim Tura Roca, en Julio Pineda Villegas, en Jaume Cornet Camps, en Bonaventura Roura Taberner, en Juan Arias Basart, l'Antoni Puig Reverter, en Lluís Garangou Puig i en Francesc Canals Arimany. L'increment de la composició de la directiva denotava que el futbol a Bonmatí anava pel bon camí.

Després d'aquesta, vindrien una bona colla de temporades més.

***

Des d'aquella primera temporada de la represa del futbol federat, han passat ja cinc dècades i el club continua endavant, consolidat i veient com es compleixen somnis, com en el moment actual, en què el primer equip ha pujat a tercera catalana, després de fer una magnífica campanya i quedar campió del Grup 4 de quarta catalana el curs 2025-26. Una fita que posa la cirereta perfecta, i de quina manera, a la celebració del 50è aniversari de la represa del club bonmatinenc.

Josep M. Quer Canaleta
Mei Brescó Esteve

▲ *L'equip del CF Bonmatí que va quedar campió del seu grup a 4a catalana la temporada 2025-26 va disputar un partit eliminatori de la Copa Catalunya el 29 d'agost passat, enfrontant-se a casa al CF Tordera (campió a 3a catalana). L'encontre va acabar en empat (1-1) i a la tanda de penals els visitants van emportar-se l'eliminatòria (3-4).*

Expendeduría 170305: L'Estanc de Bonmatí

"Solicitó la concesión de la expendeduría de tabacos en Bonmatí considerando que el pueblo quedaba sin ningún estanco lo que obligaba a todos los vecinos a desplazarse a los pueblos más cercanos, 4 y 7 km., para abastecerse de tabaco, y que el lugar es inmejorable ya que los locales están situados en el centro del pueblo, al lado de la plaza D. Manuel, lugar de tránsito obligado para todas las personas que van al trabajo, y que además eran los que ocupaban la única expendeduría que existía en Bonmatí".

Voldria començar aquest escrit commemoratiu de l'Estanc de Bonmatí amb una referència textual a un document que la meva germana va heretar dels meus pares i que portava el títol de "Curriculum Vitae". La trajectòria vital a què el document es referia era la del meu pare, Josep Pujolràs Rigall, nascut a Constantins el 17 de novembre de l'any 1932, qui, junt amb el seu germà –per a nosaltres, el tiet Ramon–, va fundar la seva pròpia empresa, Hnos. Pujolràs, dedicada a l'ebenisteria i decoració de mobles. Aquest breu currículum vitae era una condició indispensable per demostrar que el nostre pare –en Pitu, per a la gent que el coneixia– era un home decent que disposava dels mitjans necessaris per fer-se càrrec de l'Estanc de Bonmatí, arran de la jubilació de qui n'havia estat la propietària fins aleshores, l'Emília.

I és que aquest document de tan sols una pàgina convida a recordar uns anys en què les coses es mesuraven des d'una altra perspectiva, uns anys on el tabac, avui dia degudament i, afegiria, encertadament injuriat, es considerava una necessitat de primer ordre i, per aquesta raó, una de les justificacions al·legades a l'Estat per a la con-

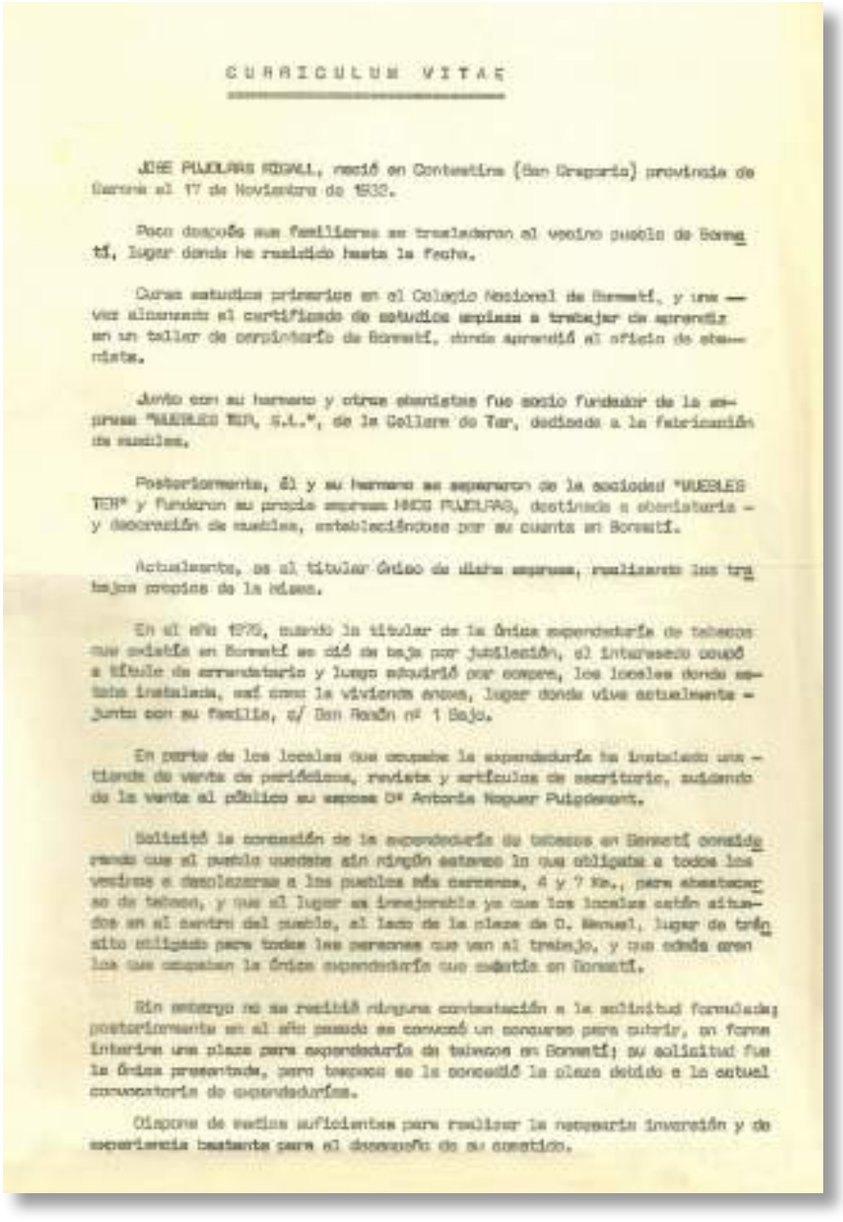

CURRICULUM VITAE

JOSE PUJOLRAS RIGALL, nació en Constantins (San Gregorio) provincia de Gerona el 17 de Noviembre de 1932.

Poco después sus familiares se trasladaron al vecino pueblo de Bonmatí, lugar donde ha residido hasta la fecha.

Curso estudios primarios en el Colegio Nacional de Bonmatí, y una vez alcanzado el certificado de estudios empieza a trabajar de aprendiz en un taller de carpintería de Bonmatí, donde aprendió el oficio de ebanista.

Junto con su hermano y otros ebanistas fue socio fundador de la empresa "MUEBLES TER, S.L.", de la Cellera de Ter, dedicada a la fabricación de muebles.

Posteriormente, él y su hermano se separaron de la sociedad "MUEBLES TER" y fundaron su propia empresa HNOS PUJOLRAS, dedicada a ebanistería y decoración de muebles, estableciéndose por su cuenta en Bonmatí.

Actualmente, es el titular único de dicha empresa, realizando los trabajos propios de la misma.

En el año 1970, cuando la titular de la única expendeduría de tabacos que existía en Bonmatí se dió de baja por jubilación, el interesado ocupó a título de arrendatario y luego adquirió por compra, los locales donde estaba instalada, así como la vivienda anexa, lugar donde vive actualmente junto con su familia, c/ San Ramón nº 1 Bajo.

En parte de los locales que ocupaba la expendeduría ha instalado una tienda de venta de periódicos, revistas y artículos de escritorio, ocupando de la venta al público su esposa Dª Antonia Noguer Puigdemont.

Solicitó la concesión de la expendeduría de tabacos en Bonmatí considerando que el pueblo quedaba sin ningún estanco lo que obligaba a todos los vecinos a desplazarse a los pueblos más cercanos, 4 y 7 Km., para abastecerse de tabaco, y que el lugar es inmejorable ya que los locales están situados en el centro del pueblo, al lado de la plaza de D. Manuel, lugar de tránsito obligado para todas las personas que van al trabajo, y que además eran los que ocupaban la única expendeduría que existía en Bonmatí.

Sin embargo no se recibió ninguna contestación a la solicitud formulada; posteriormente en el año pasado se convocó un concurso para cubrir, en forma interina una plaza para expendeduría de tabacos en Bonmatí; su solicitud fue la única presentada, pero tampoco se le concedió la plaza debido a la actual concentración de expendedurías.

Dispone de medios suficientes para realizar la necesaria inversión y de experiencia bastante para el desempeño de su cometido.

cessió del dret de vendre tabac era que els veïns de Bonmatí no haguessin de desplaçar-se 4 o 7 km per aconseguir aquest preuat constituent de les seves vides. Eren també uns anys on el patriarcat més desfermat arraconava les dones i les llançava a la foscor de la invisibilitat i el silenci encara que elles fossin les que, en veritat, portessin les regnes del negoci. Segons el "Curriculum Vitae" presentat a l'Estat, era en Josep Pujolràs Rigall qui instal·laria una botiga de venda de diaris, revistes i articles d'escriptori; la seva esposa, que apareix al document una sola vegada com a Dª Antònia Noguer Puigdemont, figura com la responsable de vendre aquests productes de cara al públic. I malgrat que el document regi assignés a la nostra mare un paper secundari, tothom que va viure aquella època pot verificar que l'Antònia Noguer i Puigdemont era l'ànima, el cor i el cervell de l'Estanc de Bonmatí, en definitiva, n'era la protagonista absoluta, indiscutible i incontestable. L'Estanc, ubicat, com molt bé descriu el document, al bell mig de la colònia, a la plaça D. Manuel, esdevingué un centre neuràlgic del poble i al capdavant del seu funcionament hi havia la nostra mare, l'Antònia.

Com a literata fidel a les turbulències que configuren les narracions, puc afirmar que la història de l'Estanc de Bonmatí regentat per la nostra mare està fonamentada en una ironia: durant una quantitat considerable d'anys, l'Estanc de Bonmatí no va vendre tabac. La raó era ben simple, o ben complicada, depenent de qui ho va viure. Atès que el tabac pertanyia a l'Estat i es requeria una llicència especial, va costar moltíssim que la lliuressin al meu pare. Com que vendre tabac se'm presentava com una quimera inassequible, vaig atorgar al fet de fumar una importància que no li esqueia. És clar que només tenia 7 anys quan em va tocar viure aquesta història inversemblant, subterfugi de contradiccions i incoherències. Què fer davant d'un estanc que no és estanc?

Aquesta és la pregunta que segurament es va formular la nostra mare. Tenia una botiga i, molt més important, una responsabilitat com a dona emprenedora, un rol que, fins en aquell moment, se li havia negat. Havia de tirar-ho endavant d'una manera o altra.

No es podia vendre tabac, però sí que es podien vendre revistes. Fem un recopilatori històric: anys 70, un període marcat per la incertesa i les ànsies de llibertat. Un cop morí el dictador, el país s'anava obrint camí cap al món exterior, amb una barreja insòlita de cautela, esperança i por dosificada. La repressió de la dictadura havia deixat petja en les carns d'una població emmetzinada per la ignorància i fonamentalismes religiosos i, per tant, no és sorprenent que quan les primeres revistes de l'època del *destape* es varen imprimir, els homes –perquè el tarannà masclista de l'Espanya de l'àliga no es va esvair– varen tenir accés a un munt de publicacions setmanals on els cossos nus de dones s'utilitzaven com a reclam. La nostra mare, producte d'un marc educatiu que condemnava l'exposició corporal, no obstant, va entendre que aquelles revistes publicades escrupolosament cada setmana eren una font indefectible de clientela i, amb una elegància sublim, va decidir mostrar-les sense embuts. L'èxit d'aquestes vendes juntament amb articles d'escriptori de tota mena, l'animà a atrevir-se amb altres productes que poc lligam tenien amb el tabac i els segells, com ara llanes, bijuteria i, fins i tot, articles de perfumeria; em tornaven boja les mostres de pintallavis de la marca Misslyn i sempre que podia, d'amagatotis, n'agafava algun i em pintava els llavis, fet que desesperava a la meva mare.

Soc perfectament conscient que la venda de llanes pugui interpretar-se com una transacció –permeteume el joc de paraules– *descabellada*. En realitat, no n'era gens, de forassenyat, que la mama prengués la decisió de vendre llanes, tenint en compte que ella era una gran teixidora de jerseis de tota mena. Possiblement aquest era el producte més afí a una dona que podia no solament aconsellar-te sobre els diferents tipus de llana i agulles de fer mitja, sinó també ensenyar-te a confeccionar càrdigans, suèters, pul·lòvers i ponxos d'una modernitat absoluta. I és que l'amor per la moda sempre va ser un dels trets que definiren l'Antònia de l'Estanc i que tant la meva germana com jo mateixa hem heretat amb molt d'orgull. La ironia, implacable figura retòrica de l'equanimitat, s'assentà en un espai anomenat "L'Estanc" destinat a vendre tabac i que venia de tot menys tabac. Amb retrospectiva, l'Estanc de Bonmatí reflectia les ambigüitats i ambivalències d'una societat que caminava titubejant i resoluda cap a un progrés que anava dibuixant-se a poc a poc i que

persones com els nostres pares varen acollir amb delit perquè, per damunt de tot, volien que les seves filles avancessin dignes i felices en un món millor.

L'Estanc de Bonmatí formava part d'una comunitat essencialment obrera que va lluitar per viure amb la il·lusió i convicció que també els treballadors podien gaudir de la cultura i el lleure. I aquí el nostre pare va tenir un paper fonamental. El seu amor incondicional pel futbol el va portar a involucrar-se directament en la formació del Club de Futbol Bonmatí i, com a cap de la comissió de festes de la festa major de Bonmatí, se les va empescar per portar al poble La Principal de la Bisbal, la millor orquestra de les contrades gironines. Com que era un amant de La Trinca, la gent de Bonmatí va poder esbargir-se amb les cançons políticament incorrectes d'aquest trio emblemàtic abans que es convertissin en uns dels magnats més significatius de la indústria audiovisual contemporània. Per la festa major de Bonmatí fins i tot van passar els grups musicals més reputats de l'època: Los Mismos, Los Diablos, Los Pequeniques, Los Sírex, Los Tres Sudamericanos, Los Cinco Musicales i Fórmula V. L'espectre cultural del meu pare, mirall del de moltes altres persones, incloïa també les veus més políticament constituïdes del temps de la Transició, com ara Ramon Muntaner. Em consta que va intentar que vingués Lluís Llach, però, malauradament, no ho va aconseguir. Fer visible l'Estanc de Bonmatí mitjançant la memòria ens permet recuperar un període de les nostres vides que és testimoni de l'esforç, la valentia, la candidesa i, especialment, la capacitat de veure més enllà de les fronteres d'un poble petit forjat en el litigi constant de la supervivència.

▲ *Any 1976. En Josep Maria Torrent, a la porta de l'estanc.*

L'Estanc de Bonmatí –l'estanc que no era estanc– esdevingué finalment una expenedoria –*Expendeduría 170305*– en tota regla l'any 1978, i així, d'aquesta manera, el tabac s'acoblà discretament a tot el garbuix de productes que l'Antònia, amb la seva destresa innata, venia amb una naturalitat solemne. Per sort, aquesta gentilesa de tracte que va instaurar l'Antònia va perdurar en la mestria de la dona que va agafar el relleu, la Carme Lladó i Xaubet, amb qui durant anys la nostra mare va compartir vivències i experiències entranyables. A tall personal, vull agrair a la Carme la magnífica feina que realitzà en convertir la pamela negra que em vaig comprar arran d'un casament que tenia a França en un barret digne de les carreres d'Ascot.

El destí ha volgut que aquest acte de remembrança de l'Estanc de Bonmatí hagi coincidit amb el decés de la mare, Antònia Noguer i Puigdemont, un instant de dolor punyent que rememora la pèrdua del pare, Josep Pujolràs i Rigall, onze anys enrere[1]. Recobrar l'Estanc de Bonmatí és, per a nosaltres, reivindicar dues persones que varen demostrar que, des de l'amor incondicional, la bonhomia, la generositat i la perseverança es pot crear un entorn lliure i íntegre. D'alguna manera, l'Estanc de Bonmatí era justament això: un lloc d'acostament on es podia comprar llana, bijuteria, perfum, revistes picants i revistes més mundanes i, també, tabac.

Esther Pujolràs i Noguer

[1] L'Antònia Noguer i Puigdemont ens va deixar el 19 de juny passat, a l'edat de 93 anys, i en Josep Pujolràs i Rigall va traspassar el 5 de desembre del 2015, a 83 anys. Des de l'any 2010, tots dos residien a Sant Feliu de Guíxols, a casa de la seva filla Dolors i el seu gendre. El local de l'antic estanc, al carrer de Sant Ramon, número 1, el va adquirir l'Ajuntament l'any 2019.

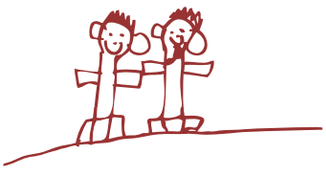

Els últims dies

Era una tarda plujosa de novembre quan la meva germana va venir a casa per ensenyar-me el que havia trobat amagat rere una pedra solta de les golfes de casa seva. Amb cura va deixar sobre la taula de la cuina un paquet embolcallat amb un tros de roba vella. Estava cobert de pols i teranyines, senyal que feia anys que reposava en aquell amagatall. Vam desfer el nus amb compte i en obrir la roba hi vam trobar un quadern de pell. Es veia que era antic, però tot i les cantonades doblegades per la humitat i les pàgines esgrogueïdes, encara es podia llegir el que hi havia escrit. Ens vam mirar un instant en silenci abans de començar a llegir, com si intuíssim que aquelles pàgines amagaven una història que feia massa temps que esperava ser explicada.

20 de juliol de 1936
Per prudència hem deixat la rectoria. Anem vestits amb roba de carrer per no cridar l'atenció. Hem decidit demanar aixopluc a cal Fuster, la casa és apartada i la família pietosa.
Ens han atès immediatament.
La situació és confusa. Es parla d'enfrontaments a moltes poblacions. Diuen que s'han constituït comitès i que busquen persones considerades desafectes. També sacerdots.
No sabem quant temps hi estarem.

21 de juliol
Nit tranquil·la.
La família ens tracta amb caritat. Ens han preparat un jaç a l'habitació de les golfes.
La mestressa baixa poc a Bonmatí i procura no parlar de nosaltres ni tan sols amb parents. Diu que hi ha massa llengües.
El meu germà ha passat mala nit.
Hem resat les hores en veu baixa.

22 de juliol
Han arribat notícies dolentes. Segons expliquen, han entrat a l'església. Ningú no sap exactament què hi han fet. Uns diuen que han tret imatges. Altres, que han forçat portes i armaris.
Procuro no pensar-hi.
El meu germà pregunta sovint per l'església. Li responc només allò que és necessari.

23 de juliol
A primera hora han vingut dos homes de confiança. Han parlat amb l'amo a l'era. Després ens ha dit que la rectoria ha estat registrada. Han preguntat per nosaltres. No han trobat res d'importància.
L'Arseni està de mal humor. Diu que no suporta dependre dels altres.
Quan la mestressa li puja el menjar, vol ajudar-la i no pot. Li tremola la mà bona de ràbia. Després demana perdó.

24 de juliol
Dia calorós.
He ajudat una estona a desgranar mongetes per no passar les hores pensant. La vida de la casa continua. Les gallines ponen com cada dia i els camps no saben de guerres.
A migdia han dit que han cremat l'església de la Cellera.
No hem comentat gaire la notícia.

25 de juliol
Sant Jaume.
Altres anys avui hi havia festa a la colònia. Missa solemne i dinar de família a moltes cases.
Aquest any no.
Hem compartit un tros de pa amb llonganissa i una mica de vi que l'amo havia guardat.
No hem pogut fer res més.

26 de juliol
Diumenge.
He celebrat la santa missa molt d'hora damunt una caixa coberta amb unes estovalles blanques. Ens ha acompanyat la família.
Ha estat una gran consolació.
El meu germà s'ha emocionat durant la comunió.

27 de juliol
Ha arribat un parent de la casa.
No sabia que érem aquí. Quan ens ha vist s'ha quedat sorprès. La família li ha demanat discreció. Ha promès callar.
Tanmateix, aquests compromisos pesen poc en temps de por. L'amo està inquiet.

28 de juliol
Cada dia arriben rumors diferents.
Uns asseguren que la situació es normalitzarà aviat. Uns altres diuen que això només és el començament.
És impossible saber què és cert.

29 de juliol
Han pujat quatre homes armats pel camí. Han saludat a la mestressa i han seguit amunt cap al Puig.
Des de les golfes hem vist els seus moviments.
Quan han marxat, la mestressa s'ha posat a plorar. Després ha continuat les feines com si res.
La por s'ha fet habitual.

30 de juliol
Nit de tempesta.
La pluja ha caigut amb força. Durant una estona hem pensat que el soroll del cel ens alliberava de totes les altres preocupacions.
El meu germà ha dormit millor.
Hem parlat de quan érem petits. Feia temps que no recordàvem certes coses.

31 de juliol
L'amo ha vingut amoïnat.
Al poble es comenta que hi ha sacerdots amagats per les masies. Diu que algú ha començat a donar noms.
No sap si és veritat o només xafarderia.
Ens ha preguntat si tenim algun altre lloc on anar. No en tenim cap de segur.
Hem decidit quedar-nos.

1 d'agost
Aquest matí hem sentit trets llunyans.
No sabem d'on venien.
La família parla menys que abans. Es nota el cansament. Els fem córrer un risc que no haurien d'assumir.
Ho sabem tots, encara que ningú no ho digui.
El meu germà diu que me'n vagi cap a una altra comarca, que ell tornarà cap a la colònia, i que es faci la voluntat de Déu. Em nego a abandonar-lo.

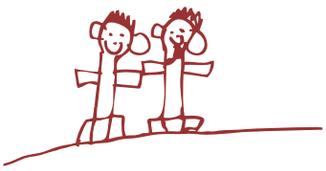

2 d'agost
Diumenge.
Missa de nou abans de l'alba.
El meu germà quasi no em parla. Ha tornat a insistir que marxi i el deixi aquí.
Després ha dormit gran part del dia.
He llegit algunes pàgines del breviari.
M'ha costat concentrar-me.

3 d'agost
Ha vingut una dona de confiança amb notícies.
Diu que el comitè ha interrogat diverses persones. Pregunten especialment pels capellans desapareguts.
Sembla que també busquen a Mn. Jaume Recarens.
No ha sabut dir res més.
L'amo ha fet reforçar la discreció.
Ningú no ha de pujar a les golfes.

4 d'agost
Dia de molta calor.
Quasi no hem parlat.
He escrit una carta al meu germà Joan, encara que no la puc enviar. Potser algun dia li arribarà. Potser no.
He explicat coses petites: la claror que entra per una escletxa, les orenetes, el mal humor de l'Arseni.
Quan no es té futur segur, les coses petites es tornen importants.

5 d'agost
Dia pesat.
Cap notícia.
Sense venir a tomb, l'Arseni m'ha deixat anar: "—Si ens troben, a mi no em faran córrer gaire".
No he sabut què respondre.

6 d'agost
Transfiguració del Senyor.
He anotat la data perquè no es perdi la noció del temps. Cap al migdia hem vist pols al camí. Era només un carro.

7 d'agost
A quarts de dotze de la nit han arribat. Primer hem sentit veus a l'era. Després cops a la porta principal. La família ha trigat a obrir.
Han entrat tres homes. Els coneixem de fa anys.
Han preguntat directament per nosaltres. No han cridat. No feia falta.
Han registrat la casa.
Quan han pujat l'escala, hem entès que tot s'havia acabat.
El meu germà estava assegut al llit.
Han obert la porta i hi ha hagut uns segons de silenci.
Un dels homes ens ha dit que els acompanyéssim. La mestressa plorava al replà.
L'amo no deia res.
Abans de sortir he donat les gràcies a la família.
No he sabut trobar altres paraules.
Ignoro què ens espera.
Acabo aquí aquestes ratlles perquè ens fan marxar.
Que Déu tingui misericòrdia de tots nosaltres.

Les fonts

El que acabeu de llegir és el relat inventat d'uns fets dels quals poca cosa se sap del cert: l'amagatall i assassinat dels dos germans Griera, capellans de Bonmatí. A través de la recopilació de tot un seguit de documents m'he pogut fer una idea del que probablement podria haver passat en aquelles golfes.

Les actes baptismals dels dos germans confirmen que van néixer a Olot. Arseni, el primogènit, el 1890, i Martí, el 1895. El que han deixat escrit diferents veïns del que van presenciar directament o sentir parlar a casa: *«Tot anava molt bé fins que Mossèn Arseni, el capellà del poble, em va classificar de darrer dos dies abans de la comunió, tot amb la clara intenció de venjar-se del meu pare, que era un anticlerical conegut per tot el poble, ja que tenia el defecte o la virtut de no amagar mai les seves opinions.»* (Memòries de Pere Jané). *«El local del comitè estava justament al costat de casa i un matí que veníem de l'hort amb el meu pare, de moment sense conèixer-los vam veure com Mn. Martí, el Fuster de Constantins i el seu fill, ajudaven a baixar d'una tartana a Mn. Arseni i amb robes que de sobres es veia que no eren les seves. (...) La gent de cal Fuster, més tard van explicar que diferents cops Mn. Arseni havia insistit al seu germà que fugís, però Mn. Martí, mai no va voler deixar el seu germà invàlid.»* (article de Benet Valentí); Declaració de Francesc Serrat Trias a la Causa General el gener de 1942: *«(...) Que el día veinte de julio de mil novecientos treinta y seis, dichos hermanos sacerdotes, se personaron en el domicilio del declarante, en súplica de que se les atendiera y ocultaran, ya que por haber estallado la guerra tenían miedo de que les pasara algo (...) El día siete de agosto de mil novecientos treinta y seis, los individuos del Comité de Bonmatí, efectuaron un registro en mi domicilio, encontrando a dichos hermanos escondidos, quienes no pudieron eludirse toda vez que el hermano Arsenio se encontraba inválido (...).»*

Tot i la informació recopilada, noranta anys després dels fets seguim tenint més preguntes que respostes: Com és que es va anar a buscar els dos germans i no Mn. Jaume Recarens, que es va refugiar al Molinot (a uns centenars de metres més enllà)? La família que els va amagar no va patir les conseqüències del que van fer? Per què els van portar fins a Fornells de la Selva i els van afusellar allà? La història no sempre pot oferir certeses, però sí preservar la memòria i evitar que l'oblit esdevingui l'última paraula.

Anna Serrat Graboleda

Primera comunió de nens i nenes de Bonmatí amb Mn. Arseni Griera i Coll al centre. Any 1927

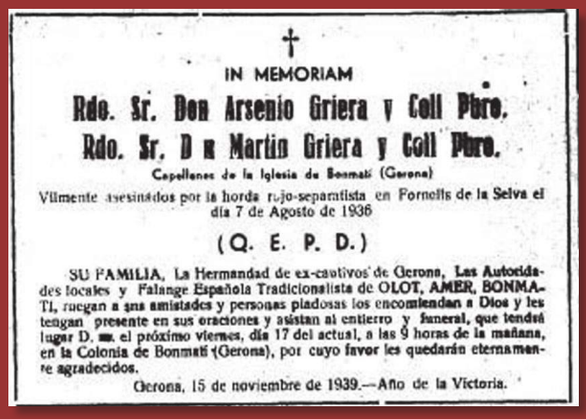

†

IN MEMORIAM

Rdo. Sr. Don Arsenio Griera y Coll Pbro.

Rdo. Sr. D n Martin Griera y Coll Pbro.

Capellanes de la Iglesia de Bonmatí (Gerona)

Vilmente asesinados por la horda rojo-separatista en Fornells de la Selva el día 7 de Agosto de 1936

(Q. E. P. D.)

SU FAMILIA, La Hermandad de ex-cautivos de Gerona, Las Autoridades locales y Falange Española Tradicionalista de OLOT, AMER, BONMATI, ruegan a sus amistades y personas piadosas los encomiendan a Dios y les tengan presente en sus oraciones y asistan al entierro y funeral, que tendrá lugar D. m. el próximo viernes, día 17 del actual, a las 9 horas de la mañana, en la Colonia de Bonmatí (Gerona), por cuyo favor les quedarán eternamente agradecidos.

Gerona, 15 de noviembre de 1939.—Año de la Victoria.

Esquela dels dos germans publicada al diari El Pirineo, *el 15 de novembre de 1939*

Nínxol del cementiri de Bonmatí on descansen les restes dels dos germans, després de ser traslladades des del cementiri de Fornells de la Selva

August i Lluís Sureda Fauchs

El GR11, la ruta transpirinenca

S'acostava el 50è aniversari i calia celebrar-ho com cal. Amants de reptes en la natura (ja són unes quantes les vegades que han baixat en caiac pel riu Ter des de Bonmatí fins a l'Estartit), els germans bessons August i Lluís Sureda es van proposar fer la travessa dels Pirineus pel sender de gran recorregut GR11. Fent els preparatius pràcticament "d'amagat", finalment van fer la ruta entre el 13 de juny i el 4 de juliol del 2025: en total, van estar 21 dies recorrent cap a 850 quilòmetres entre el cap Higer, al mar Cantàbric, i el cap de Creus, al Mediterrani, passant pel vessant sud dels Pirineus. D'aquesta experiència, que recomanen a tothom, ens n'expliquen unes quantes coses.

▼ *Muntatge Pere Martí*

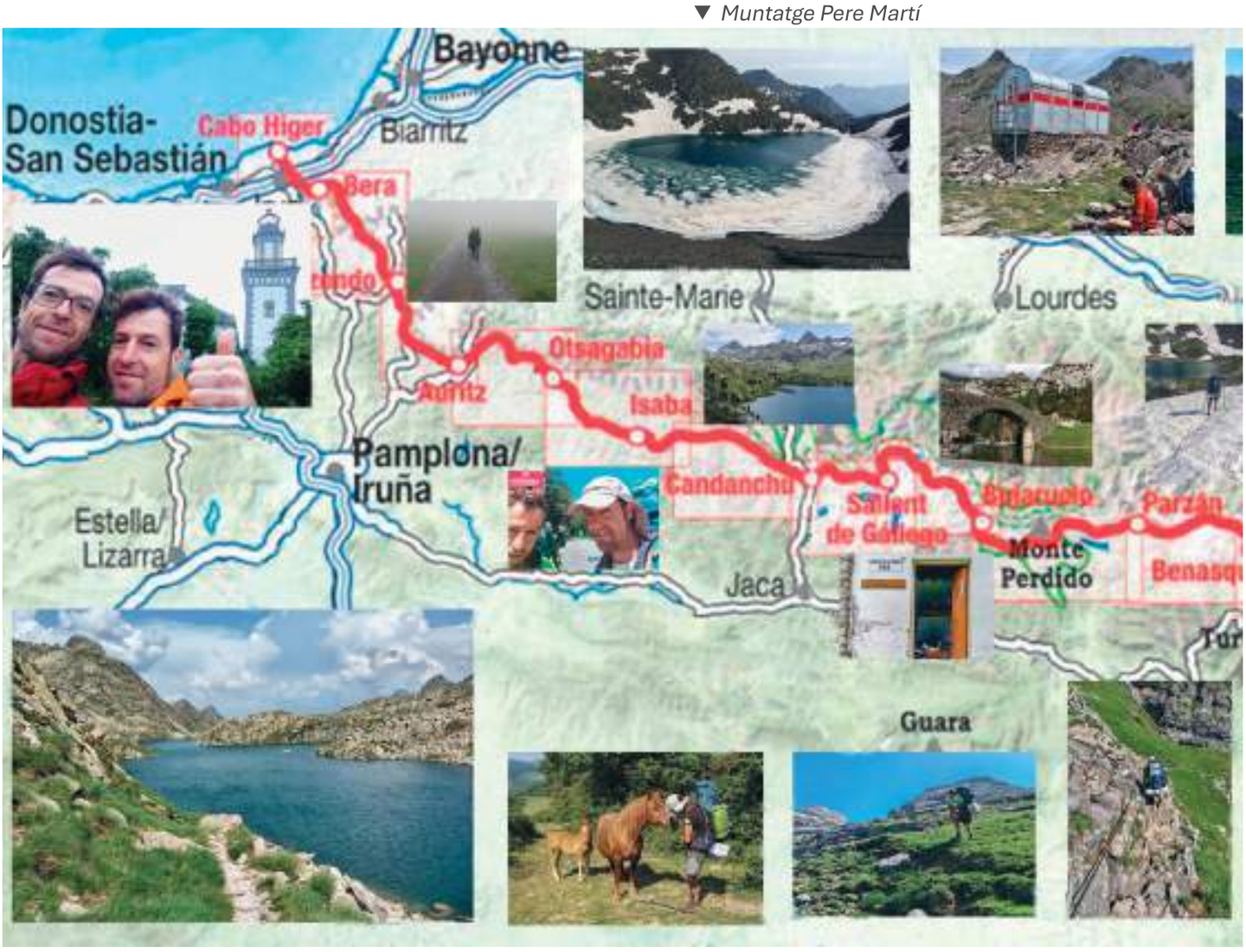

Com va sortir la idea de fer aquesta ruta?

[August] Jo ja feia un any que ho tenia al cap, de fer aquesta travessa. Però no ho havia dit a ningú de la família, ho portava en secret... Jo no havia fet mai res d'alta muntanya. [Lluís] Jo sí que havia fet alguns trams... Al final ens vam posar la data del nostre aniversari, el 7 de maig, com a dia clau per fer la ruta. A més, es donava la coincidència que complíem 50 anys... Al principi volíem acabar la ruta el dia que fèiem anys, però com que encara hi havia massa neu, vam anar canviant el dia de sortida i vam acabar marxant el 13 de juny.

Vàreu fer algun tipus de preparació abans de marxar?

[August] Tres mesos abans, vaig mirar d'acostumar-me a caminar amb la motxilla. Per això, cada dia anava de casa a la feina i de la feina a casa, a peu, amb la motxilla carregada a l'esquena. A més, també vam fer una sortida d'assaig un cap de setmana fent una ruta circular cap a Santa Bàrbara, el Subirà, Osor, Sant Gregori i la Cellera, carregats amb el pes que calculàvem que portaríem.

Com vàreu planificar la travessa?

Per preparar la ruta vam fer servir una guia del GR11 que havia sortit el 2007 que proposava fer tot el recorregut en 45 etapes. Però nosaltres vam fer una planificació per fer-ho en 25 etapes. El primer dia, però, ja se'ns va desmuntar tota la programació que portàvem: vam fer més quilòmetres dels que teníem previstos... I a partir d'aquí, vam anar improvisant sobre la marxa. És que va arribar un punt que no podies estar parat... Al principi, havíem fet la previsió de plegar de caminar cada dia a les 5 de la tarda, però a vegades eren les 8 del vespre i encara no havíem parat a muntar la tenda, i als matins a les 6 ja ens aixecàvem per posar-nos en marxa. També vam mirar d'escurçar l'itinerari que proposava la guia: per exemple, si al llibre et feien desviar un parell de quilòmetres per trobar un lloc on poder fer nit, nosaltres ens saltàvem aquest desviament i tiràvem pel dret. Cap allà a Sant Climent Sescebes un ens va recomanar que, per retallar, saltéssim unes tanques on hi deia "Zona militar": ens va dir que ell ho feia sempre que sortia a córrer, i ho vam fer... I, ja al final, va resultar que vam arribar al Port de la Selva a

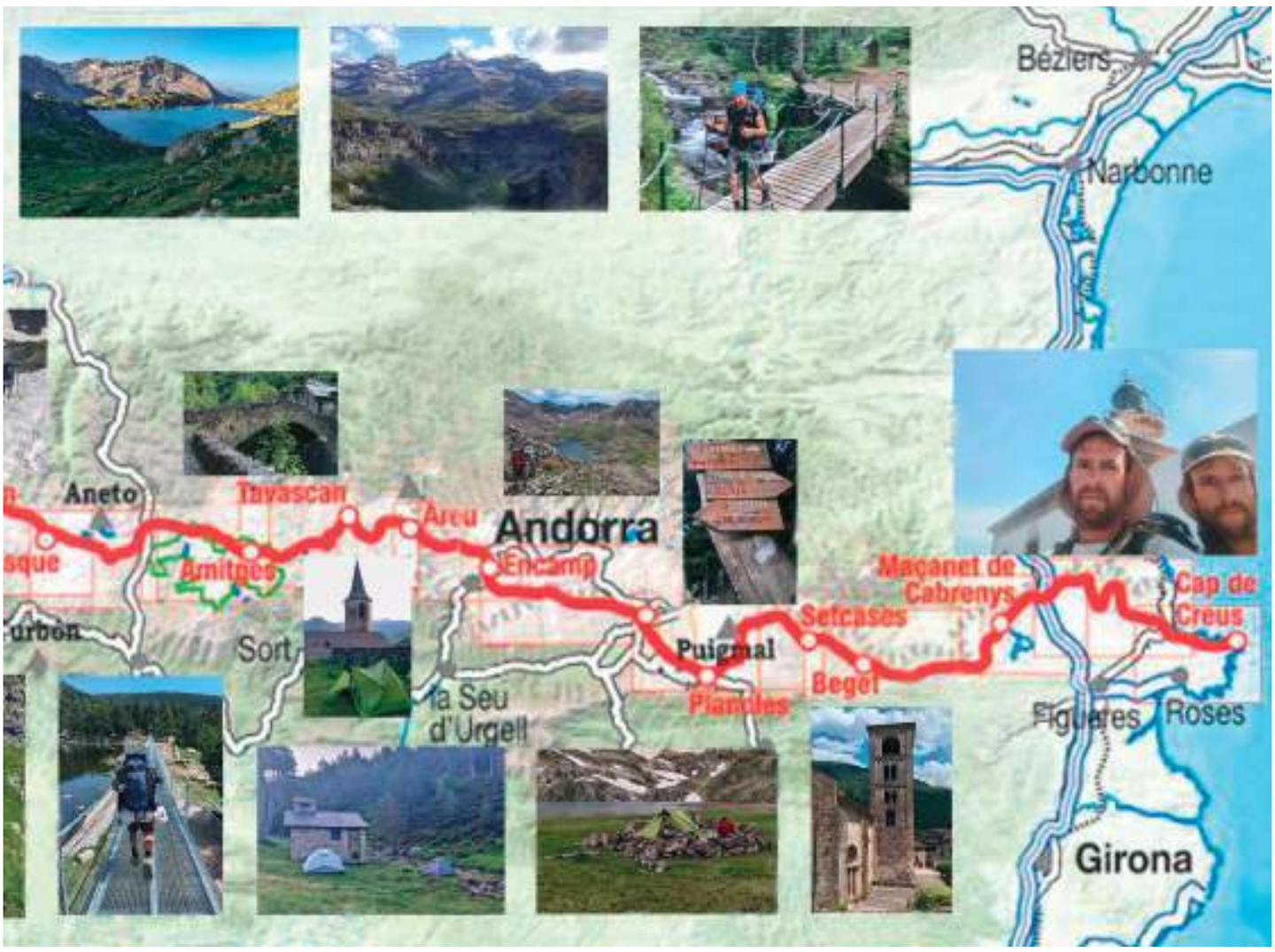

les 11 del matí i només ens faltava el tram fins al cap de Creus per acabar, i vam decidir no esperar més i anar-hi el mateix dia: en un càmping vam deixar tot el que no necessitàvem, vam anar fins al cap de Creus i a les 7 de la tarda ja tornàvem a ser al càmping. Anar amb la motxilla "descarregada" va ser una sensació ben estranya...! Per tot això, entre una cosa i l'altra, al final hi vam estar menys dies dels que havíem programat: en lloc de 25, amb 21 dies ja ho havíem fet tot. O sigui que, de mitjana, vam fer 40 km cada dia. Evidentment, uns dies en fèiem menys i altres potser més, però fent la divisió surt aquesta mitjana...

Així, vàreu tenir sort i no vàreu tenir cap imprevist?

Es pot dir que vàrem tenir doble sort: ens va acompanyar el temps i la salut. Perquè el mal temps o una lesió ho pot canviar tot... El dia que vam arribar a Hondarribia per començar la ruta, vam enganxar tempesta, i feia força fred. Però després d'això, ja no ens va tornar a ploure cap més dia, fins al final, quan ja havíem arribat i ja ens havia vingut a buscar la família, al Port de la Selva. A Vallter sí que va caure una calamarsada, però la vam esquivar decantant-nos cap a la vessant del nord. De fet, cada vegada que ens posàvem els *xubasqueros* pensant que potser ens mullaríem, al final mai acabava plovent! Sí, sí, vam enganxar bon temps, i bona temperatura! També s'ha de dir que és millor estar preparat per a qualsevol imprevist: per exemple, vam trobar una esllavissada que, evidentment, no sortia a la guia, o vam trobar un refugi que estava tancat perquè només obrien als mesos d'estiu...

A part de la guia en paper, fèieu servir algun altre sistema per orientar-vos?

Per guiar-nos fèiem servir una aplicació al mòbil, Mapy, i ho combinàvem amb la guia en paper. La versió gratuïta d'aquesta guia, però, no incloïa Andorra..., però al final això no va ser cap problema. També portàvem una brúixola, però com que no portàvem els mapes, per no portar pes, no la vam fer servir. Pensa que, de la guia que portàvem, cada dia arrencàvem i llençàvem els fulls de les etapes que ja havíem fet, per anar reduint pes; això, a més, també ens ajudava psicològicament, perquè veure el llibre cada dia més prim volia dir que anaves avançant... També portàvem un rellotge per comptar els quilòmetres i amb això podíem calcular més o menys el temps que ens faltava per arribar a tal o a tal altre lloc... A més, hi ha les marques de l'R11... En general està ben senyalitzat, però hi ha llocs que els senyals no es veuen, perquè estan tapats amb l'herba, per exemple, o et trobaves corriols trepitjats per les vaques que et feien confondre, o hi havia altres circuits que també estaven marcats amb les línies blanques i vermelles... També hi havia indicadors, però vam decidir que no en faríem cas, perquè en vam trobar algun que estava canviat de lloc...

Una de les coses més importants que cal tenir en compte deu ser el pes de la motxilla...

Vam mirar de portar el mínim pes imprescindible en el mínim volum possible. A part de portar cadascú la seva roba, el sac de dormir, una màrfega inflable aïllant i una màrfega plegable, un portava la tenda i l'altre el material per menjar. I, per exemple, els pals de la tenda eren els pals de caminar... A part de l'aigua, per menjar sempre procuràvem portar xocolata en pols, sopa instantània, preparats tipus Yatekomo, llaunes de

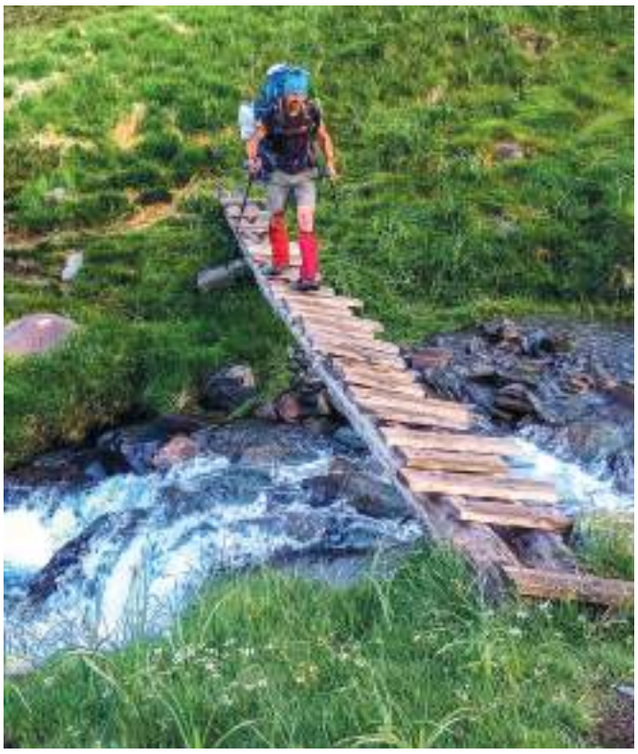

tonyina i de pop, cuscús, pa, embotit, fruita fresca i te. El que compràvem envasat en paquets, ho buidàvem i ficàvem en bosses Zip, així no ocupava tant. En un pot petit de Colacao hi portàvem tots els estris per cuinar. També portàvem lleixiu per desinfectar l'aigua, però va arribar un punt que ja no el fèiem servir... Sobre el pa, ens havíem proposat no menjar entrepans, però el primer dia ens vam trobar un flequer que ens va regalar una barra... i ja no vam deixar de menjar-ne. També portàvem unes plaques solars, molt primes, connectades a una bateria, per carregar el mòbil i els frontals (tot i que al final els frontals no els vam fer servir). Les plaques les penjàvem a la motxilla perquè s'anessin carregant mentre caminàvem...

Per dormir, amb què comptàveu?

La majoria dels dies vam dormir dins la tenda. Les primeres nits potser costa acostumar-se a dormir amb la màrfega, però al final passa al revés: quan vam arribar a casa, ens va costar dormir al llit. I sobre la marxa anàvem buscant llocs... A Andorra vam dormir al costat d'un cementiri! També vam anar a uns quants refugis oberts. De refugis amb guarda només n'hi vam anar a tres, i hi vam menjar molt bé i l'atenció era molt bona. A Maçanet de Cabrenys ens van oferir una sala que tenen habilitada com a alberg; ens va sorprendre molt, no ens ho esperàvem. També vam dormir en algun càmping i algun hostal...

Com gestionàveu el tema del menjar?

[August] Jo m'ocupava del tema de cuinar; sempre procurava que tinguéssim menjar per tres dies, per previsió, i també que arribéssim al vespre amb 3 litres d'aigua assegurats. No vam passar gana, però quan podíem menjar "bé", als refugis guardats, devoràvem. [August] A mi no m'agrada el formatge, i allà me'l menjava!; però vaig perdre força pes.

Què destacaríeu del recorregut?

Al principi, quan ens trobàvem un salt d'aigua, al·lucinàvem i fèiem fotos, però després en vèiem i ja no en fèiem cas. O les marmotes..., quan vam trobar les primeres, ens feien gràcia, però arriba un punt que ja les tens tan vistes que les fas marxar... L'objectiu era arribar, el paisatge acabava sent el de menys... Però, tot i que no fas cap cim, hi ha punts on estàs tan amunt, que veus les muntanyes des de l'aire gairebé, i això impressiona... Fins i tot vèiem volar les àguiles, però per sota nostre! També hi ha força diferència entre un lloc i un altre. Per exemple, el Pirineu basc i navarrès és molt humit. A més, pel camí tot era herba, força alta, i acabàvem amb les botes ben molles i no hi havia manera de poder-les assecar, sempre aquella humitat! I això, per als peus, no va gens bé. Per no mullar-nos tant, ens posàvem les polaines (anant amb pantalons curts!), però quedàvem xops igualment. A més, és una zona on costa molt trobar pobles. La part de l'Aragó ja canvia: és la més maca i no és molt turística. [Lluís] El Valle de Aguas Tuertas, al Pirineu d'Osca, és espectacular; és el que em va agradar més de tota la ruta. Després, de Molló fins al cap de Creus vam passar molta calor, estava tot sec i ens va costar trobar aigua. Era any de sequera encara i de Núria a Vallter tot era sec... Al mapa potser hi sortia marcat un torrent, però arribàvem allà i no hi corria ni una gota. De fet, un que ens vam trobar que anava en sentit contrari ja ens havia avisat que tindríem problemes per trobar aigua...

Hi va haver algun moment que volguéssiu deixar-ho córrer?

No portàvem grampons, perquè no volíem portar massa pes i perquè no teníem previst trobar molta neu. I potser això va ser una imprudència... Vam haver de travessar un tram nevat i glaçat que, per sort, el vam fer de pujada; perquè, si no, si l'haguéssim fet de baixada, hauria estat molt i molt perillós. Aquell dia vam patir molt. [Lluís] Vaig dir que si tornàvem a trobar un tros igual, deixaríem la ruta i ens n'aniríem per un altre cantó. Un altre tram que també va ser molt i molt dur va ser al Circo de Pineta: allà vam fer una baixada en vertical llarga i força cansada. Aquesta va ser la més dura.

Us discutíeu?

Bé, alguna vegada... [August] Al principi em feia pesat preguntant tota l'estona quant faltava, si encara no arribàvem...; però al final aprens a resignar-te: vas fent i t'adaptes al que hi ha. El que és important és organitzar-se i que quedi clar quin rol té cadascú: qui s'encarrega del menjar, qui de muntar i desmuntar la tenda... Quan cadascú fa la seva feina i ja has agafat una rutina, no hi ha cap problema. I també és important acceptar els "costums" de cadascú... [August] Per exemple, jo fumo, però fumava poc: feia un cigarret al matí, un altre després de dinar i un altre abans d'anar a dormir, i això no m'ho podia saltar...

Recomanaríeu aquesta travessa?

Ho recomanem al cent per cent. Però que cadascú la faci al seu aire, sense imposar-se res. Això sí, millor anar-hi amb tenda: és el més pràctic per poder anar improvisant. També recomanaríem no fer-la una persona sola; si pot ser dues o tres, millor, però més no, perquè llavors la convivència es pot complicar... L'ideal és que cadascú agafi el seu ritme i vagi fent.

Mei Brescó Esteve

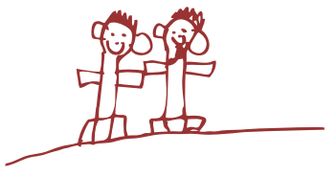

Carlos Filipe Seixas

Associació POST-UCI Girona

Després de més de 4 mesos d'hospitalització, havent-ne passat la meitat en una unitat de cures intensives (UCI) a cavall entre el 2023 i 2024, el veí de Bonmatí Carlos Filipe Seixas Silveira no es va quedar de braços plegats i d'aquella experiència n'ha fet sorgir l'Associació Post-UCI Girona. En parlem amb ell.

Com va sorgir la idea de crear l'Associació Post-UCI Girona?

La idea va néixer després de passar 51 dies en coma de 66 dies ingressat a l'UCI. Quan vaig despertar, no sabia ni on era ni per què estava a l'hospital. Va ser un moment molt dur, però també vaig sentir la necessitat de trobar un sentit a tot el que havia viscut.

Quan vaig començar a recuperar la parla, em vaig dir: "D'això n'he de treure alguna cosa bona." Va ser aleshores quan va sorgir la idea de crear una associació que pogués ajudar les persones que, com jo, haguessin passat per una situació similar.

Avui, aquest somni és una realitat. L'Associació Post-UCI Girona ja està constituïda i comença el seu camí amb molta il·lusió. Som quatre expacients de l'UCI de Girona que ens hem unit per transformar la nostra experiència en suport per als altres.

Qui sou els que heu constituït l'associació?

La junta directiva de l'associació la formem l'Antoni Augustín González, com a president; la Sara Ruiz, com a secretària, i l'Antoni Vila, com a vocal, a més de jo mateix, que faig de tresorer.

Quins són els objectius de la vostra entitat?

El nostre objectiu és molt senzill: que ningú se senti sol després de sortir d'una UCI.

Volem oferir acompanyament emocional, escolta i orientació tant als pacients com a les seves famílies. No fem teràpia, però sí que compartim una experiència que només qui l'ha viscuda pot entendre.

Actualment atenem persones al Centre Cívic Ter, al barri de Taialà de Girona, amb cita prèvia, i les ajudem en tot allò que podem: des dels deliris post UCI fins als tràmits administratius o les dificultats que apareixen quan tornes a casa.

També treballem perquè, en un futur, puguem acompanyar pacients mentre encara estan ingressats a l'UCI. Sabem que és un projecte ambiciós i que requereix formació i coordinació amb els professionals sanitaris, però tenim moltes ganes de fer-lo realitat.

Quins són els problemes/obstacles més grans que us heu trobat com a persones ingressades a l'UCI?

El principal obstacle és la sensació de soledat, el desconeixement i la por. La pregunta que et ronda constantment és: "I ara què? Què podré fer després de l'UCI?"

Dins de l'UCI hi ha persones que jo anomeno àngels. Ens van salvar la vida i els n'estaré eternament agraït. Allà estàs molt ben atès: si caus, t'ajuden a aixecar-te; tens una infermera pendent de tu les 24 hores del dia. Pot semblar contradictori, però, personalment, l'infern no va ser l'UCI, sinó el post UCI.

Quan finalment surts de l'hospital, l'alegria es barreja amb la por. En el meu cas, vaig tornar a casa després de 134 dies d'ingrés, amb tres drenatges. Estava feliç de tornar, però també molt espantat...

En aquell moment hauria agraït molt tenir algú que m'orientés: que m'expliqués què era normal sentir, què havia de fer davant determinades situacions o a qui podia trucar si tenia dubtes. No sentir-me sol mentre intentava tornar a viure.

Això és exactament el que volem oferir des de l'associació.

Què aconselleu a les famílies o a les persones ingressades?

L'ingrés a l'UCI marca un abans i un després, tant per al pacient com per a la seva família. És una experiència molt intensa que deixa empremta.

Les famílies tenen un paper fonamental. És molt important que el pacient se senti acompanyat i estimat.

Des de la meva experiència personal, els diria que, encara que la persona estigui en coma o sembli que no respon, li parlin, li donin la mà, li transmetin afecte

i esperança. Nosaltres ho notem. La visita de la família és, sovint, el millor moment del dia.

També vull destacar la iniciativa de l'Hospital Universitari Josep Trueta, que està impulsant una escola per a famílies i pacients per ensenyar-los com afrontar i cuidar millor cada situació. És una iniciativa molt valuosa i que podrà ajudar en moments molt necessaris.

El temps d'ingrés (més llarg o més curt) és una condició per poder rebre el suport de l'associació?

No. La durada de l'ingrés no és el més important. Ens adaptem a les necessitats de cada persona i de cada família. Si consideren que els podem ajudar i ens ho demanen, nosaltres hi serem.

Hi ha alguna altra associació com la vostra a Catalunya?

Fins on sabem, no n'hi ha cap, ni a Catalunya ni a Espanya, i això ens converteix en un projecte pioner.

Aquesta situació també fa que els inicis siguin més difícils, perquè no tenim cap model a seguir. Tot i així, amb la il·lusió que tenim i el suport de totes les persones que ens envolten, estem convençuts que podrem fer una gran feina.

Compteu amb la col·laboració de centres sanitaris?

Sí. Comptem amb la col·laboració de l'Hospital Universitari Josep Trueta, de l'Hospital Santa Caterina i també del Grup MIFAS.

A més, estem treballant per establir nous convenis de col·laboració amb altres entitats i centres sanitaris.

Com voleu créixer com a associació?

Volem arribar tan lluny com sigui possible. No ens posem límits. El nostre objectiu és que qualsevol persona que necessiti suport després d'un ingrés a l'UCI pugui trobar en nosaltres un punt de referència.

De quina manera us finaceu?

Ens fa molta il·lusió poder explicar que la primera aportació econòmica de l'associació va arribar gràcies als veïns i veïnes de Bonmatí. Com a voluntaris de la Fira de Nadal i del Pessebre Vivent, la recaptació obtinguda amb la venda de coques de sucre es va destinar als inicis del nostre projecte. Els n'estem molt agraïts.

Demanar suport econòmic no és fàcil, però qualsevol associació necessita recursos per continuar creixent.

Esperem que cada vegada més persones coneguin el nostre projecte i decideixin donar-nos suport perquè quan algú ho necessiti hi puguem ser. Les persones interessades poden fer-se sòcies de Post-UCI Girona o bé col·laborar amb aportacions voluntàries.

Què teniu previst, per donar a conèixer l'associació?

Actualment disposem d'una pàgina web (www.aspostucigirona.org), Instagram (@aspostucigirona) i TikTok, des d'on donem a conèixer la nostra tasca.

I, a més, precisament ara tenim previst fer la presentació oficial de la nostra associació, el dimarts 22 de setembre d'aquest any, a les 7 de la tarda, al Teatre de Girona.

Serà un acte molt especial, obert a tota la ciutadania, on presentarem el projecte i els nostres objectius. També hi haurà ponències de professionals sanitaris de prestigi, un concert de música lírica en directe... Esperem que es faci molt ressò d'aquest acte. És molt important per a nosaltres.

Us felicitem per la iniciativa i us desitgem que aquest camí que heu iniciat sigui ben llarg i fructífer.

Abans d'acabar, m'agradaria agrair a la revista L'Amic l'oportunitat de donar a conèixer l'Associació Post-UCI Girona i, també, fer un agraïment molt especial, per tot el suport, al que és el meu poble des de fa 23 anys, Sant Julià del Llor i Bonmatí.

Mei Brescó Esteve

Jocs Florals 2026 Escola Sant Jordi

El curs 2025/26, a l'escola Sant Jordi es va organitzar una nova convocatòria dels Jocs Florals, un concurs literari en què participa l'alumnat i que forma part de les activitats relacionades amb la diada de Sant Jordi, que se celebra a l'abril.

Si el curs anterior s'havia proposat presentar creacions literàries al voltant de la temàtica de la por (vegeu L'Amic núm. 53, pàg. 57-58), en aquest la proposta va ser diferent: es tractava de fer poesia visual i experimental. Els alumnes de 6è, 5è i 4t estaven convidats a fer "poesies revelades" i els de 3r, cal·ligrames.

Però què és una poesia revelada? La poesia revelada (coneguda en anglès com a *blackout poetry*) es crea a partir d'un full de text escrit en prosa, triant i destacant-hi les paraules que formaran el poema i ocultant la resta de l'escrit amb un dibuix fet a sobre o cobrint-ho o ratllant-ho de color fosc.

Un cal·ligrama, per la seva banda, és un poema visual en què les paraules escrites estan distribuïdes de tal manera que formen un dibuix relacionat amb el tema del vers.

En aquesta pàgina i la següent, podeu veure els treballs guanyadors dels Jocs Florals del curs 2025/26 de l'escola Sant Jordi.

▲ *Poesia revelada d'Helena Mancera Ortiz (6è primària)*

▲ *Poesia revelada d'Ermengol Garcia Riera (4t primària)*

▲ *Poesia revelada de Khan Oliveras Caparrós (5è primària)*

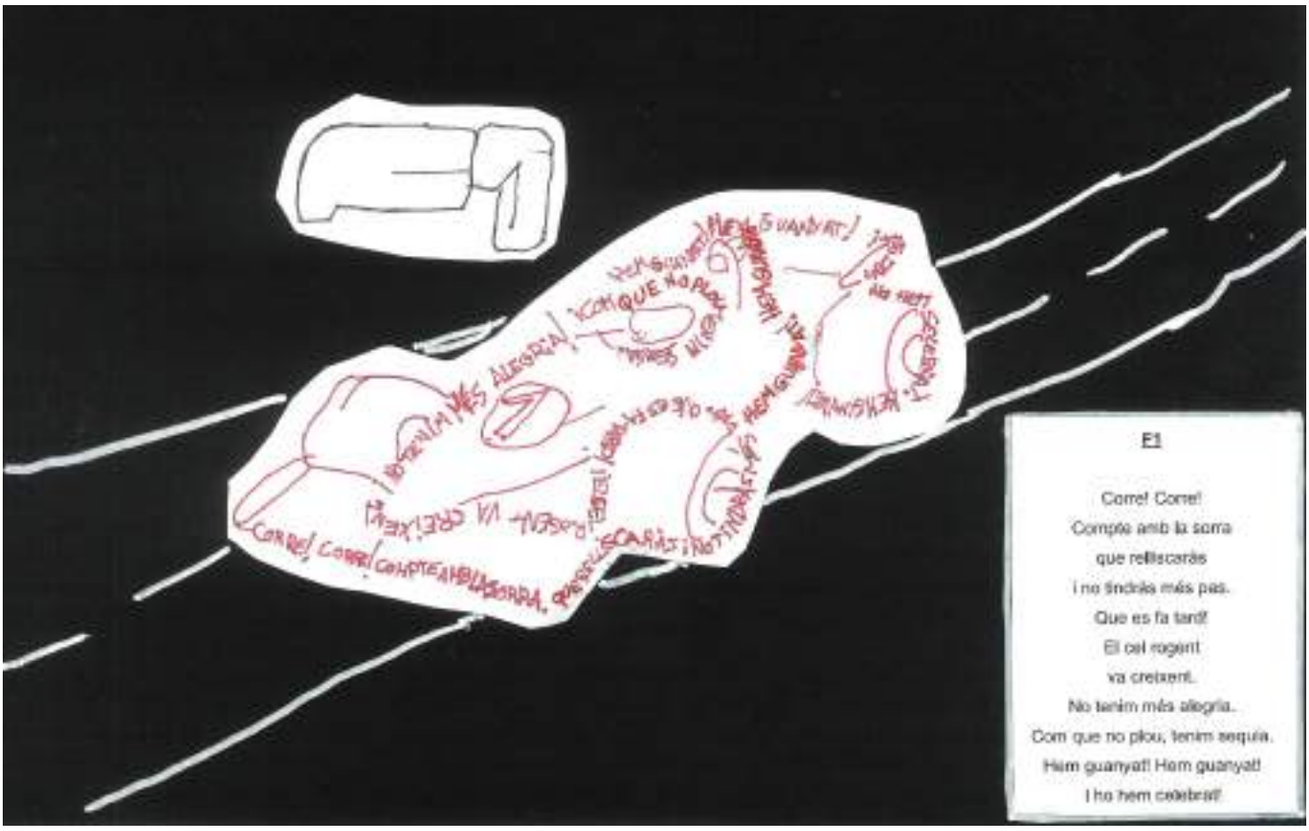

▲ *Cal·ligrama de David Peralta Martín (3r primària)*

Allò que no vaig fer

Ell recorda aquella noia caminant pel passadís amb la fragilitat d'una fulla atrapada en un vent massa fort. La veia cada dia, amb els ulls enfonsats en una tristesa antiga. Les rialles cruels dels altres li queien al damunt com pedres, i ell, testimoni silenciós, s'ho mirava amb incomoditat i covardia. Sabia que allò era injust, però mai hi va intervenir.

Ara, quan ho escriu, sent el pes d'aquella inacció com una pedra freda al pit. Recorda com ella suportava els insults amb una dignitat trencadissa, com si cada dia fos una batalla invisible. Professors i companys giraven la cara, i ell també. Potser era por, potser mandra moral.

Un vespre va presenciar un moment que encara el persegueix: la noia, asseguda amb la seva millor amiga, explicant amb veu tremolosa tot el dolor acumulat. Les paraules sortien lentes, carregades d'una veritat que feia mal. L'amiga la va abraçar amb una tendresa profunda, una tendresa que ell mai no li havia ofert. Aquell gest senzill era el que ell no havia tingut el coratge de fer. I mentre les veia, va comprendre que la seva indiferència havia estat una forma de crueltat. Escriu aquesta història perquè és l'única manera que té de demanar perdó.

Donnie Darko*

**Amb el pseudònim Donnie Darko, l'Abril Aibar Marcó, de Bonmatí, va guanyar el primer premi de microrelats en la categoria de 17-25 anys del Concurs Jove – Sant Jordi 2026. Un any més, enhorabona!*

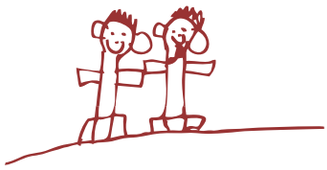

Cap a un nou model: La mobilitat sostenible

El preu dels carburants fluctua constantment a causa de la inestabilitat geopolítica global. Més enllà del cost econòmic, el petroli és un recurs limitat, no renovable i amb un impacte ambiental devastador: la seva combustió genera els gasos amb efecte hivernacle responsables del canvi climàtic que ja patim directament, amb estius cada vegada més càlids i un règim de pluges totalment imprevisible. Davant d'aquest escenari, continuar amb el model actual posa en risc el nostre futur.

Per fer front a aquesta problemàtica, neixen iniciatives com Som Mobilitat, una cooperativa sense ànim de lucre que promou el *carsharing* (vehicle compartit) 100% elèctric. L'objectiu és clar: en comptes que cada persona posseeixi un cotxe privat que passa el 90% del temps aparcat, una comunitat comparteix una mateixa flota. Així es redueixen dràsticament els costos econòmics, les emissions contaminants i l'espai públic ocupat pels vehicles.

Un servei obert a tothom

Aquest model no només s'adreça a particulars, sinó que està dissenyat perquè empreses, administracions públiques i comunitats veïnals optimitzin els seus desplaçaments compartint vehicles entre els seus membres. Com que es tracta d'un projecte cooperatiu, els beneficis econòmics es reinverteixen íntegrament per ampliar la flota i millorar el servei.

Utilitzar-lo és molt fàcil, a través de la seva aplicació mòbil, seguint tres passos bàsics:

1. Fer-se soci/sòcia: Mitjançant una aportació única de 10 € que dona dret a veu i vot en les decisions de l'entitat i accés a tota la flota.
2. Carregar el moneder virtual: Es gestiona el saldo digital de l'usuari de manera ràpida.
3. Reservar i conduir: Permet localitzar els vehicles disponibles, reservar el model desitjat en la franja horària necessària i obrir o tancar les portes digitalment, sense necessitat de claus físiques.

El servei sol concentrar-se en municipis grans o mitjans, on la demanda garanteix la viabilitat de la flota. En la imatge es pot veure el nombre de vehicles disponibles en diferents zones de Catalunya. A Girona capital n'hi ha 6, ubicats en dues zones de la ciutat:

També hi ha pobles petits que han optat per aquest tipus de mobilitat. Aquest és el cas del poble veí de la Cellera de Ter, on el senyor regidor Joaquim Alier ha explicat que l'Ajuntament utilitza el vehicle elèctric de la cooperativa durant el seu horari laboral, i la resta

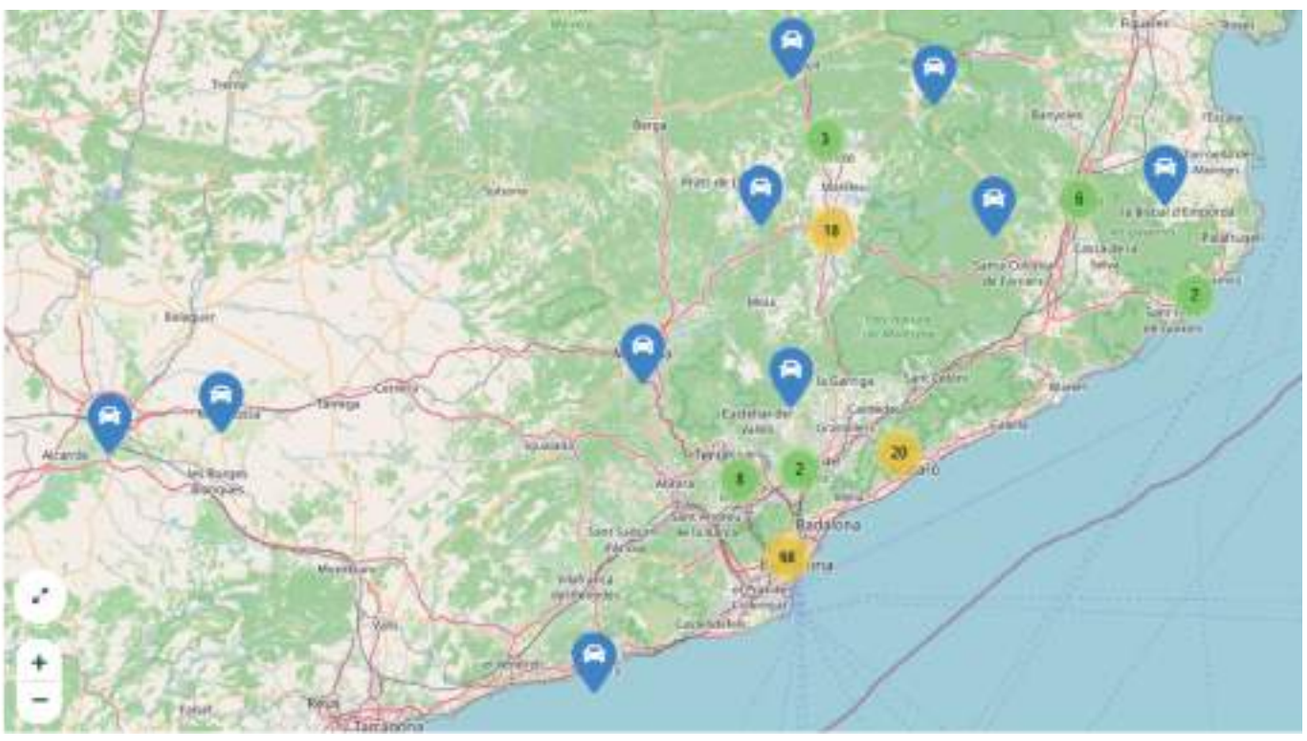

Font: https://sommobilitat.coop/

del temps (tardes, vespres, nits i caps de setmana) el cotxe queda lliure per a la ciutadania. Això maximitza l'ús de l'automòbil i dona servei a qui en necessita un de manera puntual. Els particulars que fan ús del seu Renault Zoe, amb una autonomia de 200 km, han de ser socis de la cooperativa i contractar el servei a través de la seva app.

L'altre poble de la província que ha apostat per aquest tipus de mobilitat és Rupià, amb només 323 habitants.

Aquest ajuntament, tal com informa en el seu portal web, regala cupons de 100 € en hores de conducció per animar la ciutadania a provar el vehicle que tenen contractat a Som Mobilitat. A mesura que s'utilitza el cotxe, el cost del servei es va descomptant d'aquesta "guardiola" o saldo promocional fins a esgotar-lo.

A Sant Julià del Llor i Bonmatí, ara mateix, la manera més sostenible de desplaçar-nos (deixant de banda caminar o anar amb bicicleta) és el bus de la TEISA, que com ja heu llegit en un article anterior ha incrementat notablement la freqüència horària des del 30 de juny del 2025. La targeta de 10 viatges fins a Girona té un cost de poc més de 6 €, preu força raonable si comptem el cost de la benzina, el desgast del cotxe i el pagament de pàrquing que suposa cada desplaçament individual.

Marta Cos Sagué

▲ *Detall de la pàgina que informa sobre el vehicle compartit de la Cellera de Ter.*
Font: https://sommobilitat.coop/aparcament-la-cellera-de-ter/

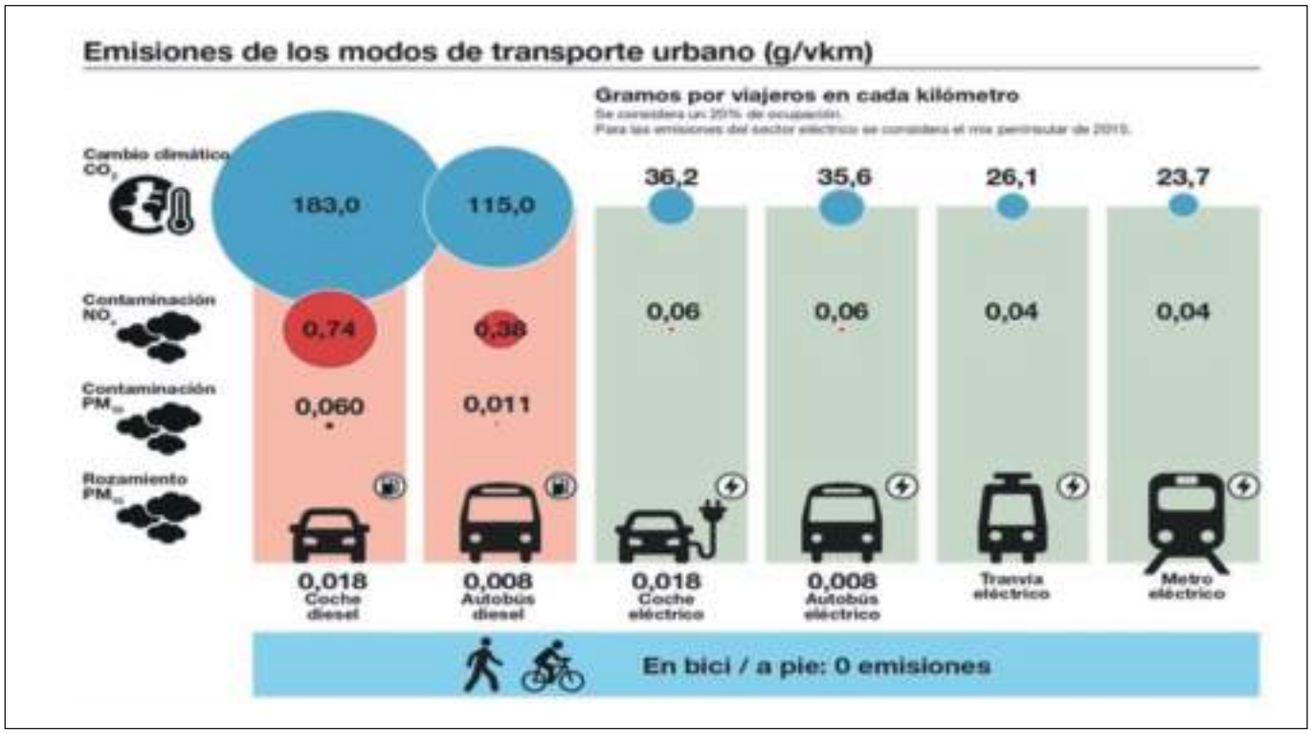

▲ *Emissions de NOx, PM i CO2 en els diferents tipus de transport urbà.* Font: https://transportpublic.org/

El Manifest Russell-Einstein de 1955

Al *Manifest de Russell-Einstein* es comentava el perill d'una possible nova guerra nuclear. La Declaració esmentada va tenir lloc el 1955, i ja en aquell moment es deia que es podia fabricar "una bomba 2.500 vegades més potent que la que va destruir Hiroshima".

Després de més de 70 anys, i en actiu en aquest moment la guerra d'Ucraïna (a on es troba, recordem-ho, el reactor nuclear de Txernòbil), aquest perill es torna a posar tristament d'actualitat.

Els punts fonamentals que a l'indicat document antinuclear es citaven eren, en concret:

1. L'existència d'un perill d'extinció de tota la raça humana per una guerra nuclear;
2. L'esperança d'arribar a un acord (internacional) per assegurar la supervivència de la humanitat;
3. La consideració del possible sorgiment d'una contesa militar amb resultat desastrós, i
4. El fet positiu d'un acord per renunciar a les armes nuclears.

El text original de la Declaració ocupa quatre folis i mig, i es pot trobar a https:///www.filosofia.org/cod/c1955rus.htm. La redacció del text la va fer Bertrand Russell, qui firmà el document.

Malgrat ser de l'any 1955, els conceptes de fons de l'esmentada Declaració cal témer que encara siguin presents avui dia. I la rivalitat (o enemistat) entre països, o blocs ideològics o de poder (en aquell moment Est-Oest), és així mateix present.

L'any que es va firmar el Manifest de Russell, el 1955, tenia lloc la Guerra Freda, entre el bloc capitalista i el comunista. El 1949 es creà l'OTAN (Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord) i més tard, el 1955, la Unió Soviètica establí el Pacte de Varsòvia. I el 1956 va tenir lloc la Revolució hongaresa. La Guerra Freda va durar des del 1947 fins al 1991, any en què va tenir lloc la desintegració de l'URSS.

De les dues principals figures firmants del Manifest, poques coses podem dir que no siguin conegudes. Bertrand Russell fou antibel·licista tota la seva vida, la qual cosa el va portar en dues ocasions a la presó.

Respecte a l'antibel·licisme, que és una idea general d'una gran part de la població mundial, cal notar l'existència de dos tipus de guerra: la guerra defensiva, o de defensa, i la guerra d'agressió. Si no es reacciona a una agressió bèl·lica (sovint caracteritzada per una invasió per l'enemic del propi territori nacional), es pot arribar a una indefensió i posterior submissió a l'invasor. La diferència entre ambdós tipus de guerra és sobretot la legítima defensa.

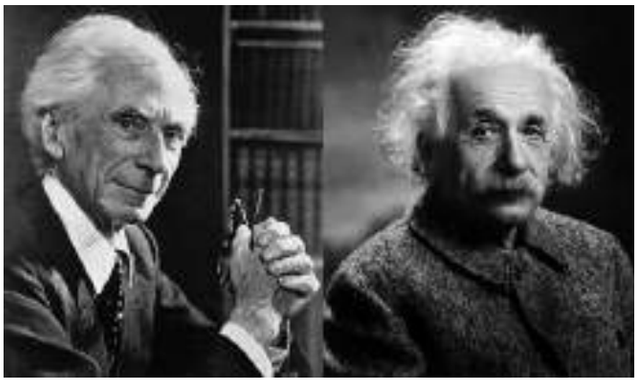

És l'antibel·licisme un tema per desenvolupar amb calma, sens dubte. Per cert, un furiós antibel·licista va ser el matemàtic de Cambridge G. H. Hardy. De nou, cal anotar que són (som) una immensa majoria les persones que desitgen ardentment la pau.

Entre els seus sentiments principals, Russell declarà els següents: el seu desig d'amor, la cerca del coneixement i el fet de sentir una gran pietat per la Humanitat. No recordo ara exactament les seves paraules, però crec que l'indicat redactat era el fons del que va expressar.

D'Einstein cal recordar (deixant de banda la seva gran faceta científica, difícil d'altra banda de comentar) la seva renúncia a presidir l'Estat d'Israel –per no considerar-se a si mateix un home públic– i la seva amistat amb Kurt Gödel a l'Institut d'Estudis Avançats (IAS) de Princeton.

En la redacció del *Manifest* (pàg. 2/5), Russell fa una referència antropològica. Al·ludeix als éssers humans, membres de l'espècie *Homo*. Hi ha unes 20 espècies d'*Homo*, des de l'*habilis* (van viure aproximadament fa 2-3 milions d'anys) fins l'actual *Homo sapiens*. Totes aquestes espècies, llevat de l'actual, han desaparegut. Una enorme quantitat de restes és el que ha quedat. Sols queden, de totes elles, fòssils ossis.

Signataris del Manifest

Tots els signataris del Manifest, a excepció del físic Leopold Infeld, obtingueren diferents premis Nobel: Max Born (Física, 1954), Percy W. Bridgman (Física, 1946), Albert Einstein (Física, 1921), Frederic Joliot-Curie (Química, 1935), Hermann J. Muller (Fisiologia o Medicina, 1946), Li Pauling (Química, 1954), Cecili F. Powell (Física, 1950), Josep Rotblat (Pau, 1995), Bertrand Russell (Literatura, 1950) i Hideki Yukawa (Física, 1949).

Miquel Ricart - Bonmatí

Fa cent anys, el 1926...

- En Pere Casas Quintana (nascut el 18/05/1869 a la masia del Collell, a Sant Julià) és nomenat carter de Bonmatí *"con obligación de recoger y entregar en la estación y los derechos de distribución a domicilio de la correspondencia que los devengue".* La plaça de carter d'en Pere Casas es va declarar vacant el 1934, arran de la seva defunció (a l'edat de 65 anys), i el va rellevar l'Enric Buch Trias.

- El Govern Civil concedeix els títols de propietat de les mines denominades "María del Pilar" i "Manuela" a Josep Maria Bonmatí.

- Josep Maria Bonmatí, com a *"dueño de las instalaciones hidroeléctricas sobre el río Ter"* destinades al "suministro de energía eléctrica para la producción de diferentes industrias", sol·licita al Banc de Crèdit del Govern estatal un préstec d'1.250.000 pessetes.

▲ *Tomàs Carreras Artau va crear dins de la Universitat de Barcelona l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya (1915), amb la idea de recollir material sobre activitats i oficis tradicionals. En aquest arxiu es conserven 14 fotografies de l'ofici de "Pelar el suro", fetes a la finca de can Rigau, que era de la seva propietat. A la foto, instantània de "fer el rusquer" (pila de pannes de suro) feta el 1926. Al darrere es pot veure el teulat de Can Rigau. (Font: Arxiu de la Institució Milá y Fontanals d'Investigació en Humanitats / Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya).*

- L'Audiència de Girona sentencia que es retorni a les companyies Energía Eléctrica de Cataluña i Eléctrica de Mollet els béns (dos transformadors, un interruptor automàtic, accessoris de seguretat i una línia d'alta tensió, per a la primera, i conductors d'alta tensió, per a la segona) que Josep Maria Bonmatí té embargats a Josep Bosch des de l'abandonament de l'explotació de la mina Carlota, a Sant Julià, després del tràgic accident laboral del 1920.

▲ *Les anomenades Congregacions de les Filles de Maria eren les associacions de noies solteres de la parròquia que s'encarregaven de cuidar el culte marià, com ara el mes de Maria o les festes de la Immaculada. La pertinença al grup es distingia amb la imposició de medalles i altres distintius. A la foto, amb Mn. Jaume Recarens i dos escolans, al davant de l'església de la casa Bonmatí.*

▲ *Fotograma de la filmació feta l'any 1926 d'un partit entre el Bonmatí i l'Anglès disputat al camp de Bellavista de la Cellera de Ter. L'autor de l'enregistrament és en Ramon Ciurana i Cunill, farmacèutic de la Bisbal d'Empordà. El resultat de l'encontre no se sap, però l'àrbitre sí que va rebre alguna empenta dels jugadors de l'Anglès, segons es pot veure a la filmació, de poc més d'1 minut i mig de durada. A la imatge, jugadors del Bonmatí (amb la samarreta fosca) defensant la porteria de l'Emili Grabalosa (amb gorra i jersei clar).*

Paisatge cala dels Frares, *de Nora Parramon (Sant Julià del Llor), va ser la fotografia guanyadora de la categoria de 12-16 anys del Concurs Fotogràfic Jove Ter-Brugent – Sant Jordi 2026, convocat per l'Oficina Jove de la Selva i l'Oficina Jove de la Garrotxa, amb la col·laboració dels ajuntaments de Sant Julià del Llor i Bonmatí, Anglès, Amer, la Cellera de Ter, les Planes i Sant Feliu de Pallerols i la Direcció General de Joventut de la Generalitat.*